RUP Recreatiezone

Gemeente Kortenaken

Toelichtingsnota

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

anteagroup

Colofon

Opdracht

RUP Recreatiezone
Kortenaken

Opdrachtgever

Gemeente Kortenaken
Dorpsplein 35
3470 Kortenaken

Opdrachthouder

Antea Belgium nv
Roderveldlaan 1
2600 Antwerpen
T: +32(0)3 221 55 00
www.anteagroup.be
BTW: BE 414.321.939
RPR Antwerpen 0414.321.939
IBAN: BE81 4062 0904 6124
BIC: KREDBEBB
Antea Group is gecertificeerd volgens ISO9001

Identificatienummer

RUP_24504_214_00004_00001_TN_VV.docx

Projectmedewerkers/auteurs

Evy De Wilde	Projectmanager, erkend ruimtelijk planner
Anton De Boeck	Projectleider, erkend ruimtelijk planner

Datum	Status/ revisie	Vrijgave
9 oktober 2026	Ontwerp toelichtingsnota	EDW

Inhoudsopgave

0	**Leeswijzer**	**2**
1	**Inleiding**	**3**
1.1	Aanleiding en algemene doelstelling plan	3
1.2	Inhoud toelichtingsnota en RUP	3
1.3	Terminologie	4
1.4	Reikwijdte en detailleringsniveau	5
1.5	Overzicht in te zetten instrumenten	5
1.6	Mogelijke alternatieven	5
1.6.1	Nulalternatief	5
1.6.2	Inrichtingsalternatieven	5
1.6.3	Locatiealternatieven	5
2	**Situering van het planvoornemen**	**7**
2.1	Situering op macroniveau	7
2.2	Situering op mesoniveau	7
2.3	Situering op microniveau	7
3	**Beleidscontext**	**8**
3.1	Structuurplanning	8
3.1.1	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)	8
3.1.2	Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan (PRS) Vlaams-Brabant	10
3.1.3	Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) Kortenaken	10
3.2	Beleidsplanning	14
3.2.1	Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) – strategische visie	14
3.2.2	Provinciaal Beleidsplan Ruimte (PBR) Vlaams-Brabant	14
3.2.3	Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte (GBR) Kortenaken	17
3.3	Planologische ruil en compensatie	18
3.3.1	Planologische compensatieplicht	18
3.3.2	Motivatie HAG-inname	18
4	**Juridisch-planologische toestand van de drie zoekzones**	**19**
4.1	Samenvattende tabel	19
4.2	Bestemmingsplannen	20
4.2.1	Gewestplan	20
4.2.2	Andere bestemmingsplannen	22
4.3	Verkavelingen	26
4.4	Rooilijnplannen	26
4.5	Atlas der buurt- en voetwegen	26
5	**Fysisch functioneren van de drie zoekzones**	**29**
5.1	Bodem	29
5.2	Water	34
5.3	Biodiversiteit	39
5.4	Landschap en erfgoed	47
5.5	Geluid, lucht, gezondheid en veiligheid	49
5.6	Mobiliteit	50
5.7	Synthese fysisch functioneren	56
6	**Selectie en afbakening van de plancontouren**	**57**

6.1 Van drie voorkeurslocaties naar één plangebied 57
6.1.1 Standpunt omwonenden en burgers 57
6.1.2 Standpunt voetbalverenigingen 57
6.1.3 Standpunt adviesinstanties 58
6.1.4 Synthese: locatie Hoeledensebaan als plangebied 59
6.2 Afbakening van het plangebied en compensatiegebied 61
6.2.1 Afbakening plangebied 61
6.2.2 Afbakening compensatiegebied 62
6.3 Randvoorwaarden bij de afbakening 64
6.3.1 Compensatie landbouwimpact 64
6.3.2 Herstel van zonevreemde site naar natuurgebied 64

7 Visie: inrichtingsprincipes voor het plangebied 65
8 Vertaling naar verordende delen 67
8.1 Planopties en bestemmingen 67
8.2 Op te heffen voorschriften 67
8.3 Register planschade, planbaten, kapitaalschade en gebruikerscompensatie 67
8.4 Ruimteboekhouding 68

9 Onderzoek naar de aanzienlijkheid van de milieueffecten 69
9.1 Bepalen van plan-MER-plicht 69
9.2 Feitelijke vs. planologische toestand 70
9.2.1 Feitelijke referentiesituatie 70
9.2.2 Planologische referentiesituatie 70
9.3 Bodem 71
9.4 Water 72
9.5 Biodiversiteit 75
9.6 Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie 78
9.7 Mens – Mobiliteit 80
9.8 Mens – Ruimtelijke aspecten, veiligheid en gezondheid 84
9.9 Klimaat 86
9.10 Leemten in de kennis 86
9.11 Grensoverschrijdende effecten 86
9.12 Globale conclusie over de aanzienlijkheid van milieueffecten 86

10 Bijlagen 87
10.1 Locatie-alternatievenonderzoek 87
10.2 Procesnota 87
10.3 Verslag van het infomoment van de publieke raadpleging van de startnota 87
10.4 Verwerking van de adviezen en reacties op de startnota 87
10.5 Advies m.b.t. MER-screening 87
10.6 Passende beoordeling en verscherpte natuurtoets 87
10.7 Landbouwimpactstudie LIS 87

0 Leeswijzer

De opmaak van het RUP Recreatiezone is gestart met de opmaak van een **startnota**, een nota waarin o.m. de doelstelling en de aanpak van de opmaak van het RUP wordt geduid. Verschillende locaties werden afgewogen om tot de meest geschikte locatie voor een recreatiezone te komen. De startnota werd voorgelegd aan de bevolking en de betreffende adviesinstanties via **publieke raadpleging van 16 september 2024 tot 14 november 2024**.

De binnengekomen adviezen en reacties zijn verwerkt in de **scopingnota**. Een overzicht van alle adviezen en reacties is opgenomen in een verwerkingsnota en een voorstel van antwoord is geformuleerd. De verwerkingsnota is terug te vinden in bijlage.

Een belangrijk onderdeel van de verwerking van de adviezen en reacties is de gemotiveerde keuze voor één voorkeurslocatie voor de recreatiezone: Locatie Hoeledensebaan. Volgende hoofdstukken kenden hiertoe de grootste aanpassingen ten opzichte van de startnota:

- Het locatiealternatievenonderzoek en de verdere verwerking op basis van de adviezen en reacties, is verplaatst als bijlage bij de scopingnota.
- Bijkomend hoofdstuk §6.1, dat de keuze voor het plangebied motiveert
- Bijkomend hoofdstuk §6.2, dat de afbakening en de inrichtingsmogelijkheden van het plangebied, evenals het onderzoek naar het planologische compensatiegebied van de herbestemming omvat.
- Een passende beoordeling werd opgemaakt op advies van Agentschap Natuur en Bos. Deze is terug te vinden als bijlage en het resultaat ervan is opgenomen binnen het §9.5 Biodiversiteit.

Na opmaak van de scopingnota is het **voorontwerp RUP** opgemaakt: een grafisch bestemmingsplan en bijhorende stedenbouwkundige voorschriften en toelichtende nota. Dit dossier werd ter advies voorgelegd aan de provincie en Vlaamse adviesinstanties tijdens de Plenaire Vergadering. De belangrijkste aandachtspunten hieruit waren:

- De nood tot sterkere motivering van de locatiekeuze en -onderzoek, rekening houdend met het feit dat het initiële uitgangspunt (fusie van 2 clubs) niet meer van toepassing is.
- Een duidelijke verantwoording van de standpunten in dit RUP ten opzichte van die in het GRS en andere beleidslijnen.
- Correctie en verduidelijking van de ruimteboekhouding, oppervlakte-inname en landbouw-compensatie.
- Een versterkte passende beoordeling en verwerking van de natuurbezwaren van ANB.
- Optimalisatie van inrichting en voorschriften (buffering, parkeren, bestemmingen en landbouwtoegang).

Deze vereiste verduidelijkingen werden verwerkt in het dossier ontwerp-RUP. Voorliggende nota vormt de toelichtingsnota bij dit ontwerp RUP. Dit plan wordt voorlopig vastgesteld door de gemeenteraad van Kortenaken, waarna het onderworpen wordt aan een publieke adviesronde tijdens het Openbaar Onderzoek.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en algemene doelstelling plan

Binnen de gemeente Kortenaken dringt zich een herziening op van de sportaccommodatie voor voetbal. De voetbalterreinen van VS Kortenaken zijn zonevreemd gelegen in natuurgebied en er geldt een uitdoofbeleid opgelegd door de hogere overheid (ANB). De gemeente onderzoekt welke locatie binnen de gemeente het meest geschikt is voor een mogelijke herlokalisatie van haar grootste voetbalvereniging.

Tijdens het planproces werd onderzocht of een gezamenlijke accommodatie voor VS Kortenaken en SK Waanrode mogelijk was, hiervoor werd zelfs een intentieverklaring opgemaakt. Sinds 2025 wordt deze intentie echter niet langer onderschreven door SK Waanrode. Door het wegvallen van deze intentie werd het planproces verdergezet vanuit de herlokalisatiebehoefte van VS Kortenaken. Deze gewijzigde context werd meegenomen bij de verdere afweging van de verschillende voorkeurslocaties.

Het wegvallen van de intentieverklaring wijzigt niets aan de ruimtevraag; deze komt nl. voort uit de uitgebreide jeugdwerking van VSK, terwijl de intentieverklaring uitging van een louter medegebruik door SKW. Vanuit VSK is een programma van eisen voorgelegd: er wordt ruimte gevraagd voor drie volwaardige voetbalterreinen waarvan één kunstgrasveld en twee natuurgrasvelden. Daarnaast is ondersteunende infrastructuur noodzakelijk zoals kleedkamers, kantine, ruimte voor toeschouwers, circulatie en parkeren.

De herlokalisering vergt een planologische aanpassing teneinde het programma van eisen zone-eigen te kunnen realiseren. Hierdoor is beslist een planproces voor de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan op te starten en dit na ruimtelijk onderzoek voor de meest geschikte locatie. Gelet op het landelijk karakter van Kortenaken en de aanwezigheid van grote gehelen Herbevestigd Agrarisch Gebied (HAG), is het bijkomend te onderzoeken of er inname is van HAG en dit al dan niet moet worden gecompenseerd.

1.2 Inhoud toelichtingsnota en RUP

Voorliggend document omvat de toelichtingsnota van een voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) volgens de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO). Dit vormt de derde stap binnen de formele procedure voor het RUP Recreatiezone.

Deze toelichtingsnota beschrijft onder andere het planvoornemen, het plangebied en de planopties. Deze nota dient samen gelezen te worden met de grafische plannen, de stedenbouwkundige voorschriften, en de procesnota. De grafische plannen omvatten de gebieden die met dit RUP worden herbestemd, en duiden hierbinnen de huidige (BJT) en nieuwe (GP) bestemmingszones aan, alsook het register van plancompensatie (RPC) dat door deze herbestemmingen geldt. De stedenbouwkundige voorschriften omvatten de verordenende en toelichtende bepalingen die per bestemmingszones en artikel van het Grafisch Plan (GP) worden vastgelegd. De procesnota toont de procesaanpak in elke fase en beschrijft hoe het planproces gevoerd wordt, wie betrokken wordt op welke wijze, timing, etc. Deze documenten evolueren mee met het proces en zullen tijdens elke fase worden geactualiseerd.

Het planproces ving aan bij de opmaak van de startnota. Deze werd na terinzagelegging (van 16 september t.e.m. 14 november 2024) aangepast tot de scopingnota, die op zijn beurt werd aangevuld tot voorliggende toelichtingsnota. Deze nota omvat minstens volgende onderdelen:

- een beschrijving en verduidelijking van de doelstellingen van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan;
- een afbakening van het gebied of de gebieden waarop het plan betrekking heeft;

- een beknopte beschrijving van de alternatieven voor het ontwerpplan of voor onderdelen ervan, die de initiatiefnemer heeft overwogen, en een beknopte beschrijving van de voor- en nadelen van de verschillende alternatieven;
- een beschrijving van de reikwijdte en het detailleringsniveau van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan en daaraan gekoppeld de reikwijdte en het detailleringsniveau van de te voeren effectonderzoeken zoals in die fase gekend;
- de relatie met het ruimtelijk structuurplan en, in voorkomend geval, met andere relevante beleidsplannen;
- de beschrijving van de te onderzoeken effecten en van de inhoudelijke aanpak van de effectbeoordelingen, met inbegrip van de methodologie, zoals bepaald door de wetgeving van de op te maken effectbeoordelingen en van andere onderzoeken die nodig zijn voor het plan;
- in voorkomend geval, relevante gegevens uit vorige effectbeoordelingen of uit de goedgekeurde rapporten die daaruit zijn voortgekomen;
- in voorkomend geval, de impact of het effect dat het geïntegreerde planningsproces kan hebben op mens of milieu in een ander gewest of land of op de gebieden die onder de federale bevoegdheid vallen.

1.3 Terminologie

Doorheen voorliggend plan worden verschillende gebieden onderzocht en besproken. Voor een goed begrip werd voor de gebieden een term gehanteerd afhankelijk van de onderzoeksfase en het detailniveau. De betekenis van deze termen wordt hieronder toegelicht.

De opmaak van dit RUP is gestart met een breder locatiealternatievenonderzoek over de hele gemeente, dat is bijgevoegd in bijlage. In dit locatie-onderzoek werden 18 ruimere ‘zoekzones’ onderzocht en vernauwd tot drie ‘voorkeurslocaties’. Deze voorkeurslocaties werden meer in detail onderzocht en afgewogen om finaal te komen tot een ‘plangebied’ enerzijds en een ‘compensatie-gebied’ anderzijds. De motivering voor deze gebieden is beschreven onder hoofdstuk 6 van deze nota. Het compensatiegebied is op zijn beurt verspreid over twee locaties om voldoende oppervlakte voor compensatie te kunnen omvatten. Omwille van die geografische spreiding is er ook sprake van twee ‘deelgebieden’, waarvoor in dit RUP grafische plannen worden opgemaakt.

- Een ‘**zoekzone’** verwijst naar één van de 18 locaties verspreid over de gemeente die werden onderzocht als zone voor recreatie. De zoekzone duidt de ruimere locatie aan waarbinnen de concrete afbakening van het recreatiegebied nog diende te gebeuren.
- Een ‘**voorkeurslocatie’** volgt uit het locatiealternatievenonderzoek als de locatie die verder wordt onderzocht op basis van adviezen en de publieke consultatieronde. Er werden drie voorkeurslocaties aangeduid: nr. 01 (SK Waanrode), nr. 02 (Halensebaan) en nr. 13 (Hoeledensebaan C). Deze locaties volgen de nummering van de volgorde binnen de longlist van de zoekzone.
- Het ‘**plangebied**’ is een afbakening binnen de finaal uitverkozen voorkeurslocatie (voorkeurslocatie 13 Hoeledensebaan) waarbinnen de nodige (recreatie)bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften voor ontwikkeling worden gerealiseerd.
- Het ‘**compensatiegebied’** is de afbakening van een harde bestemming die naar zachte bestemming wordt omgezet, om de bijkomende harde bestemming van recreatie cfr. de planologische compensatieplicht (zie §3.3.1) te compenseren.
- ‘**Deelgebied A**’ is één geografisch aansluitend gebied dat het plangebied en een deel van het compensatiegebied omvat.
- ‘**Deelgebied B**’ is één geografisch aansluitend gebied dat het overige deel van het compensatiegebied omvat.

1.4 Reikwijdte en detailleringsniveau

Het RUP beoogt de ordening van een lokaal gebied op gemeentelijk niveau. De bedoeling van dit planningsinstrument is een nieuw juridisch kader van voorschriften en bestemmingen te bepalen voor het plangebied om zo de doelstelling van het RUP te kunnen realiseren.

1.5 Overzicht in te zetten instrumenten

De gemeente wenst een ruimtelijk uitvoeringsplan op te maken dat louter ingezet wordt voor het herbestemmen en het vertalen van de visie in stedenbouwkundige voorschriften met bijhorende grafische plannen.

1.6 Mogelijke alternatieven

1.6.1 Nulalternatief

Indien het nulalternatief voor dit plan wordt toegepast, betekent dit dat de voorgenomen opmaak tot RUP niet doorgaat. Dit heeft volgende ruimtelijk-juridische beperkingen:

- Er gebeurt geen locatiealternatievenonderzoek voor het uitbouwen van een recreatiezone voor de voetbal, die vervolgens een doorvertaling krijgt in een RUP.
- Het programma van eisen is niet mogelijk te integreren binnen de huidige locatie. De planologische aanpassingen die vereist zijn voor deze locaties, kunnen niet doorgevoerd worden. VS Kortenaken blijft zo zonevreemd en kan niet zone-eigen herlokaliseren.

1.6.2 Inrichtingsalternatieven

Het programma voor het RUP vertrekt in eerste instantie vanuit een herlokalisatienood voor de grootste voetbalvereniging van de gemeente. Er is een programma van eisen opgemaakt dat noodzakelijk is om de voetbalvereniging te kunnen bedienen, met name drie voetbalterreinen, ondersteunende infrastructuur en bufferruimte voor landschappelijke integratie. Via benchmarking met vergelijkbare programma's wordt een minimale oppervlakte van 3 ha vooropgesteld incl. infrastructuur van clubhuis en parking (zie ook §6.2.1).

Onder hoofdstuk 7 van deze nota zijn enkele algemene inrichtingsprincipes voor het plangebied vooropgesteld. Binnen deze randvoorwaarden zijn inrichtingsalternatieven in beperkte mate mogelijk door het opmaken van flexibele voorschriften, echter met voldoende kwalitatieve voorwaarden naar ruimtelijke integratie toe.

Een Ruimtelijk Uitvoeringsplan heeft niet tot doel een concreet masterplan of inrichtingsplan te zijn, maar enkel de noodzakelijke voorwaarden voor de goede ruimtelijke ordening te omschrijven en verder voldoende flexibiliteit te bieden. Deze voorwaarden zijn beschreven onder het hoofdstuk van de ruimtelijke visie (H7). Hierbinnen zijn nog verschillende inrichtingsalternatieven mogelijk.

1.6.3 Locatiealternatieven

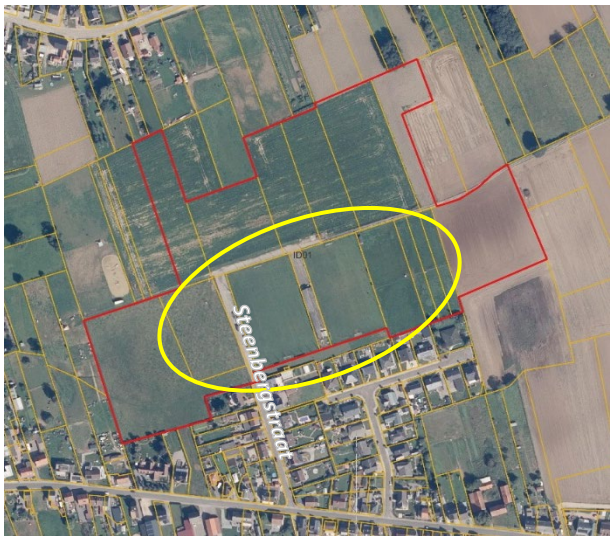
De gemeente heeft gezocht naar de meest geschikte locatie voor de uitbouw van een recreatiezone. Hiervoor werd op niveau van het hele grondgebied Kortenaken gezocht naar potentiële locaties die verder werden onderzocht. Dit locatieonderzoek vertrok vanuit een longlist van 18 potentiële locaties, waarna twee afwegingsrondes werden voorzien om te komen tot een selectie van voorkeurslocatie(s):

- Van longlist (18) naar shortlist (7) op basis van eliminatiecriteria;
- Van shortlist (7) naar voorkeurslocaties (3) op basis van omgevingscriteria.

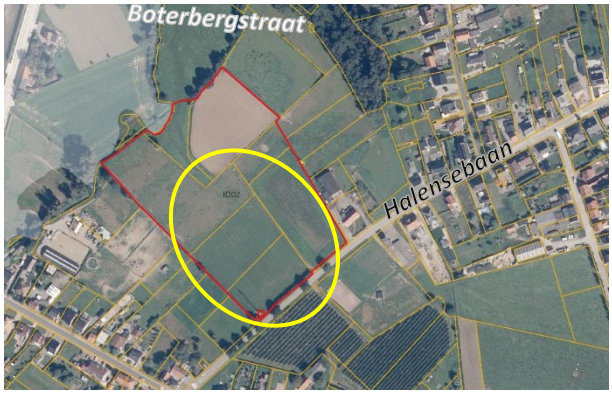
Het locatieonderzoek is opgenomen in Bijlage 1. Hieruit volgen drie voorkeurslocaties:

- **Voorkeurslocatie nr. 01**, ter hoogte van de huidige site van SK Waanrode.
- **Voorkeurslocatie nr. 02**, een zoekzone op de Halensebaan tussen huisnummers 77 en 79.
- **Voorkeurslocatie nr. 13**, een zoekzone op de Hoeledensebaan tussen huisnummers 111 en 121.

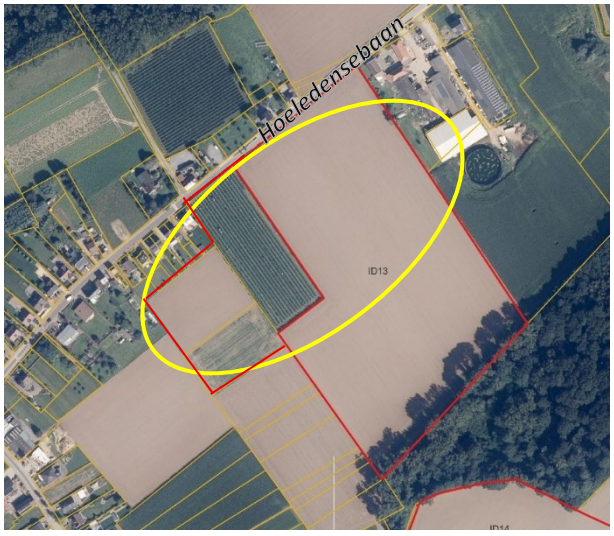
Deze drie voorkeurslocaties zijn verder planologisch en ruimtelijk onderzocht in hoofdstukken 3, 4 en 5. Op basis van deze analyse en afwegingen vanuit de terinzagelegging van de startnota is één van deze voorkeurslocaties (voorkeurslocatie 13 Hoeledensebaan) geselecteerd om het finale plangebied af te bakenen. De onderbouwing hiervoor is beschreven in hoofdstuk 6.

Figuur 1 Voorkeurslocatie 01 (rood) met focuszone voor infrastructuur (geel)

Figuur 2 Voorkeurslocatie 02 (rood) met focuszone voor infrastructuur (geel)

Figuur 3 Voorkeurslocatie 13 (rood) met focuszone voor infrastructuur (geel)

2 Situering van het planvoornemen

2.1 Situering op macroniveau

De gemeente Kortenaken is een landelijke gemeente in het uiterste oosten van de provincie Vlaams-Brabant, tussen Tienen en Diest en op de grens met de provincie Limburg. Kortenaken is gelegen in het Hageland.

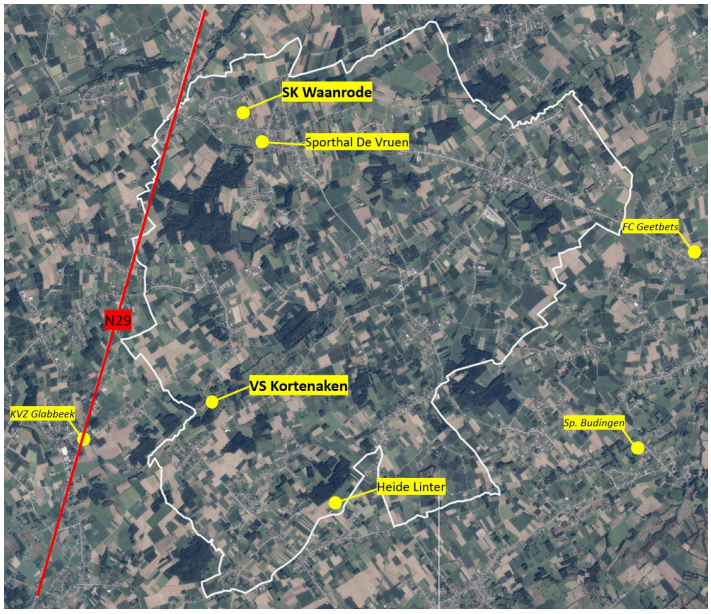
Figuur 4 Situering van Kortenaken op macroniveau

2.2 Situering op mesoniveau

De gemeente Kortenaken heeft twee voetbalverenigingen:

- SK Waanrode in het noordelijk deel van de gemeente, binnen de deelkern Waanrode;
- VS Kortenaken meer zuidelijk in de gemeente, binnen de deelkern Hoeleden.

Daarnaast is er binnen de gemeente ook de site van Heide Linter. Dit is geen actieve club meer, maar de infrastructuur (twee voetbalterreinen en kleedruimte) is wel aanwezig, al is die wel zonevreemd.

Figuur 5 Situering van de twee huidige voetbalsites binnen het grondgebied Kortenaken en ten opzichte van andere voetbalsites in de omgeving.

2.3 Situering op microniveau

Het plangebied en compensatiegebied zijn gelegen aan resp. de Hoeledensebaan in Hoeleden en de Steenbergstraat in Waanrode. De concrete afbakening en ruimte-inname is toegelicht onder §6.2.

3 Beleidscontext

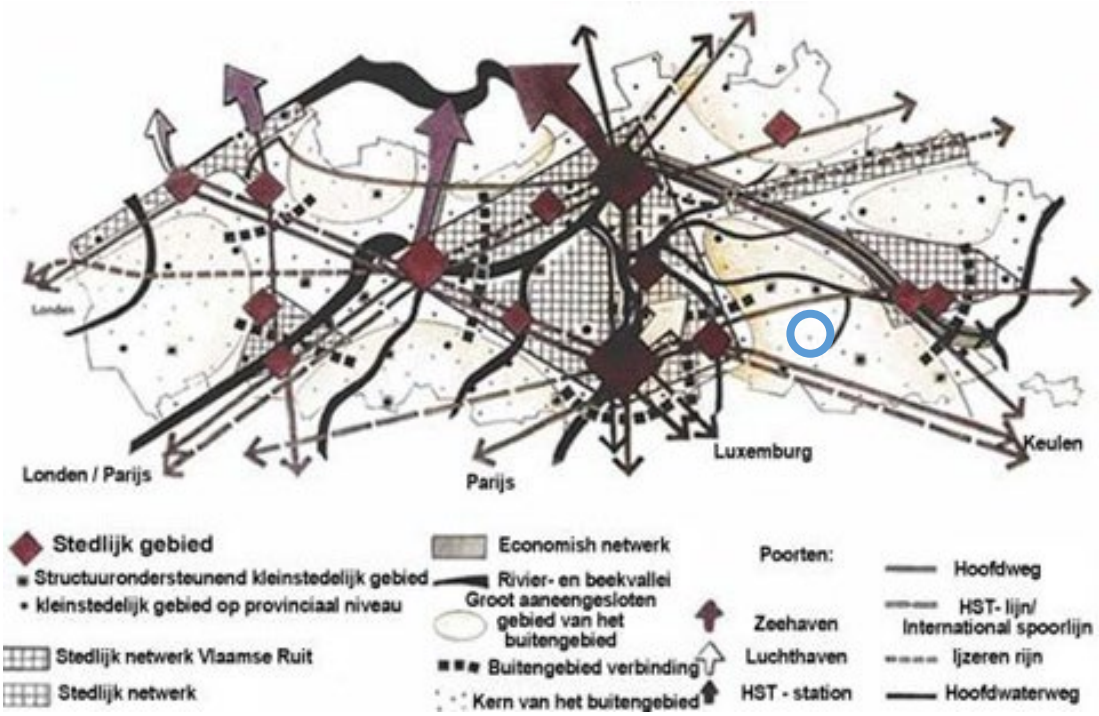
De beleidscontext wordt onderzocht voor de drie te onderzoeken voorkeurslocaties.

3.1 Structuurplanning

3.1.1 Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)

De gecoördineerde versie van het RSV werd goedgekeurd conform het besluit van de Vlaamse regering van 23 september 1997 houdende definitieve vaststelling van het RSV en het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2003 houdende definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd, voor wat de bindende bepalingen betreft, bij decreten van respectievelijk 17 december 1997 en 19 maart 2004. De Vlaamse Regering heeft op 17 december 2010 een tweede herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen definitief vastgesteld. De bindende bepalingen werden op 16 februari 2011 bekrachtigd door het Vlaams Parlement. Beide bepalingen verschenen op 18 april 2011 in het Belgisch Staatsblad. Conform de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening trad de herziening 14 dagen nadien in werking, op 2 mei 2011.

Het RSV vormt het kader voor het ruimtelijk beleid in het Vlaamse Gewest. Het plan geeft een visie hoe we in Vlaanderen best omgaan met ruimte. Het investeren in steden als aangename woonplaatsen en het behouden van groen en open ruimte, zijn de krachtlijnen van dit plan. Het uitgangspunt is het realiseren van duurzame ruimtelijke ontwikkelingen, die een langetermijnvisie beogen. Het RSV is een structurerend element dat uitspraken doet over grond- en ruimtegebruik. Het geeft ruimtelijke potenties, richtlijnen en organisatieprincipes weer. Daarbij legt het plan geen bodembestemmingen vast. Zo worden er geen rechten of plichten voor burgers vastgelegd en is dit plan enkel richtinggevend voor de gemeenten en provincies (Departement Omgeving, 2022) (RSV, 2011). Voor Vlaanderen worden vier structuurbepalende componenten onderscheiden: stedelijke gebieden, het buitengebied, gebieden voor economische activiteiten en lijninfrastructuren. Op basis van de ruimtelijke principes wordt voor deze structuurbepalende componenten de gewenste ruimtelijke structuur uitgewerkt.

Figuur 6 Gewenste ruimtelijke structuur Vlaanderen, bron: Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

Kortenaken binnen het buitengebied

Kortenaken maakt deel uit van het buitengebied. Het buitengebied is dat gebied waarin de open, onbebouwde ruimte overweegt. Elementen van bebouwing, woningen of bedrijfsgebouwen en infrastructuur die functioneel met de open ruimte verbonden zijn, maken er ook deel van uit. Het is een zeer ruim begrip en zal – afhankelijk van de streek – er soms geheel anders uitzien. De ruimtelijke structuur van het buitengebied wordt bepaald door de natuurlijke structuur, alsook de bosstructuur, de agrarische structuur, de nederzettingsstructuur en de infrastructuur. Afhankelijk van de wisselwerking tussen deze diverse structuren, krijgen we een ander specifiek landschap. De ruggengraat van dit landschap vormt het fysisch systeem, het resultaat van eigenschappen, processen en onderlinge relaties van klimaat, lucht, bodem en water.

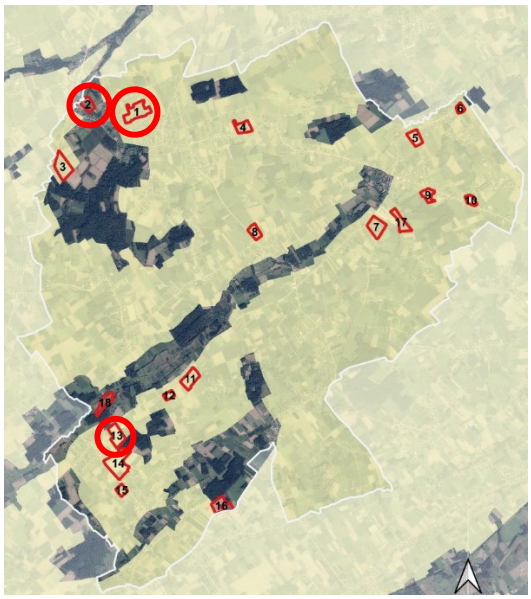
De doelstellingen uit het RSV voor het buitengebied zijn o.m. het vrijwaren van het buitengebied voor de essentiële functies (landbouw, bosbouw, wonen en werken). De andere openruimtefuncties (recreatie, ontgrondingen, en sommige gemeenschaps- en nutsvoorzieningen) zijn weliswaar een hoofdfunctie voor het buitengebied maar kunnen niet als structurerend voor het gehele buitengebied worden beschouwd. Versnippering dient te worden tegengegaan door bundeling. De groei van (woon)bebouwing dient in de kernen van het buitengebied te worden opgevangen. Daarnaast dient er veel aandacht besteed te worden aan de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied.

Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos

In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelde de Vlaamse overheid in 2006 een ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos op voor de regio Hageland. Op 19 juli 2007 nam de Vlaamse regering kennis van deze visie en keurde ze de beleidsmatige herbevestiging van de bestaande gewestplannen voor ca. 37.100 ha agrarisch gebied én een operationeel uitvoeringsprogramma goed. In het operationeel uitvoeringsprogramma is aangegeven welke gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen de Vlaamse overheid de komende jaren zal opmaken voor de afbakening van de resterende landbouw-, natuur- en bosgebieden.

De zoekzone van voorkeurslocaties nrs. 01 en 13 zijn gelegen binnen herbevestigd agrarisch gebied.

De zoekzone van voorkeurslocatie nr. 02 is niet gelegen binnen herbevestigd agrarisch gebied.

Figuur 7 De situering van de zoekzones van de voorkeurslocaties nrs. 01, 02 en 13 t.o.v. herbevestigd agrarisch gebied (HAG)

3.1.2 Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan (PRS) Vlaams-Brabant

Het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan van de provincie Vlaams-Brabant werd goedgekeurd en trad in werking in het najaar van 2004. In 2012 werden enkele wijzigingen via een addendum bij het structuurplan goedgekeurd en gepubliceerd. Sinds eind 2023 is het provinciaal structuurplan vervangen door het provinciaal beleidsplan ruimte, zie § 3.2.2.

3.1.3 Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) Kortenaken

Het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Kortenaken is definitief vastgesteld door de gemeenteraad op 11 september 2012. Op 6 december 2012 werd het GRS gedeeltelijk goedgekeurd door de Bestendige Deputatie van de provincie Vlaams-Brabant. Met betrekking tot voorliggend plan worden enkele ruimtelijk relevante elementen uit het GRS hierna besproken:

3.1.3.1 Globaal toekomstbeeld voor Kortenaken (GRS p79 e.v.)

“De rol die Kortenaken toebedeeld krijgt vanuit het RSV en PRS is er één als gemeente in het buitengebied. In deze gemeenten domineert de open niet-bebouwde ruimte met landbouw, natuur en bos, doch er wordt ook gewoond en gewerkt. Het ruimtelijk beleid is hier gericht op het maximaal vrijwaren van de open ruimte met haar landbouw-, bos- en natuurstructuren.“

Twee lobben, verbonden door de Velpevallei

De vallei van de Velpe stroomt centraal door de gemeente en wordt geflankeerd door de typisch noord-oost georiënteerde Hagelandse heuvelruggen Klitsenberg, Kalenberg, Etsberg, Ransberg, Geiterberg en Heidebos. Het valleigebied verdeelt Kortenaken in twee lobben, oostelijk en westelijk. De Velpe is daarbij het bindend en ook het scheidend element.

Plattelandskernen: wonen, werken en recreëren in een plattelandsomgeving

“De tweelobbige structuur van de gemeente zet zich verder in een gedifferentieerd kernenbeleid. In de noord-oostelijke lob liggen de kernen van Kortenaken en Waanrode verbonden door een bebouwd lint langsheen de Krawatenstraat. In de zuid-westelijke lob is de kern Hoeleden gevolgd door de kern Ransberg, de belangrijkste bebouwingskern.”

“Een beperkte groei wordt geconcentreerd in en/of aansluitend bij het **hoofddorp Kortenaken**, na uitputting en overeenkomstig de **kernenhiërarchie**, bij de woonkern **Waanrode**. De overige kernen behouden het bestaande woongebied. Het consolideren van de kernen enerzijds door dit concentreren van het wonen, maar anderzijds ook door de concentratie van de voorzieningen, goede openbaarvervoersverbindingen en een kwalitatieve ordening van de publieke ruimte, dragen bij tot het verhogen van de leefbaarheid.”

“Het voorzien van een **evenwichtig verspreide recreatieve infrastructuur** bevordert de leefbaarheid en opent nieuwe perspectieven.”

Evenwicht en diversiteit als ruimtelijke uitdaging

“De natuurlijke structuren en de open ruimte worden aangetast door versnijding. Het waardevolle valleigebied van de Velpe verliest haar eigenheid. Een goed evenwicht tussen lonende landbouw en een waardevolle natuurlijke omgeving bereiken we door een concentratie en verweving van wonen, voorzieningen en lokale bedrijvigheid in de kernen en kwaliteitsvol landelijk wonen, een vlotte bereikbaarheid en een veilige verkeersleefbaarheid, met het behoud van de diversiteit tussen en de eigenheid van de verschillende deelgebieden.”

3.1.3.2 Behoefte aan ruimte voor sport en recreatie (GRS p74)

“Het grote aantal voetbalploegen, actief in de Kortenaakse voetbalclubs, zelfs zonder rekening te houden met het Linterse Sporting Heide, tonen aan dat de voetbalsport sterk leeft in Kortenaken. De gemeente wenst hier dan ook de nodige ondersteuning aan te geven. Vooral de grote actieve jeugd-

werking van VSK Hoeleden is voor de toekomst van de Kortenaakse voetbalsport van groot belang. Bijkomende infrastructuur is niet zozeer nodig, wel het behoud van de bestaande infrastructuren in Kersbeek, Waanrode en Hoeleden."

"Grote ruimtevragen voor nieuwe recreatieve infrastructuren doen zich voor de lopende en volgende planperiode niet voor binnen de gemeente. Wel wil de gemeente enerzijds voor het hoofddorp Kortenaken een recreatieve site voor recreatieve buitenactiviteiten voorzien en anderzijds een bundeling van voetbalactiviteiten creëren. (…) Voor de gebundelde locatie voor voetbalactiviteiten zijn er, gezien de aanwezige voetbalinfrastructuren, wel mogelijkheden tot aansluiting en uitbreiding van zulke bestaande site. De gemeente wenst de oppervlakte van de door de huidige voor recreatieve doeleinden gebruikte locaties in zijn geheel als balans voor Kortenaken te behouden."

3.1.3.3 Bundelen van sport, recreatie en jeugdactiviteiten in of aansluitend aan bebouwde kernen (GRS p107)

"Er wordt gestreefd naar het voorzien van beperkte recreatieve infrastructuur bij elke bebouwingskern. Kernoverschrijdende recreatieve infrastructuur wordt bij voorkeur ingeplant in of aansluitend aan de kern van Kortenaken. Indien geen geschikte locatie kan worden gevonden in of bij de kern Kortenaken, wordt hiervoor de kern van Waanrode naar voor geschoven."

"Indien mogelijk wordt aangesloten bij reeds bestaande voorzieningen voor sport-, recreatie- en/of jeugdactiviteiten. Een bundeling van activiteiten is immers kernversterkend en leidt de druk op de open ruimte enigszins af. Door het benutten van de mogelijkheden tot medegebruik kan bovendien de extra ruimte-inname worden beperkt. Zulke bundeling in of aan de bebouwingskernen verhoogt ook de toegankelijkheid van de voorzieningen voor de zwakke weggebruiker, via het gebruik van het openbaar vervoer en het aansluiten van de sites op de (boven)lokale fiets- en wandelnetwerken."

Noot: actualiteitswaarde van de beleidsuitspraken uit het GRS

Het GRS Kortenaken werd vastgesteld in 2012 en vormde het beleidskader voor de beoordeling van de ruimtelijke behoeften en mogelijkheden op dat moment. Sindsdien is de ruimtelijke en beleidsmatige context gedeeltelijk gewijzigd. Met het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant zijn de kernen Waanrode en Hoeleden aangeduid als landelijke dorpskernen zonder expliciete onderlinge hiërarchie.

Daarnaast is ook de organisatorische context van de gemeentelijke voetbalinfrastructuur gewijzigd. Waar het GRS nog uitging van een mogelijke bundeling van voetbalactiviteiten, blijkt uit het lopende planproces dat een gezamenlijke ontwikkeling van beide voetbalverenigingen niet langer aan de orde is. Hierdoor dient de ruimtelijke afweging opnieuw te gebeuren vanuit de actuele behoefte aan een duurzame en ruimtelijk verantwoorde herlokalisatie van VS Kortenaken.

3.1.3.4 Bestaande zonevreemde recreatieve infrastructuur, waar ruimtelijk verantwoord, integreren en verweven (GRS p109 e.v.)

Het sectoraal BPA Zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten (2005) is opgemaakt als voorafname aan het GRS (zie §4.2.2.2).

"Als alternatief op lange termijn voor de sport- en recreatie-infrastructuren van voetbalclub VS Kortenaken site Hoeleden en hondenclub Vriendenclub Hoeleden, welke beide gelegen zijn in de waardevolle Velpevallei, reserveerde de gemeente een nieuwe recreatieve zone aansluitend op het langs de Hoeledensebaan gelegen landelijk woonlint dat een uitloper is van de kern van Hoeleden. Gezien de actieve jeugdwerking met 13 jeugdploegen zijn de twee sportvelden die momenteel voorzien zijn in het sectoraal BPA evenwel ontoereikend om dit aantal spelers op te vangen. Daarnaast wordt de agrarische structuur minder door de huidige locatie van de beide clubs aangetast dan bij de realisatie van de door het sectoraal BPA goedgekeurde site langs de Hoeledensebaan. De huidige site

was, op het moment van de inplanting van de recreatie-infrastructuur, immers al geruime tijd verlaten door de landbouw, terwijl de nieuwe site nog steeds actief door de landbouw wordt gebruikt. Ook is het zo dat de huidige site gelegen is langs een lokale weg type III met 1 rijvak en, wat zeker een bijkomend pluspunt is voor de jongeren, vanuit het noorden een goede toegankelijkheid heeft langs trage wegen."

In het GRS kiest de gemeente er dus voor om de zonevreemde infrastructuur op de huidige locatie te bestendigen. Daarbij gelden ruimtelijke randvoorwaarden voor de inpasbaarheid in de waardevolle Velpevallei. De gemeente stelt de hogere overheid voor om de site van VS Kortenaken, ondanks de ligging in de Velpevallei, te herbestemmen van natuurgebied naar recreatiegebied in een gewestelijk planinitiatief. Als compensatie stelt zij voor om ongeveer 10 ha gronden van de VMM binnen de perimeter van het gewestelijk RUP Velpevallei te herbestemmen van landschappelijk waardevol agrarisch gebied naar bos-, groen- of natuurgebied. Nader onderzoek bij de opmaak van het GRUP moet bepalen waar deze herbestemming het best gebeurt. De gemeente had hierover al de eerste stappen gezet met de VMM als grondeigenaar. Tegelijk wil de gemeente de site langs de Hoeledensebaan, die in het sectoraal BPA als recreatiegebied is bestemd, opnieuw omzetten naar de oorspronkelijke agrarische bestemming. De gemeente vraagt om deze herbestemmingen op te nemen in een gewestelijk planinitiatief.

Noot: actualiteitswaarde van de beleidsuitspraken uit het GRS

Het GRS stelde voor de BPA-ambities terug te draaien en de bestaande zonevreemde voetbalsite in het biologisch waardevolle en overstromingsgevoelige VEN-gebied De Zuurbemde te regulariseren, en dus van natuur naar recreatie te herbestemmen (GRS, p. 110). Deze keuze steunde op i) de beleidsmatige wens om de agrarische structuur aan de Hoeledensebaan te vrijwaren en ii) op de vaststelling dat de twee in het BPA voorziene sportvelden onvoldoende waren voor het aantal jeugdspelers. Deze twee overwegingen worden vandaag echter ontoereikend geacht om een terugdraaiing van het BPA te verantwoorden. De aantasting van de natuurlijke structuur van de Velpevallei is nl. minstens even relevant als die van de agrarische structuur aan de dorpsrand. Het behoud van de bestaande zonevreemde infrastructuur is, gelet op de ligging in natuurgebied en de blijvende vraag van de hogere overheid om deze situatie te beëindigen, niet langer een haalbare ruimtelijke ontwikkelingsoptie. En daarnaast vormt een te geringe afbakening geen argument om de herlokalisatie te verlaten, maar eerder om een ruimere en beter onderbouwde afbakening vast te leggen. Twee sportvelden zijn inderdaad te beperkt; zo is de ruimtenood voor dit RUP geraamd op drie sportvelden.

3.1.3.5 Synthese: lezing van het GRS i.f.v. voorliggend RUP

De lezing van het GRS kan worden samengevat in volgende belangrijkste conclusies voor dit RUP:

- Het GRS hanteert een gedifferentieerd kernenbeleid: Kortenaken is hoofddorp, Waanrode tweede pool, en de overige kernen, waaronder Hoeleden, worden ontwikkeld volgens hun eigenheid. Maar gegeven de kerntypering in het recentere provinciaal Beleidsplan Ruimte, waarbij Hoeleden en Waanrode gelijkgesteld zijn, wordt deze onderlinge hiërarchie tussen Waanrode en Hoeleden niet langer aangenomen.
- Voor sport en recreatie wordt gestreefd naar een evenwichtig verspreid aanbod over de kernen, met aandacht voor leefbaarheid, bereikbaarheid en lokale verankering. Kernoverschrijdende recreatieve infrastructuur wordt bij voorkeur gebundeld in of aansluitend bij bestaande voorzieningen, om bijkomende ruimte-inname te beperken en medegebruik mogelijk te maken.
- Voor de bestaande zonevreemde sportinfrastructuur van VS Kortenaken ging het GRS nog uit van bestendiging op de huidige locatie, mits ruimtelijke randvoorwaarden en compensatie. Dit was echter reeds in 2005 (bij opmaak van het BPA) geen ruimtelijk wenselijke optie, en is vandaag ook beleidsmatig geen realistische optie, gegeven de onherroepelijke beslissing van Vlaanderen (ANB) om de voetbalsite uit het natuurgebied te herlokaliseren.

Bovenstaande conclusies geven een genuanceerde actuele lezing van de richtinggevende bepalingen uit het GRS, rekening houdend met de gewijzigde ruimtelijke en beleidsmatige context. Aangezien het GRS evenwel door het gemeentebestuur is vastgesteld en door de deputatie is goedgekeurd, kan niet zonder meer van de strikte bepalingen worden afgeweken. Een afwijking is slechts mogelijk onder de voorwaarden zoals genoemd in artikel 2.1.2 VCRO, nl:

- wegens onvoorziene ontwikkelingen van ruimtelijke behoeften: deze bestaat erin dat voor de grootste voetbalvereniging van de gemeente een nieuwe planologische oplossing nodig is, die is opgelegd op Vlaams niveau, en waar in het GRS geen rekening mee was gehouden (gezien het GRS net regularisering beoogde);
- wegens dringende sociale, economische of budgettaire redenen: de herlokalisatie naar de Hoeledensebaan waarborgt een laagdrempelig en lokaal verankerd sportaanbod voor de jeugd in Hoeleden, en vermijdt zo dat de gemeentelijke sportvoorzieningen, naast de bestaande sporthal, verder in Waanrode worden geconcentreerd.
- op voorwaarde dat de duurzame ruimtelijke ontwikkeling, ruimtelijke kwaliteit en draagkracht van het gebied niet worden aangetast: hieraan wordt voldaan indien de huidige zonevreemde recreatiesite in de Velpevallei wordt hersteld en de ruimtelijke draagkracht van de nieuwe locatie groter is dan die van de huidige zonevreemde locatie.

3.2 Beleidsplanning

De regeling rond de opmaak van ruimtelijke beleidsplannen trad in werking d.d. 5/05/2018. De opmaak van ruimtelijke beleidsplannen vervangt de opmaak van ruimtelijke structuurplannen, die ingevoerd werden begin 2000. De bestaande ruimtelijke structuurplannen blijven van kracht zolang ze niet vervangen worden.

3.2.1 Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) – strategische visie

De Vlaamse Regering keurde op 20 juli 2018 de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) goed. De strategische visie omvat een toekomstbeeld en een overzicht van beleidsopties op lange termijn, met name de strategische doelstellingen.

Volgende ruimtelijke ontwikkelingsprincipes worden geformuleerd en zijn relevant voor voorliggend planvoornemen:

Een pallet van leefomgevingen:

- Uit de ruimtelijke ontwikkeling spreekt de waardering van de karakteristieken van het landschap;
- De groenblauwe netwerken zijn nabij en toegankelijk;
- De basisvoorzieningen zijn nabij en bereikbaar. Zij spelen in op de behoeften van de gebruikers van de omgeving. Hun locatie stimuleert verplaatsingen te voet, per fiets of met het collectief vervoer;
- De vormgeving van de bebouwde en onbebouwde ruimte draagt bij tot de herkenbaarheid, de leesbaarheid en de visuele aantrekkelijkheid van de omgeving.
- Samenhangend en evenwichtig aanbod van voorzieningen in steden en dorpen: Er wordt gestreefd naar een aanbod van voorzieningen zoals zorg, onderwijs, sport en recreatie of winkels in steden en dorpen. De mogelijkheid te beschikken over bepaalde (basis)voorzieningen in eigen buurt bepaalt mee het welzijn van mensen. Door de overheid geïnitieerde projecten zullen ermee rekening houden dat vervoersarmoede en moeilijke bereikbaarheid van voorzieningen vermeden worden.
- Groenblauwe aders maximaal toegankelijk houden: Groenblauwe aders maken onder meer speelbossen, speelweiden en speelparken in de open ruimte toegankelijk. Goed geschakelde groenblauwe aders maken een koppeling met functionele en recreatieve wandel- en fietsroutes mogelijk.
- ‘De leefkwaliteit bevorderen: welzijn, woonkwaliteit en gezondheid’. De bedoeling is hier om onder meer een ‘gezonde ruimte te ontwikkelen’ met toegankelijke groene ruimte voor beweging, spel en recreatie.

Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen ondersteunt het planvoornemen gericht op een rijk landschap en gedifferentieerde leefomgeving met **mogelijkheden** tot recreatie en toegankelijke groene ruimten.

3.2.2 Provinciaal Beleidsplan Ruimte (PBR) Vlaams-Brabant

Het provinciaal Beleidsplan Ruimte Vlaams-Brabant, definitief vastgesteld door de provincieraad op 29 september 2023, is in werking getreden op 1 december 2023 en vervangt sindsdien het oudere Provinciaal Structuurplan Vlaams-Brabant.

De provincie hanteert in het Beleidsplan drie fundamentele principes: efficiënt ruimtegebruik, nabijheid en bereikbaarheid sturen ruimtelijke ontwikkelingen en het fysisch systeem als basis, een geïntegreerde benadering van de ruimte. De krachtlijnen voor het ruimtelijk beleid zijn verwoord in het beleidsplan.

Het provinciebestuur wil aan de hand van zes ruimtelijke strategieën een antwoord bieden op de maatschappelijke uitdagingen:

- Hoogdynamische corridors: de steden en de kleinere kernen daartussen, die ontsloten zijn door een hoogwaardig netwerk van openbaar vervoer, vormen een harde ruggengraat voor ruimtelijke ontwikkelingen, waar de groei van wonen en werken wordt opgevangen.
- Robuust openruimtenetwerk: de valleien, bossen en landbouwgebieden vormen een zachte ruggengraat voor ruimtelijke ontwikkelingen, waar ecosystemen worden versterkt.
- De open ruimte wordt beschouwd als een productief landschap met een grote maatschappelijke meerwaarde, die niet alleen geleverd wordt door landbouw, maar ook door natuur.
- Er wordt een netwerk uitgebouwd dat verschillende types van dorpskernen met elkaar verbindt, waardoor de kernen buiten de vervoerscorridors onderdeel zijn van een netwerk van voorzieningen.
- Om de internationale concurrentiepositie te versterken, wordt gekozen voor de verdere uitbouw van drie internationale groeipolen: de Vlaamse Rand rond Brussel, de luchthavenregio en de Leuvense stadsregio.
- Door nabijheid te stimuleren moet de energiebehoefte verminderen. Daarnaast moet er ruimte komen voor de opwekking van energie uit hernieuwbare bronnen.

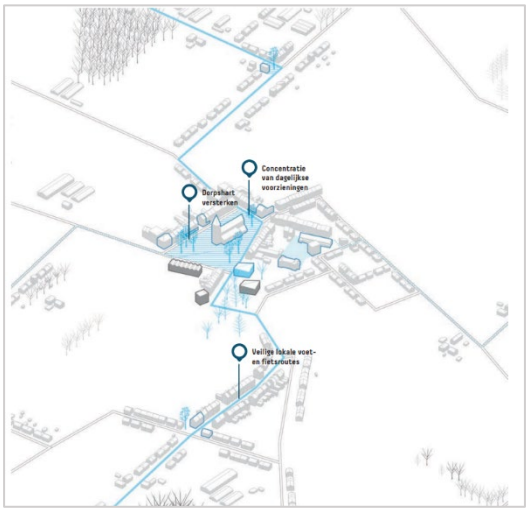
Vlaams-Brabant beschikt over een rijk aanbod aan openruimtevoorzieningen dat in functie van de lokale draagkracht en ontsluiting verder kan worden uitgebouwd: sport, natuurbeleving, zachte recreatie, … . De provincie wil deze voorzieningen beter bereikbaar maken met de fiets en collectief vervoer. Dit kan gebeuren door de HOV-haltes in vervoercorridors uit te bouwen tot poorten naar de open ruimte. Strategisch gelegen open ruimte, nabij HOV-haltes, wordt bij voorkeur gereserveerd voor open ruimtevoorzieningen met een hoge gebruiksdichtheid, zoals recreatieve infrastructuren.

Beleidskader Voorzieningen

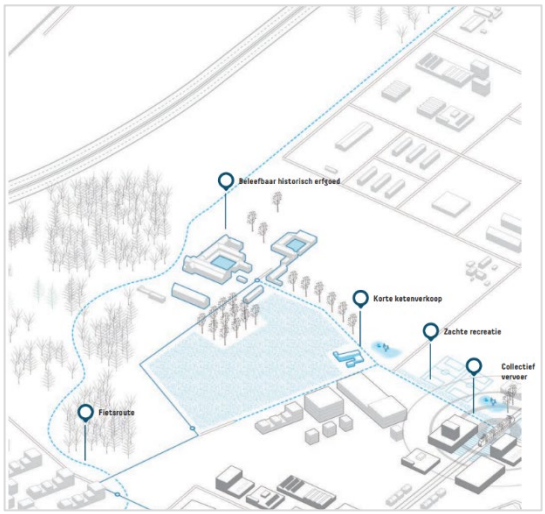
Verder is voornamelijk het beleidskader “Voorzieningen” relevant voor voorliggend RUP. De provincie beschouwt voorzieningen zoals scholen, winkels, ziekenhuizen **en sportvelden** als een belangrijk onderdeel van onze leefomgeving. Het beschikbaar stellen van een voldoende aanbod aan voorzieningen krijgt daarom bijzondere aandacht in dit beleidsplan ruimte. We willen een kader bieden om opnieuw de juiste functies op de juiste plaats te krijgen. Binnen dit beleidskader zijn voor voorliggend RUP volgende beleidslijnen relevant:

A. Beleidslijn “gedeelde voorzieningen binnen een dorpennetwerk”:
    - De kernen met een hoog voorzieningenniveau buiten de hoogdynamische corridors beschikken over een volledig aanbod aan dagelijkse voorzieningen. Die liggen in de dorpskern en zijn te voet en per fiets bereikbaar.
    - **Kleinere kernen met onvoldoende gebruikers om een volledig voorzieningenaanbod te onderhouden, beschikken samen met naburige kernen over een complementair aanbod.** De ontbrekende voorzieningen zijn voorhanden in de kernen van de nabijgelegen hoogdynamische corridor en de kerndorpen. In deze kernen kunnen de voorzieningen worden geclusterd in het ‘dorpshart’, zodat interessante synergiën ontstaan.

B. Beleidslijn “Ontsloten openruimte- vrijetijds- en plattelandsvoorzieningen”:
    - Vlaams-Brabant beschikt over een rijk aanbod aan openruimtevoorzieningen dat in functie van de lokale draagkracht en ontsluiting verder kan worden uitgebouwd: sport, zachte recreatie, natuurbeleving, lokale voedselproductie, korte ketenverkoop, beleving historisch erfgoed …
    - We willen deze voorzieningen beter bereikbaar maken met de fiets en collectief vervoer. Dit kan gebeuren door de HOV-haltes in vervoercorridors uit te bouwen tot poorten naar de open ruimte. Strategisch gelegen open ruimte, nabij HOV-haltes, reserveren we bij voorkeur voor open ruimtevoorzieningen met een hoge gebruiksdichtheid. Dit veronderstelt ook dat het tijdsbereik waarop het openbaar vervoer wordt aangeboden, afgestemd wordt op de aard van de activiteiten.

Figuur 8a Gedeelde voorzieningen binnen een dorpennetwerk, bron: Beleidsplan Vlaams-Brabant

Figuur 9b Ontsloten openruimte- vrijetijds- en platte-landsvoorzieningen, bron: Beleidsplan Vlaams-Brabant

Kernenselectie en kerntypering

De kernencategorisering uit het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan met de bijhorende ontwikkelings-perspectieven werd herbekeken en opnieuw geanalyseerd volgens een methodiek gebaseerd op knoop- en plaatswaarde.

Het provinciaal beleidsplan staat vanuit haar basisprincipes een selectieve verdichting voor van de kernen. Daarbij moeten de ontwikkelingsmogelijkheden bepaald worden door de knooppuntwaarde van een kern (ligging t.o.v. openbaar vervoer en fietssnelwegen) en het voorzieningenniveau van een kern. De mobiliteitsinfrastructuur (knooppuntwaarde) en het voorzieningenniveau (plaatswaarde), vormen twee belangrijke parameters om het toekomstige ruimtelijke beleid vorm te geven. Er wordt ingezet op een kwalitatieve en selectieve verdichting van de kernen.

Woongebieden die een voldoende ontsluiting hebben met openbaar vervoer en waar het voorzieningenniveau voldoende is worden binnen dit beleidskader geselecteerd als '**Levendige stads- en dorpskernen'**. Woongebieden met een te beperkt voorzieningenniveau en een te beperkte knooppuntwaarde worden niet geselecteerd als kern en vallen daarmee in de categorie 'Woongebieden buiten de kernen'. Zowel **Kortenaken, Waanrode als Hoeleden zijn geselecteerd als 'levendige stads- en dorpskern'.**

De provincie wenst hiermee een breed kader aan te reiken om gemeenten te ondersteunen in de uitwerking van een visie inzake kernversterking. Het is volgens de provincie een gemeentelijke opgave om de perspectieven voor de eigen kernen verder uit te werken en te verfijnen. De provincie neemt hierin een ondersteunende en stimulerende rol op. Als bijlage bij het beleidsplan wordt daarom een voorzet tot **kerntypering** toegevoegd die de gemeenten kan ondersteunen in de uitwerking van de visie inzake woonontwikkelingen.

Binnen de kerntypering hanteert de provincie een onderscheid tussen drie types van kernen: stedelijke kernen, strategische dorpskernen en landelijke dorpskernen:

- **Kortenaken** is een **strategische dorpskern**: Deze kernen scoren sterker op multimodale bereikbaarheid en/of aanwezigheid van diverse types voorzieningen. Ze hebben een relatief (t.o.v. de omliggende kernen) hogere knooppuntwaarde en/of voorzieningenniveau. Deze kernen kunnen in het toekomstig ruimtelijk beleid een strategische rol spelen. Belangrijk is om deze kernen in beeld te brengen omdat de potentiële ontwikkelingslocaties inzake wonen, werken en voorzieningen binnen deze kernen zullen moeten gezocht worden. Als provincie erkennen we dus dat deze 'strategische dorpskernen' ontwikkelingsmogelijkheden hebben op

diverse vlakken. Deze kernen kunnen verhoudingsgewijs meer bijkomende groei opvangen dan de andere dorpskernen. Buiten de stedelijke kernen zijn het dus deze 'strategische dorpskernen' die hoofdzakelijk de dynamiek (wonen, bedrijvigheid, voorzieningen) dienen op te vangen.

- **Waanrode en Hoeleden** zijn beiden een **landelijke dorpskern**: Ook deze landelijke dorpskernen zijn geschikt om de lokale groei op te bundelen. Om de vergrijzing en de gezinsverdunning op te vangen, zijn aangepaste woontypologieën nodig in de kernen. Vooral het aanbod aan kleine wooneenheden moet versterkt worden. Zeker voor deze woningtypes is het belangrijk dat ze in de dorpskernen terechtkomen. Daarom is het aangewezen deze extra woningen te clusteren in een verkeersluw dorpshart, gecombineerd met bestaande en/of nieuwe voorzieningen. In de landelijke dorpskernen wordt een selectieve verdichting vooropgesteld die het landelijk karakter van deze kernen vrijwaart. Deze kernen zijn immers vaak bepalend voor de identiteit van het landelijk gebied. Een te sterke verdichting zou deze identiteit ondergraven. Het voorzieningenniveau is in veel van deze kernen vaak ook te beperkt om een significante aangroei van het woningbestand te verantwoorden. Deze groei zou ook ten koste gaan van de groei in de steden en de strategische dorpskernen. Het behoud van het landelijk karakter primeert in deze kernen. Een selectieve verdichting nabij de centra van deze kernen kan wel ondersteund worden. In deze kernen zal het aanduiden van verdichtingslocaties in de centra samen moeten gaan met initiatieven voor behoud van het landelijk karakter van het woonweefsel én een beperking van het bijkomende woonaanbod buiten de verdichtingszones. Er wordt gestreefd naar het inpassen van de groei in het bestaande woonweefsel. De regie om deze selectieve verdichting vorm te geven ligt bij de gemeente. De ruimtelijke ordening van de kern wordt bepaald door de gemeente.

Noot: door Waanrode en Hoeleden op dezelfde hoogte te stellen, wijkt de kerntypering in het provinciaal beleidsplan ruimte (PBR) in zekere mate af van de kernenhiërarchie die werd gehanteerd in het provinciaal ruimtelijk structuurplan (PRS) (zie §3.1.2). Die kernenhiërarchie uit het PRS werd gevolgd in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS). Er wordt verwacht dat de nieuwe kerntypering op provinciaal niveau ook doorvertaling zal krijgen op gemeentelijk niveau (bv. in een gemeentelijk beleidsplan ruimte).

3.2.3 Gemeentelijk Beleidsplan Ruimte (GBR) Kortenaken

Een Gemeentelijk Ruimtelijk Beleidsplan Kortenaken is (nog) niet in opmaak. Het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) Kortenaken blijft van kracht.

3.3 Planologische ruil en compensatie

3.3.1 Planologische compensatieplicht

Bij decreet van 17 mei 2024 werd in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna VCRO) een planologische compensatieplicht ingevoerd (art.2.2.6/1), die in werking is getreden op 20 juli 2024 en van toepassing is op ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvan de startnota na 20 juli is goedgekeurd (dus incl. voorliggend RUP). De planologische compensatieplicht houdt in dat de plannende overheden bij planinitiatieven voor bijkomend aanbod voor de bestemmingen wonen, bedrijvigheid, recreatie en gemeenschapsvoorzieningen, tegelijk slecht gelegen of overbodig juridisch aanbod moeten neutraliseren. Dit geldt dus voor alle locaties die in dit RUP zullen worden opgenomen indien men zou overgaan tot een bestemmingswijziging naar recreatie (harde bestemming) ten koste van agrarisch gebied (zachte bestemming). De gemeente kan deze compensatie evenwel opnemen via een ander lopend planningsproces, dat in oppervlakte minstens gelijke wijzigingen van een harde naar zachte bestemming omvat. Dan dient wel een parallel planproces opgestart te worden binnen een redelijke termijn én in overlap met het planproces waarvoor voorliggend RUP wordt opgemaakt.

Omdat er met dit RUP een plangebied voor recreatie (hard) bestemd wordt, betekent dit concreet dat er binnen Kortenaken gezocht dient te worden naar gebieden met een harde bestemming die omgezet kan worden naar een zachte bestemming. Onderscheid tussen enerzijds bestemming (juridisch) en anderzijds gebruik (feitelijk) is van belang. Idealiter zijn het nl. harde bestemmingen die vandaag een zacht gebruik kennen (bv. woonuitbreidingsgebied dat nog onbebouwd is). Als het effectieve gebruik binnen die harde bestemming landbouw is, kan er bovendien ook compensatie voor HAG-inname worden voorzien. Het gebied dat voor dit RUP ter planologische compensatie ingezet kan worden, is beschreven onder §6.2.2.

3.3.2 Motivatie HAG-inname

Volgens Omzendbrief RO/2010/01 dienen gemeentelijke planningsinitiatieven die een planologische wijziging van Herbevestigd Agrarisch Gebied (HAG) inhouden, voldoende terughoudend beoordeeld te worden. Als algemeen uitgangspunt geldt dat in de mate van het mogelijke en bij voorkeur binnen hetzelfde planningsinitiatief, de nodige acties worden opgenomen om het planologische evenwicht te herstellen (planologische ruil). Prioriteit gaat daarbij uit naar acties om zonevreemde landbouw zone-eigen te maken. Afwijken van dit uitgangspunt is enkel mogelijk mits uitdrukkelijke en grondige motivatie. Volgende elementen moeten minstens aan bod komen in de verantwoording:

- Een onderzoek naar de locatie-alternatieven (dit is uitvoerig beschreven in Bijlage A)
- Een onderzoek naar de impact op de agrarische structuur, bv. door middel van een landbouwimpactstudie (LIS)
- Onderzoek naar de flankerende maatregelen, m.n. planologische ruil.

Binnen het planvoornemen van dit RUP is er landbouwbestemming in HAG die wordt herbestemd voor recreatie. Compensatie is dus van toepassing. De afbakening hiervoor is beschreven onder §6.2.2.

4 Juridisch-planologische toestand van de drie zoekzones

De juridisch planologische toestand wordt uitgewerkt voor de drie zoekzones van voorkeurslocaties (zie bijlage). De zoekzones zijn ruim bepaald als onderzoeksgebied. Verder in het planproces (zie §6.1) werd gekomen tot één voorkeurslocatie waarbij de zoekzone is ingekrompen tot het effectieve plangebied noodzakelijk voor het inrichten van het programma.

4.1 Samenvattende tabel

Tabel 1 Juridische toestand plangebied

Type plan	Kenmerken
Gewestplan	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode Gelegen binnen Gewestplan Aarschot-Diest (KB 07/11/1978): • Agrarisch gebied • Gebied voor dagrecreatie Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan Gelegen binnen Gewestplan Aarschot-Diest (KB 07/11/1978): • Agrarisch gebied Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C Gelegen binnen het Gewestplan Tienen-Landen (KB 24/03/1978): • Agrarisch gebied
Ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP)	/
Bijzondere plannen van aanleg (BPA)	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • BPA Waanrode (1987) • BPA Zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten (2005), gedeeltelijk Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan • BPA Waanrode (1987), gedeeltelijk Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • BPA Zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten (2005), gedeeltelijk
Verkavelingsvergunningen	/
Rooilijnplannen	/
Buurt- en voetwegen	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • Buurtweg nr. 17, valt samen met de Steenbergstraat • Voetweg nr. 25 Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan • / Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • Voetwegen nr. 32 en 36
Herbevestigd agrarisch gebied	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • Gelegen binnen HAG Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan • Niet gelegen in HAG Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • Gelegen in HAG

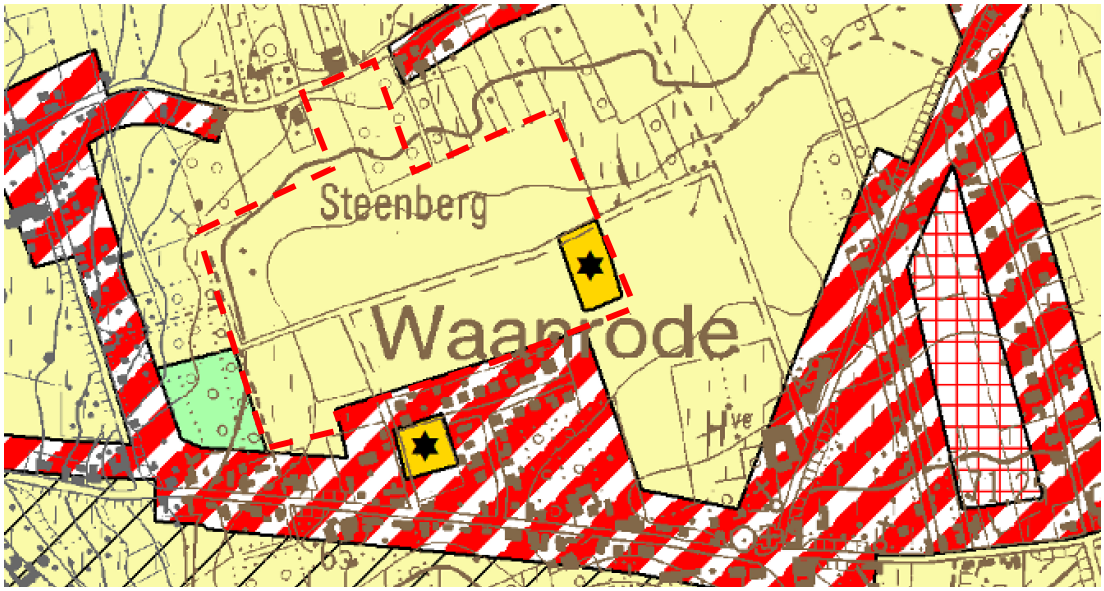
4.2 Bestemmingsplannen

De juridisch-planologische toestand wordt uitgewerkt voor de drie zoekzones van voorkeurslocaties (zie bijlage). De zoekzones zijn ruim bepaald als onderzoeksgebied. Verder in het planproces (zie §6.1) werd gekomen tot één voorkeurslocatie waarbij de zoekzone is ingekrompen tot het effectieve plangebied noodzakelijk voor het inrichten van het programma.

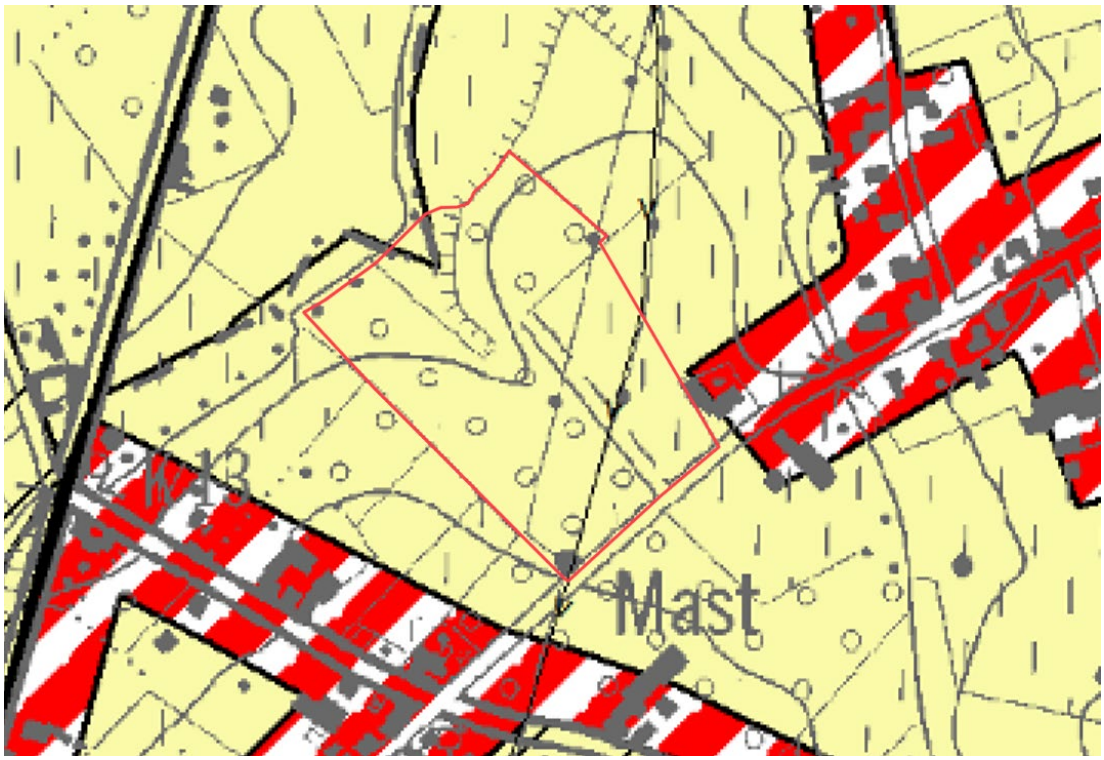
4.2.1 Gewestplan

Alle voorkeurslocaties zijn gelegen binnen agrarisch gebied. De zoekzone van voorkeurslocatie nr. 01 heeft een klein gedeelte dat bestemd is als gebied voor dagrecreatie.

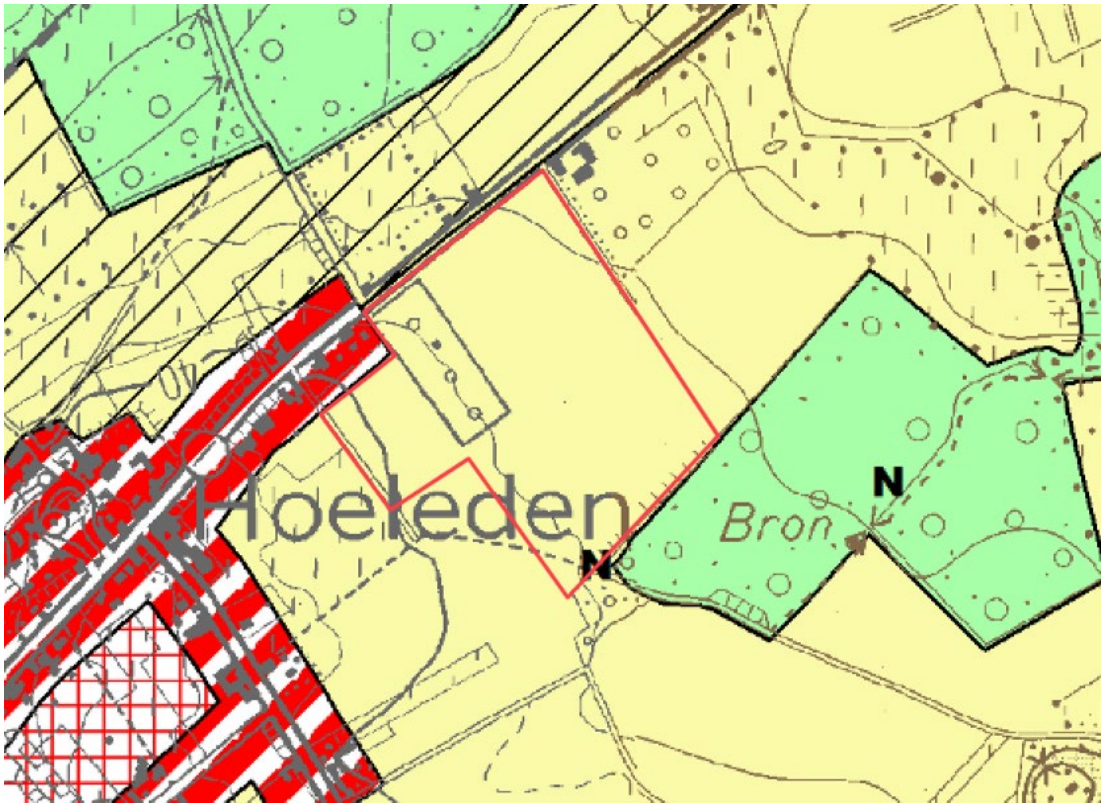
- Agrarisch gebied: *De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfs-gelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. Gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt, mogen slechts opgericht worden op ten minste 300 m van een woongebied of op ten minste 100 m van een woonuitbreidingsgebied, tenzij het een woongebied met landelijk karakter betreft. De afstand van 300 en 100 m geldt evenwel niet in geval van uitbreiding van bestaande bedrijven. De overschakeling naar bosgebied is toegestaan overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 van het Veldwetboek, betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden.*
- Gebied voor dagrecreatie: De gebieden voor dagrecreatie bevatten enkel de recreatieve en toeristische accommodatie, bij uitsluiting van alle verblijfsaccommodatie.

Figuur 9 Uittreksel uit het gewestplan t.h.v. de zoekzone van voorkeurslocatie nr. 01

Figuur 10 Uittreksel uit het gewestplan t.h.v. de zoekzone van voorkeurslocatie nr. 02

Figuur 11 Uittreksel uit het gewestplan t.h.v. de zoekzone van voorkeurslocatie nr. 13

4.2.2 Andere bestemmingsplannen

4.2.2.1 BPA nr. 1 Waanrode

Het BPA nr. 1 Waanrode werd goedgekeurd d.d. 17/03/1987.

De zoekzone van voorkeurslocaties nr. 01 en 02 liggen resp. volledig en gedeeltelijk binnen dit BPA. Beide locaties zijn grotendeels bestemd als agrarisch gebied binnen het BPA. Het kadastraal perceel nr. 77E binnen de zoekzone van voorkeurslocatie nr. 01 is bestemd als zone voor sport en recreatie.

Art. 20 Zone voor sport en recreatie

Allerlei sportvelden met erbij horende accommodaties mogen worden opgericht, voorzien van alle nutsvoorzieningen en veiligheidsinstallaties.

Art. 22 Agrarische gebieden

De bepalingen van het gewestplan zijn van toepassing. Eventuele woningen moeten binnen een strook van dertig meter van de openbare weg worden opgetrokken.
Het gemeentebestuur zal bij elke bouwaanvraag voor binnen het agrarisch gebied gelegen constructies, het advies van het Ministerie van Landbouw voegen bij het dossier dat overgemaakt wordt aan de gemachtigde ambtenaar bij de Provinciale Direktie van Stedebouw.
De bestaande uitbatingen van landbouw- en/of fruitteeltbedrijven mogen niet in hun normale bedrijfsvoering worden gehinderd, ongeacht in welke zone ze gelegen zijn.

Figuur 12 Grafisch plan van het BPA nr. 1 Waanrode

4.2.2.2 BPA Zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten

Het BPA Zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten werd goedgekeurd in 2005. Met het BPA wenste men de zonevreemde recreatie in Kortenaken op te lossen.

Het BPA omvat verschillende deelplannen. Deelplannen 4 en 7 hebben deels betrekking op de zoekzones van de voorkeurslocatie nr. 01 en 13.

Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01

Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 is deels gelegen binnen het deelplan 4 van het BPA Zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten. De terreinen van SK Waanrode werden met het BPA herbestemd van agrarisch gebied naar recreatiegebied. Volgende bepalingen werden als stedenbouwkundig voorschrift bij het bestemmingsplan vastgelegd.

Zone 1 – Zone voor sportvelden en andere openluchtrecreatie met uitsluiting van bebouwing en parkingaanleg

"Deze zone is bestemd voor het inrichten van open ruimte ten behoeve van voetbalvelden, samen met de erbij horende constructies als verlichting, afsluitingen, dug-outs, etc. Bijkomend kunnen andere recreatieve bestemmingen toegestaan worden:

- Hondentraining met de ertoe horende constructies (…)
- Paardrijsport in open lucht met de ertoe behorende constructies. (…)

Deze infrastructuur is van lokaal niveau en zal dan ook slechts een beperkte dynamiek hebben.

Eventuele gewenste groeninkleding binnen deze zone moet inzake zichtsluiting bescheiden zijn, ze dient immers enkel als interne ordening van de recreatieruimte. Qua soortenkeuze dient gewerkt te worden met streekeigen materiaal (zie lijst).

(…) De terreininrichting en het terreingebruik zal van die aard zijn dat er geen substantiële hinder ontstaat naar de woonkwaliteit van de aanpalende woningen."

Zone 2 – Zone voor sportvelden en andere openluchtrecreatie met mogelijkheid tot bebouwing en parkingaanleg

"Binnen deze zone mag bebouwing voorzien worden voor een clublokaal met o.m. kantine, kleedruimte en douches, sanitair, kookruimte en berging. Een eventuele al dan niet overdekte tribune van bescheiden schaal kan eveneens toegestaan worden. Verder mag er ook geparkeerd worden binnen deze zone. Deze infrastructuur is van lokaal niveau en zal dan ook slechts een beperkte dynamiek hebben.

De toegestane bebouwing mag maximaal 500m² beslaan, een eventuele overdekking van zit- of staanplaatsen of een tribune niet inbegrepen. De bebouwing dient fysisch bij elkaar te staan, één volume vormend. De maximale bebouwingsdiepte voor de inplanting van gebouwen bedraagt 65m ten noorden van de groenbuffer.

De kroonlijsthoogte voor de recreatieve bebouwing is beperkt tot 3,50m. Bij hellende daken zal de nokhoogte niet meer bedragen dan 5,50m. (…)

Parkeercapaciteit kan enkel voorzien worden mits een waterdoorlatende aanleg zo weinig mogelijk verdichting van de ondergrond en zoveel mogelijk infiltratie van regenwater toelaat. De ontsluiting van de parking gebeurt via de Steenbergstraat. De maximale oppervlakte welke ingenomen kan worden voor parkeren bedraagt 1000m²."

Zone 3 – Zone voor groenbuffers

"De zone is bestemd voor een beplanting die afschermend is naar de aangrenzende bebouwing toe. De sportinfrastructuur is gelegen achter een woonwijk, in een vrij open landbouwomgeving. De buffer vormt de overgang tussen de woonwijk en de sportinfrastructuur en zo verder naar het landbouw-gebied.

De 10m brede bufferstrook dient samengesteld te worden uit streekeigen soorten (zie lijst). (…)"

Zone 4 – Zone voor buurt- en voetwegen

"De zone is bezwaard met buurtweg nr. 17. Deze buurtweg heeft een breedte van 2,40m en ligt te paard op de grens van de percelen.

Deze zone heeft een breedte van 1,20m. Verharding van deze buurtweg kan enkel mits een waterdoorlatende aanleg zo weinig mogelijk verdichting van de ondergrond en zoveel mogelijk infiltratie van regenwater toelaat."

Figuur 13 Grafisch plan van het BPA Zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten – deelplan 4: Terreinen SK Waanrode

Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 is deels gelegen binnen het deelplan 7 van het BPA Zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten. Volgende bepalingen werden als stedenbouwkundig voorschrift bij het bestemmingsplan vastgelegd (zie BPA juridisch luik).

Zone 1 – Zone voor sportvelden en andere openluchtrecreatie met uitsluiting van bebouwing en parkingaanleg

"Deze zone is bestemd voor het inrichten van open ruimte ten behoeve van voetbalvelden of eventueel andere buitensporten indien toekomstige noden dit vergen, samen met de erbij horende constructies als verlichting, afsluitingen, dug-outs, etc. De herlokalisatie van voetbalclub Sporta Hoeleden heeft bij de ontwikkeling van dit recreatiegebied absolute voorrang.

Bijkomend kunnen andere recreatieve bestemmingen toegestaan worden:

- Hondentraining, waarbij de herlocalisatie van hondenclub Vriendenclub Hoeleden absolute voorrang heeft op andere bijkomende recreatieve bestemmingen (…)
- Sport en spel te behoeve van de bewoners (…)

Deze infrastructuur is van lokaal niveau en zal dan ook slechts een beperkte dynamiek hebben.

In deze zone mag tijdens sporadische festiviteiten eveneens geparkeerd worden, zodat de parkeer-capaciteit die reeds aanwezig is in zone 2 tijdelijk kan vergroot worden. Voor deze parkeercapaciteit mag evenwel geen verharding aangelegd worden.

Eventuele gewenste groeninkleding binnen deze zone moet inzake zichtsluiting bescheiden zijn, daar zij enkel dient als interne ordening van de zone. Er dient qua soortenkeuze voldaan te worden aan de regelgeving zoals van kracht van zone 3, zone voor groenbuffers.

Aansluitend op de groenbuffer kan een weg voorzien worden met een breedte van maximaal 2,50m om de verbinding van de zone 2, zone voor sportvelden en andere openluchtrecreatie met mogelijkheid tot bebouwing, parkingaanleg en circulatie, met de langs het BPA gelegen voetweg mogelijk te maken. Deze verbinding kan enkel voorzien worden mits een waterdoorlatende aanleg zo weinig mogelijk verdichting van de ondergrond en zoveel mogelijk infiltratie van regenwater toelaat."

Zone 2 – Zone voor sportvelden en andere openluchtrecreatie met mogelijkheid tot bebouwing, parkingaanleg en circulatieruimte

"Naast de bestemmingen van zone 1 mag binnen deze zone bebouwing voorzien worden voor een clublokaal met o.m. kantine, kleedruimte en douches, sanitair, kookruimte en bergingen, stallingen, etc. Een eventuele al dan niet overdekte tribune van bescheiden schaal kan eveneens toegestaan worden. Verder mag er ook geparkeerd worden binnen deze zone. Deze infrastructuur is van lokaal niveau en zal dan ook slechts een beperkte dynamiek hebben.

De toegestane bebouwing mag maximaal 600m² beslaan, een eventuele overdekking van zit- of staanplaatsen of een tribune niet inbegrepen. De bebouwing dient fysisch bij elkaar te staan, één volume vormend en zo kort mogelijk aan te sluiten bij de bestaande bebouwing langs de Hoeledensebaan.

De kroonlijsthoogte voor de recreatieve bebouwing is beperkt tot 3,50m. Bij hellende daken zal de nokhoogte niet meer dan 5,50m bedragen. Indien een kelderruimte voorzien wordt, kan in functie van het voorzien van bovenlicht de kroonlijsthoogte opgetrokken worden tot 4,50m en de nokhoogte tot 6,50m.

(…)

Parkeercapaciteit kan enkel voorzien worden mits een waterdoorlatende aanleg zo weinig mogelijk verdichting van de ondergrond en zoveel mogelijk infiltratie van regenwater toelaat. De organisatie van de parking is zodanig dat er één ontsluiting is naar de Hoeledensebaan. De aanleg kan gestructureerd worden door streekeigen groen. Er dient qua soortenkeuze voldaan te worden aan de regelgeving zoals van kracht voor zone 3, zone voor groenbuffers. Er mogen maximaal 55 parkeerplaatsen aangelegd worden."

Zone 3 – Zone voor groenbuffers

"De bestemming van deze zone is de inkleding van de recreatieve zone in haar omgeving. Daarbij is het van belang dat er een groenscherm gevormd wordt naar de aangrenzende woningen langs de Hoeledensebaan enerzijds en dat er anderzijds via de buffering naar de achterliggende open ruimte aangesloten wordt, waarbij de groenbuffer dient bij te dragen tot het behoud van de landschappelijke leesbaarheid.

Net omwille van de bufferfunctie naar de aanpalende woningen langs de Hoeledensebaan krijgt de groenbuffer aldaar een breedte van 10m. De westelijke groenbuffer heeft een breedte van 7m. In de zone waar deze buffer aansluit op de daarlangs gelegen voetweg wordt een doorgang voor voetgangers vanuit de recreatieve zone naar deze voetweg voorzien.

De bufferstroken dienen samengesteld te worden uit streekeigen soorten (…)"

Figuur 14 Grafisch plan van het BPA Zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten – deelplan 7: Nieuwe recreatieve zone Hoeleden

Daarnaast zijn in dit BPA nog enkele andere recreatiezones bestemd, m.n. in Kersbeek (wat vandaag deels ingevuld is als paardenpiste en deels als gemeentelijk administratief gebouw), de site van de huidige sporthal in Waanrode, en het parochiecentrum in Stok. Deze drie gebieden zijn te klein voor het programma van eisen en komen dus niet in aanmerking voor het planvoornemen van dit RUP.

4.3 Verkavelingen

Binnen de zoekzones van de voorkeurslocatie nrs. 01, 02 en 13 zijn er geen goedgekeurde, niet-vervallen verkavelingen.

4.4 Rooilijnplannen

Er zijn geen rooilijnplannen van toepassing binnen of langsheen de zoekzones van de voorkeurslocaties nrs. 01, 02 en 13.

4.5 Atlas der buurt- en voetwegen

De realisatie van het RUP gaat niet gepaard met de erkenning en/of opening, afschaffing, wijziging en verlegging van gemeentewegen (in de zin van respectievelijk hoofdstuk I en hoofdstuk III van de Wet op de Buurtwegen van 10 april 1841).

Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01

In de zoekzone van voorkeurslocatie nr. 01 liggen de volgende gemeentewegen:

- Buurtweg nr. 17 (valt samen met de huidige Steenbergstraat)
- Voetweg nr. 25

Figuur 15 Atlas der Buurtwegen (1841) t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 01

Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02

De voorliggende Halensebaan valt samen met buurtweg nr. 2.

Figuur 16 Atlas der Buurtwegen (1841) t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 02

Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

Doorheen de zoekzone van voorkeurlocatie nr. 13 lopen voetwegen nr. 31 en 36. De voorliggende Hoeledensebaan is opgenomen als buurtweg nr. 1.

Figuur 17 Atlas der Buurtwegen (1841) t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

5 Fysisch functioneren van de drie zoekzones

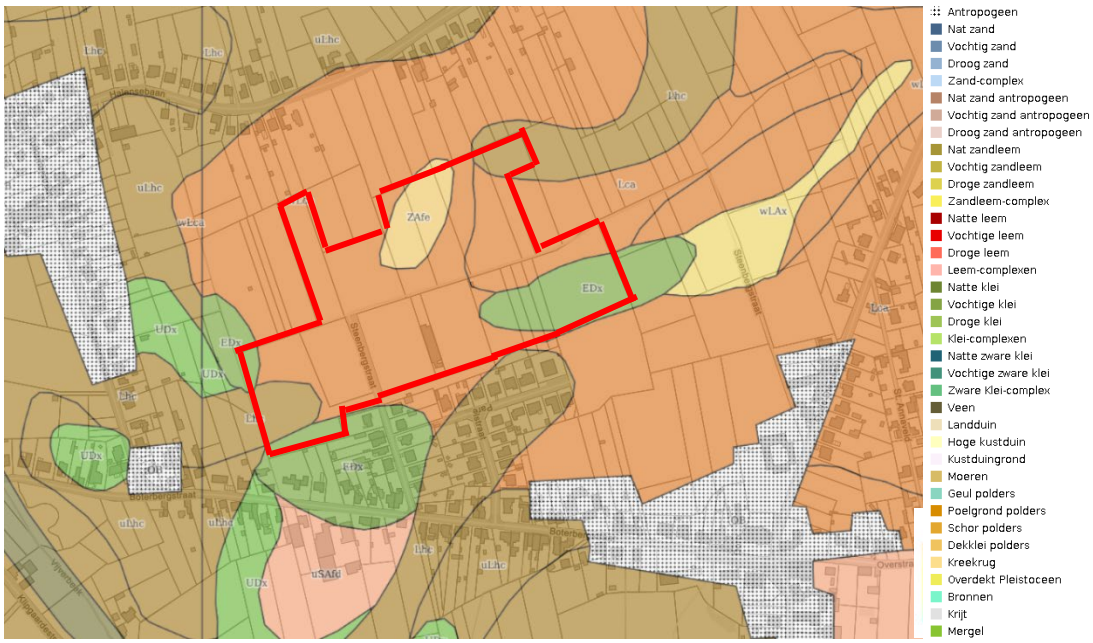
De referentietoestand van het fysisch functioneren wordt uitgewerkt voor de drie zoekzones van voorkeurslocaties. De zoekzones zijn ruim bepaald als onderzoeksgebied. Verder in het planproces (zie §6.1) werd gekomen tot één voorkeurslocatie waarbij de zoekzone is ingekrompen tot het effectieve plangebied noodzakelijk voor het inrichten van het programma.

5.1 Bodem

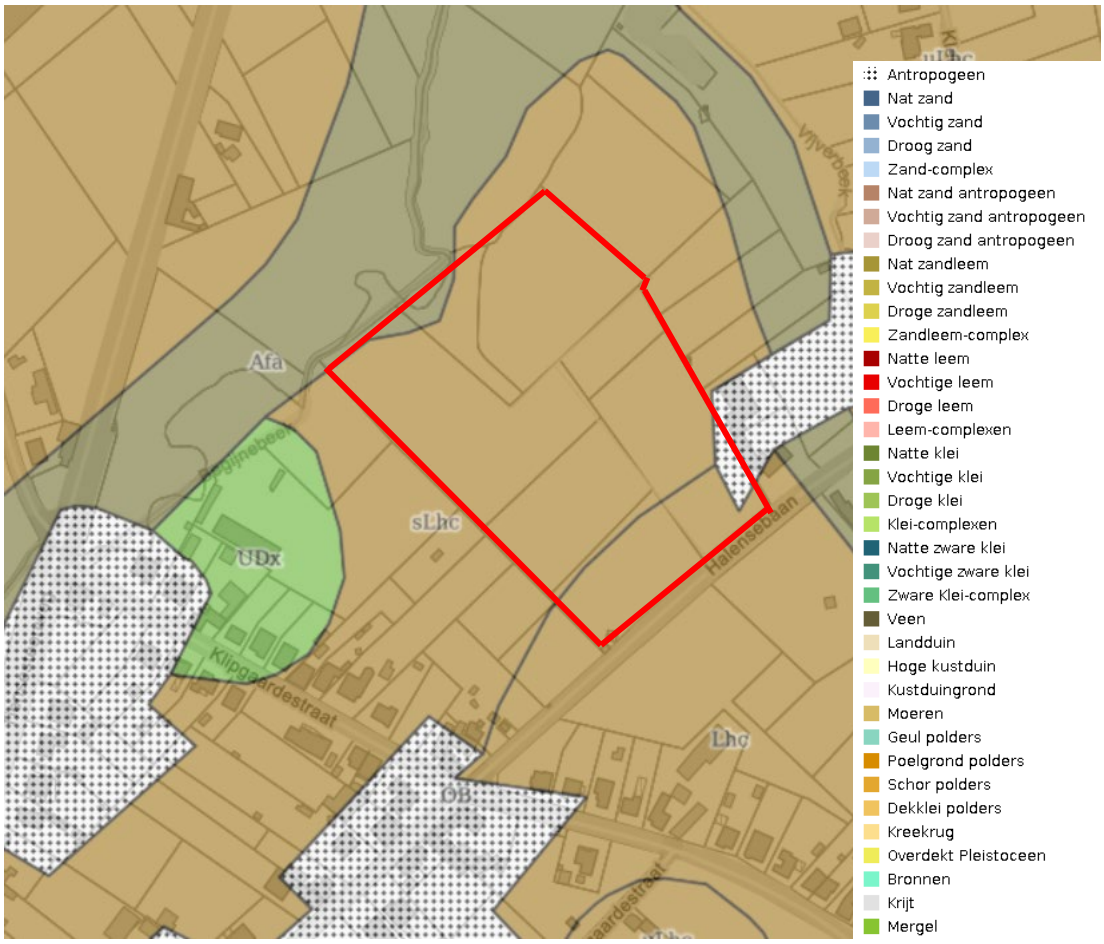
Tabel 1 Synthese bestaande feitelijke toestand bodem

	Studiegebied en omgeving
Reliëf	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • Reliëfverschil binnen de zoekzone van de voorkeurslocatie tussen oost en west en tussen noord en zuid van ca. 3,50m Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan • Reliëfverschil binnen de zoekzone van de voorkeurslocatie tussen straat- en achterzijde van ca. 3m Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • Het terrein is nagenoeg vlak
Bodemkaart	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • Matig droge zandleembodem met textuur B horizont (wLca, Lca) • Natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (Lhc) • Zwak tot matig gleyige kleibodem met onbepaald profiel (EDx) • Droog zand met weinig duidelijke ijzer en/of humus B horizont Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan • Natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (Lhc) • Natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (sLhc) Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • Natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (Lhc) • Matig natte zandleembodem met textuur B horizont (Lda) • Matig natte zandleembodem zonder profiel (Ldp) • Zeer droge tot matig natte licht zandleembodem met structuur B horizont of sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont
Ontginningen	/
Bodemonderzoeken	/
Erosiegevoelig	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • Bijna geheel laag tot zeer laag gevoelig voor erosie

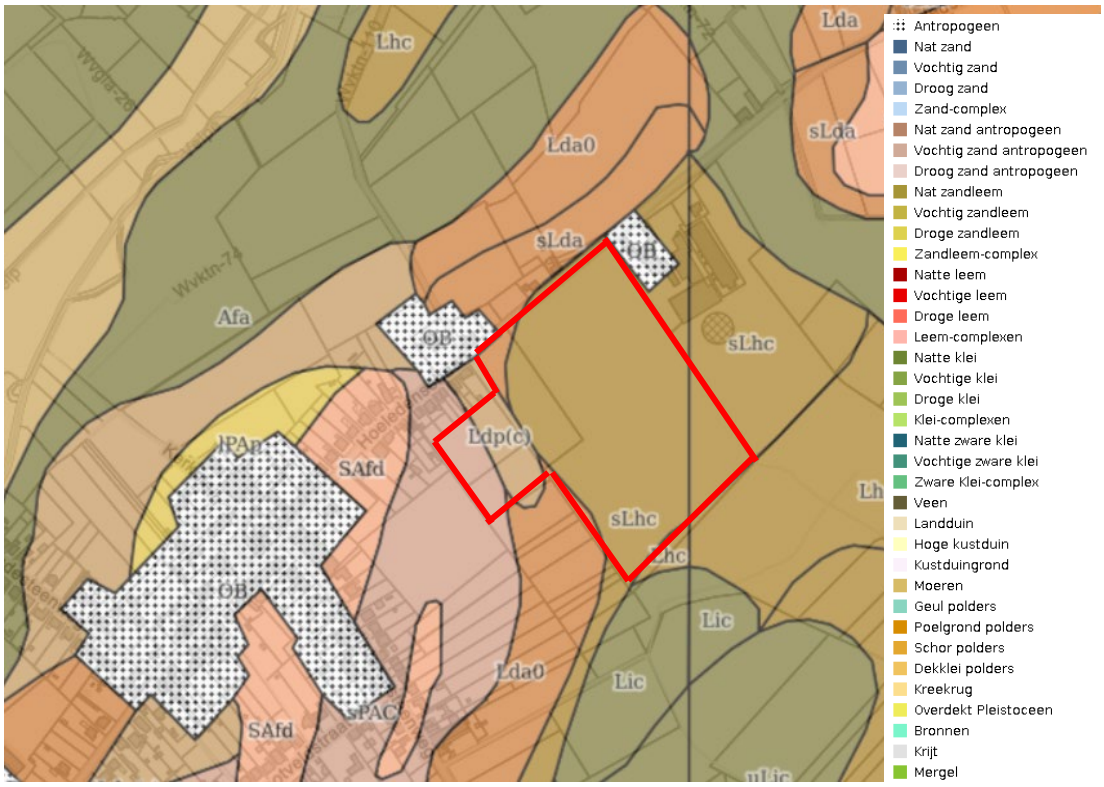
	Studiegebied en omgeving
	• Beperkte gedeelte van een perceel is medium gevoelig voor erosie <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • Geheel zeer laag gevoelig voor erosie <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Geheel zeer laag gevoelig voor erosie
Gevoelig voor grondverschuivingen	/
Waardevol bodemkundig erfgoed	/

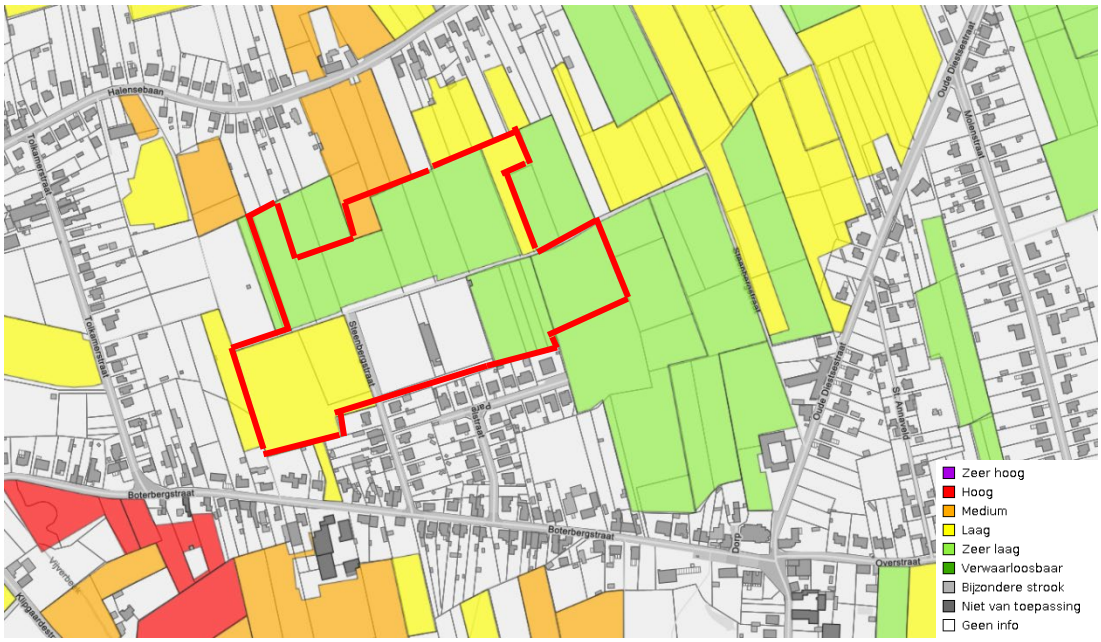
Figuur 18 Bodemkaart ter hoogte van voorkeurslocatie zoekzone nr. 01

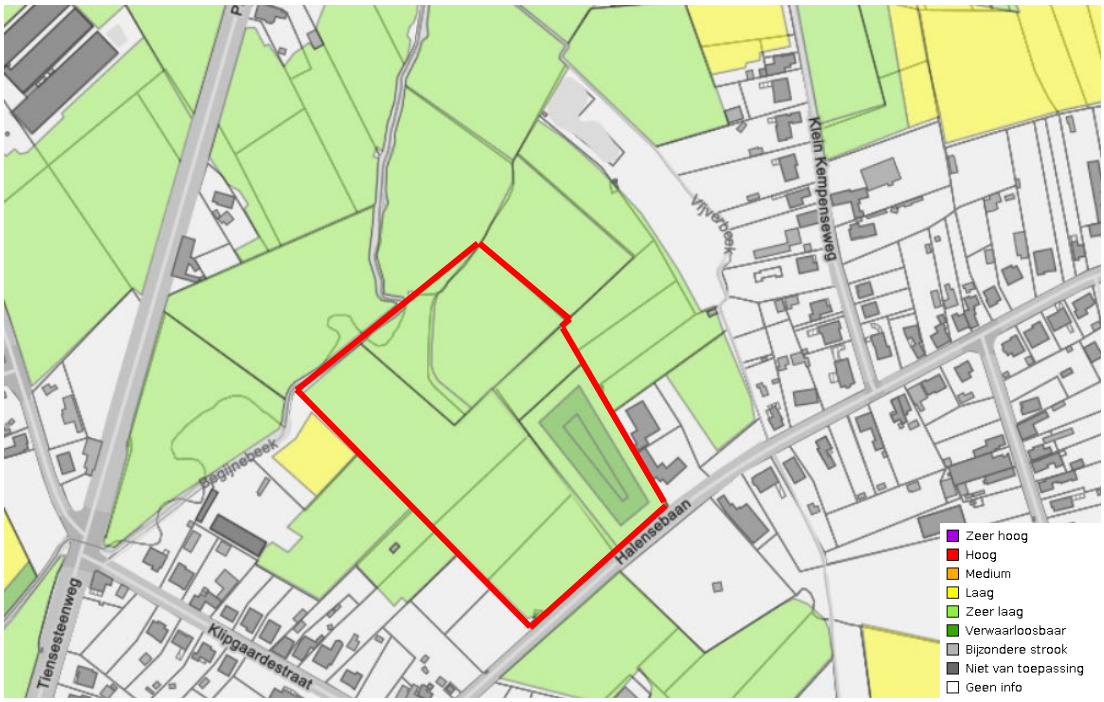
Figuur 19 Bodemkaart ter hoogte van voorkeurslocatie zoekzone nr. 02

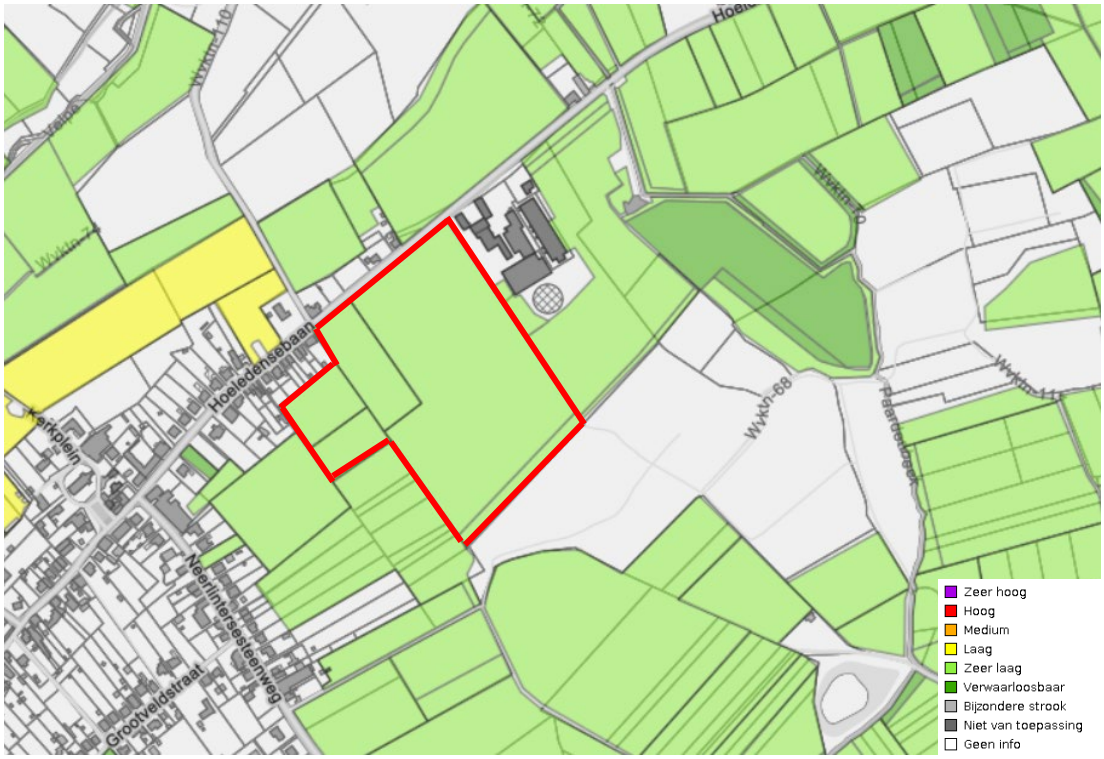
Figuur 20 Bodemkaart ter hoogte van voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

Figuur 21 Potentiële bodemerosiekaart per perceel (2023) t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 01

Figuur 22 Potentiële bodemerosiekaart per perceel (2023) t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 02

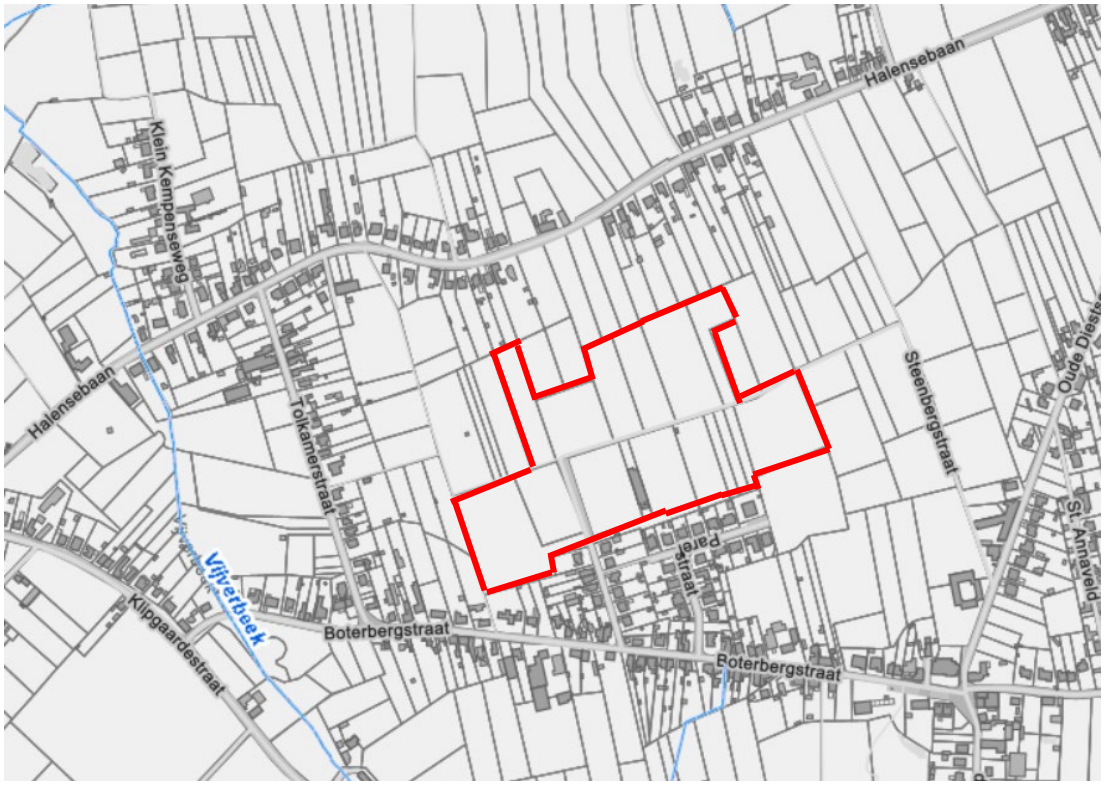
Figuur 23 Potentiële bodemerosiekaart per perceel (2023) t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

5.2 Water

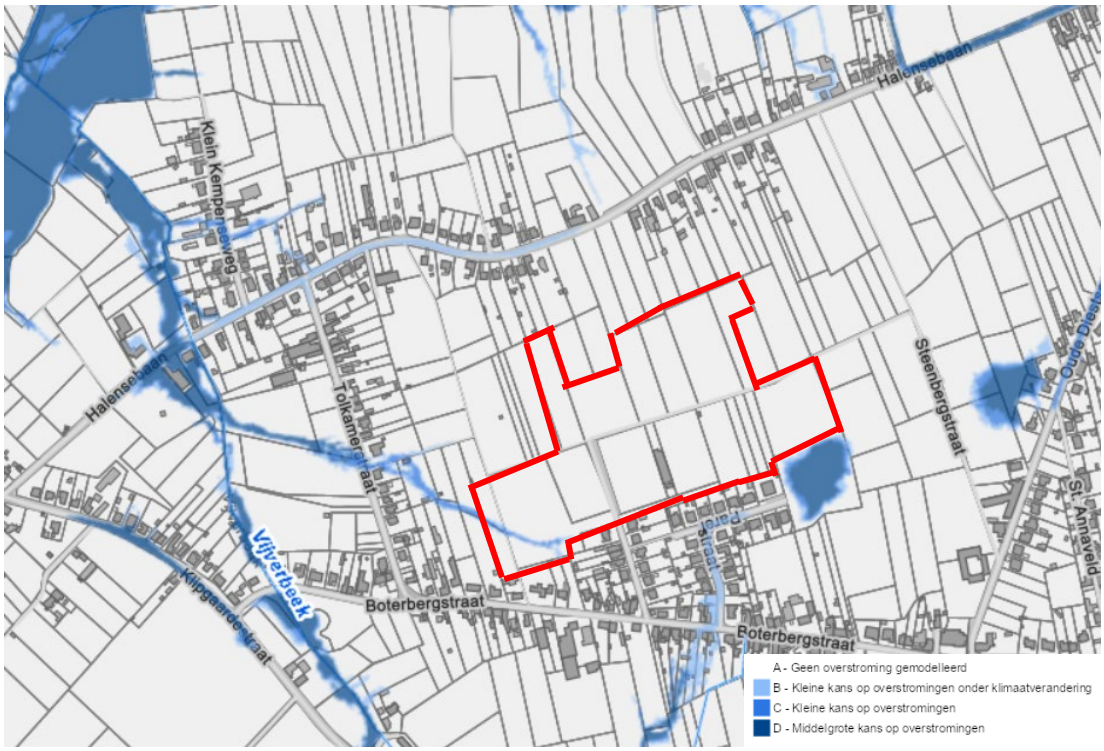
Tabel 2 Synthese bestaande feitelijke toestand water

	Studiegebied en omgeving
Stroomgebied / Bekken / Deelbekken	Alle voorkeurslocaties zijn gelegen binnen het stroomgebied Schelde, binnen het Demerbekken en deelbekken Begijnebeek (voorkeurslocaties 1 en 2) en Velpe (voorkeurslocatie 3)
Waterlopen	<u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode</u> • Geen waterloop doorheen of langs voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • De zoekzone van voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 wordt begrensd door de Begijnebeek <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Geen waterloop doorheen of langs voorkeurslocatie zoekzone nr. 13
Polder/Watering	<u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode</u> • Niet gelegen binnen een polder of watering <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • Niet gelegen binnen een polder of watering <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Niet gelegen in een polder • Gelegen binnen de Watering “Het Velpedal”
Signaalgebied	/
Overstromingsgevoelige gebieden – pluviaal (2023) (zie Figuur 25)	<u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode</u> • Kleine kans op overstromingen in een lokale depressie in het westen van de zoekzone. De huidige voetbalsite is geheel niet overstromingsgevoelig. <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • Het gedeelte van de zoekzone nabij de Begijnebeek heeft een middelgrote kans op overstromingen <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Kleine kans op overstromingen op de Hoeledensebaan, zoekzone is verder niet overstromingsgevoelig
Overstromingsgevoelige gebieden – fluviaal (2023)	/
Recent overstroomde gebieden	<u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode</u> • Niet gelegen binnen recent overstroomd gebied <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • Deels aangeduid als recent overstroomd gebied <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Niet gelegen binnen recent overstroomd gebied

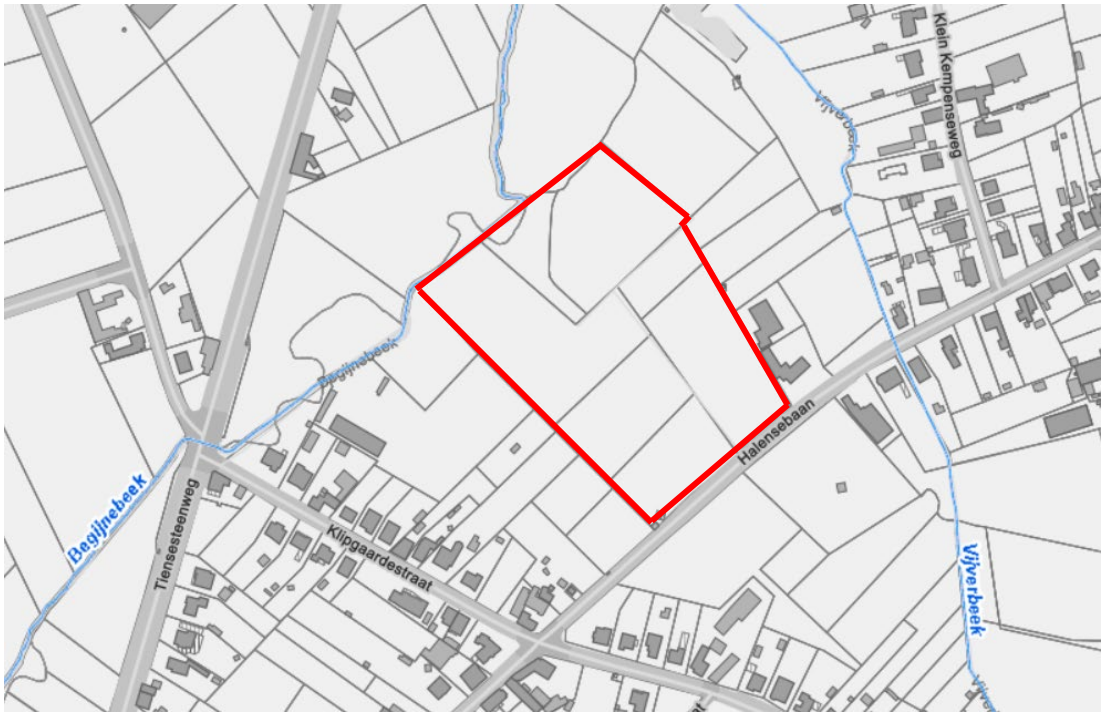
	Studiegebied en omgeving
Beschermingszone grondwaterwinning	/
Oppervlaktewaterwingebied	/
Actie stroomgebied-beheerplan	/
Zoneringsplan	<u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode</u> • De huidige voetbalterreinen zijn gelegen binnen individueel te optimaliseren buitengebied <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • / <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Het gedeelte achter het woonlint is gelegen binnen collectief geoptimaliseerd buitengebied
Zuiveringsgebied	<u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode</u> • Gelegen binnen het zuiveringsgebied 'Bekkevoort' <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • Gelegen binnen het zuiveringsgebied 'Bekkevoort' <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Gelegen binnen het zuiveringsgebied 'Kortenaken – Kersbeek-Miskom'

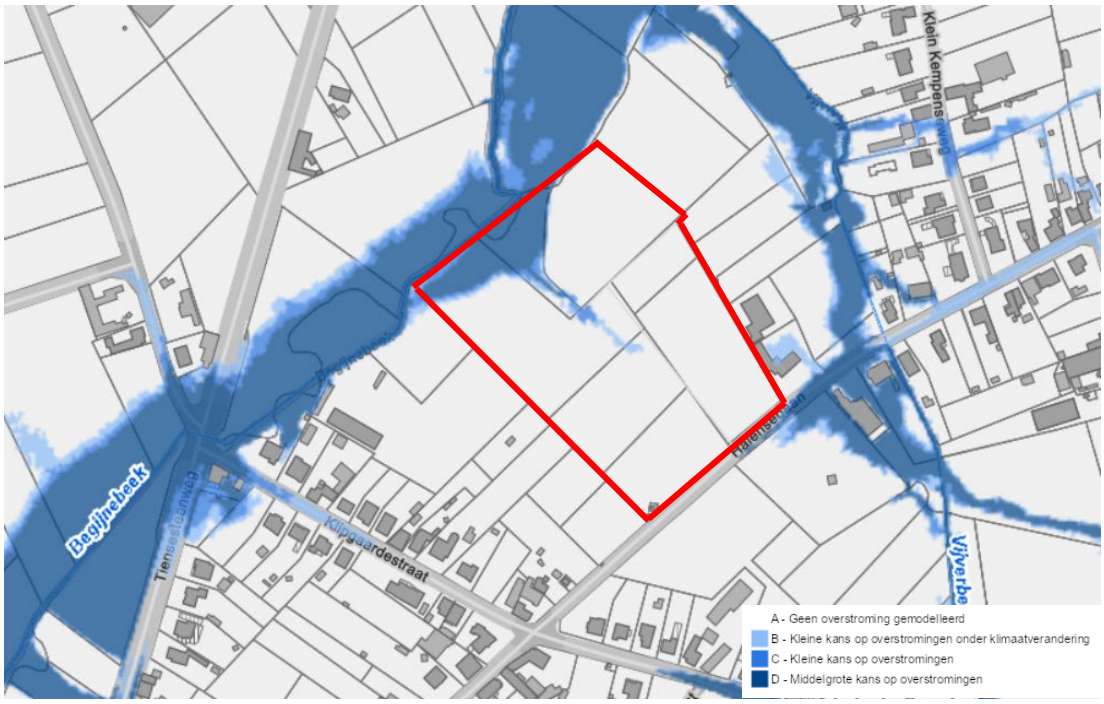
Figuur 24 Waterlopen t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 01

Figuur 25 Pluviale overstromingsgevoeligheid (2023) t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 0 1

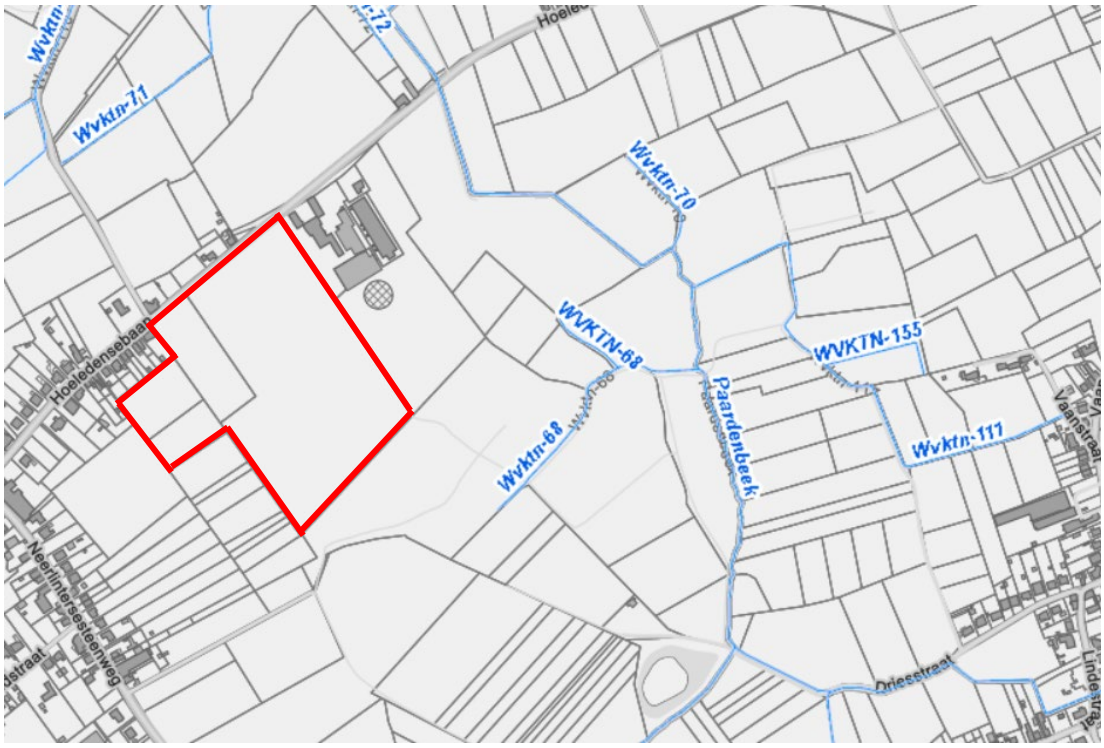
Figuur 26 Waterlopen t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 02

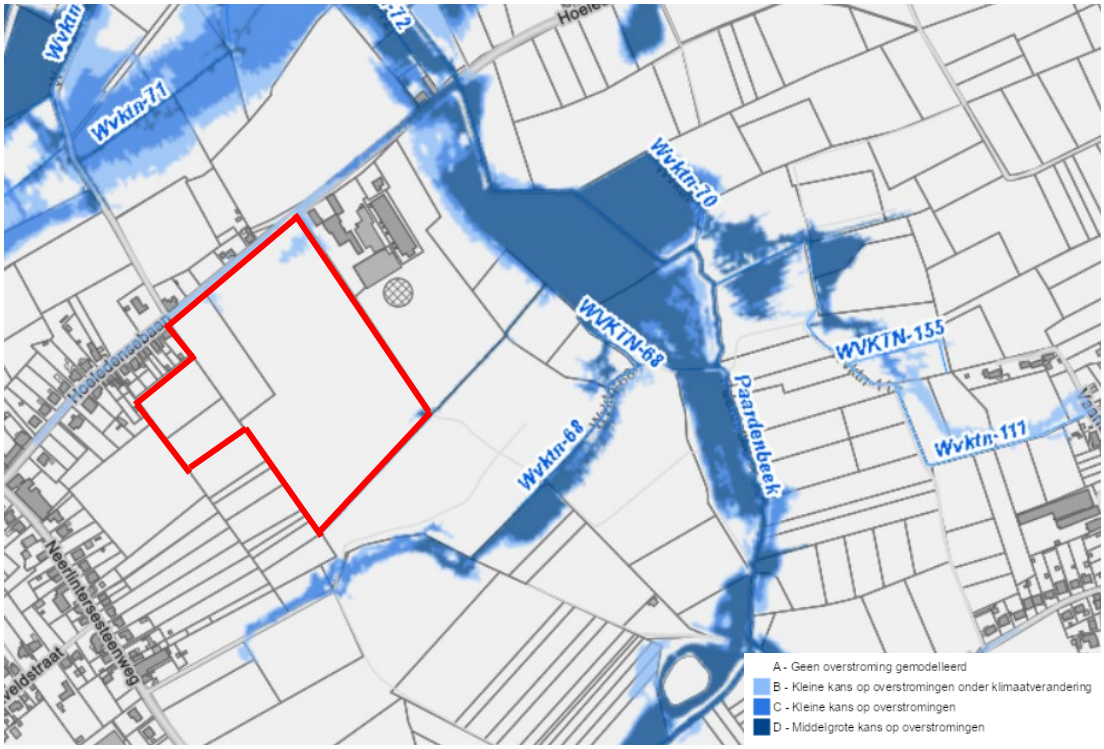
Figuur 27 Pluviale overstromingsgevoeligheid (2023) t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 02

Figuur 28 Recent overstroomd gebied t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 02

Figuur 29 Waterlopen t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

Figuur 30 Pluviale overstromingsgevoeligheid (2023) t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

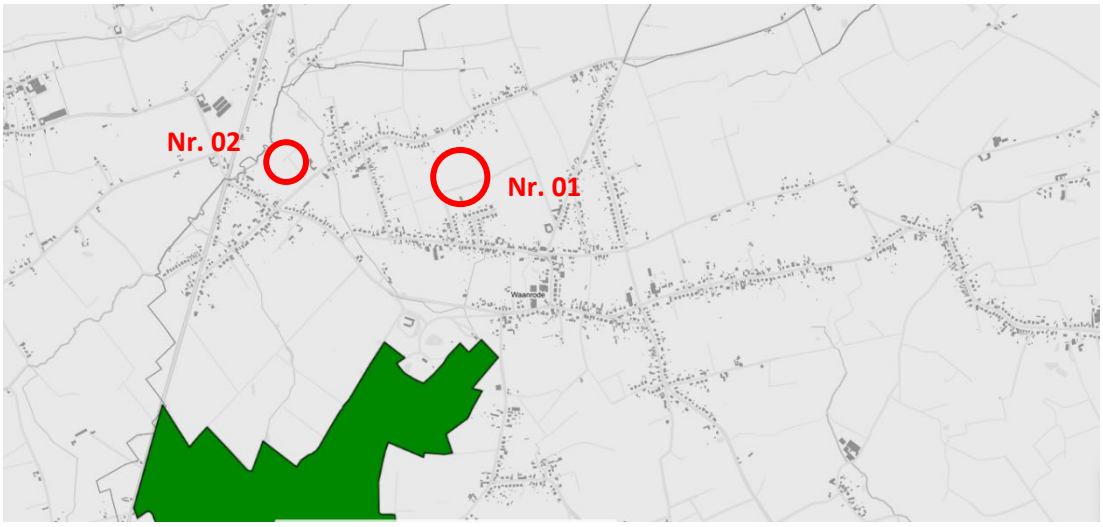
5.3 Biodiversiteit

Tabel 3 Synthese bestaande feitelijke toestand biodiversiteit

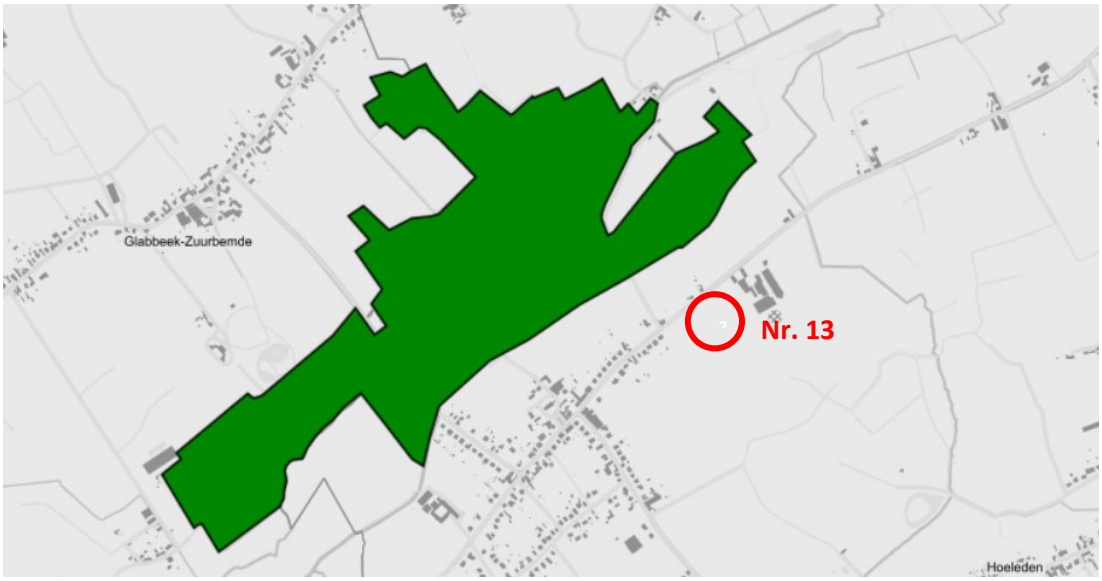
	Studiegebied en omgeving
Vogelrichtlijngebieden	<u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode</u> • Het dichtstbijzijnde vogelrichtlijngebied "De Demervallei" bevindt zich op een afstand van ca. 7,5km ten noord(oosten) van de voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • Het dichtstbijzijnde vogelrichtlijngebied "De Demervallei" bevindt zich op een afstand van ca. 8,2km ten noord(oosten) van de voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Het dichtstbijzijnde vogelrichtlijngebied "De Demervallei" bevindt zich op een afstand van ca. 12km ten noord(oosten) van de voorkeurslocatie zoekzone nr. 13
Habitatrichtlijngebieden (zie Figuur 31 en Figuur 32)	<u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode</u> • Het dichtstbijzijnde habitatrichtlijngebied is "Bossen en kalkgraslanden van Haspengouw" op +/- 620 m ten zuiden van de voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • Het dichtstbijzijnde habitatrichtlijngebied is "Bossen en kalkgraslanden van Haspengouw" en situeert zich op +/- 850 m ten zuiden van de voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Het dichtstbijzijnde habitatrichtlijngebied is "Bossen en kalkgraslanden van Haspengouw" en situeert zich op +/- 140 m ten noordwesten van de Hoeledensebaan
Ramsargebied	Geen Ramsargebied in de nabijheid
Gebieden van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) (zie Figuur 33 en Figuur 34)	<u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode</u> • Het dichtstbijzijnde GEN-gebied "Het Klein en Groot Begijnbos" situeert zich op +/- 620 m ten zuiden van de voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • Het dichtstbijzijnde GEN-gebied "Begijnenbeekvallei" situeert zich op +/- 420 m ten noorden van de voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Het GEN-gebied "Heibos-Schrabaardebos" situeert zich op +/- 330m ten oosten van de Hoeledensebaan • Het GEN-gebied "Zuurbemde" situeert zich op +/- 140 m ten westen van de Hoeledensebaan → **Een mogelijke corridorfunctie tussen deze twee GEN-gebieden werd uitgesloten in een verscherpte natuurtoets**

	Studiegebied en omgeving
Gebieden van het duinendecreet	/
Vlaamse of erkende natuurreservaten	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • Erkend natuurreservaat "Heibos" (E-260) op +/- 330m ten zuidoosten van de Hoeledensebaan (valt samen met het GEN "Heibos-Schrabaardebos")
Bosreservaten	/
Bos *Digitale boswijzer Vlaanderen 2021*	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode Geen bos in aansluiting of nabij voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan Geen bos in aansluiting of nabij voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Voorkeurslocatie zoekzone nr. 33 Hoeledensebaan C • Bos met begroeiing hoger dan 3m met een aaneengesloten oppervlakte van meer dan 0,5ha, op +/- 330m ten zuidoosten van de Hoeledensebaan (valt samen met het GEN "Heibos-Schrabaardebos")
IHD-zoekzones (zie Figuur 35 en Figuur 36)	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • IHD-zoekzones op ca. 1km ten zuiden van de voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan • IHD-zoekzones op ca. 800m ten zuidwesten van de voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • IHD-zoekzones op ca. 190m ten noordwesten van de Hoeledensebaan
Biologisch waardevolle zones Biologische waarderingskaart versie 2 (zie Figuur 37, Figuur 38 en Figuur 39)	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • Nagenoeg de volledige zoekzone (en de volledige huidige voetbalsite) is aangeduid als 'biologisch minder waardevol' • Ten noorden van het bestaande voetbalterrein is één perceel aangeduid als een complex van biologisch minder waardevolle en waardevolle elementen (akker op lemige bodem met veel of zeldzame akkerkruiden) • Ter hoogte van de westelijke grens van de zoekzone van de voorkeurslocatie is een biologisch waardevolle strook langsheen het perceel (berm, perceelsranden, … met soortenrijk permanent cultuurgrasland (k(hp+)) • Het dichtstbijzijnde biologisch zeer waardevol gebied (2.900 m²) is een dotterbloemgrasland op ruim 400m van de Steenbergstraat. Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan • Een gedeelte van de zoekzone van de voorkeurslocatie is aangeduid als biologisch waardevol: soortenrijk permanent cultuurgrasland (hp+) Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • De zoekzone is in zijn geheel 'biologisch minder waardevol' • Aan de westkant van de Hoeledensebaan is een biologisch waardevol perceel (1.190 m²) soortenrijk cultuurgrasland Het dichtstbijzijnde biologisch zeer waardevol gebied (9,6 ha) is het Heibos -Schrabaardebos (eiken-haagbeuken) op ruim 330m van de Hoeledensebaan. • Een deel van de bosrand van het habitatwaardige bos (habitat 9160+9120) is binnen deze zone gelegen volgens de habitatkaart v.2023

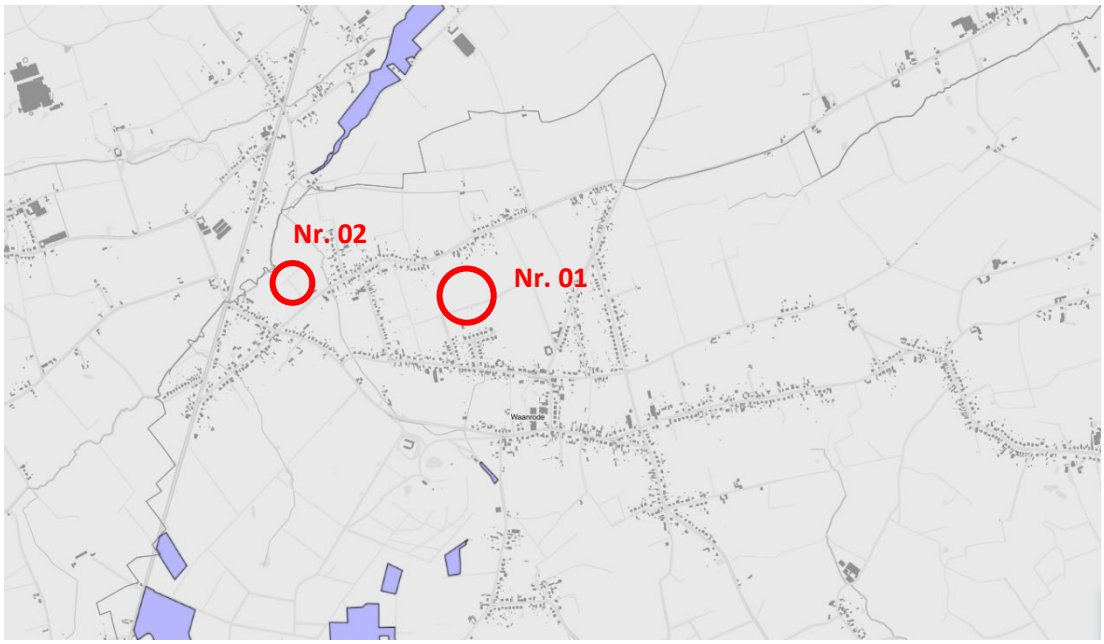
	Studiegebied en omgeving
Bestaande en potentiële migratiecorridors	/
Aanwezigheid van trekroutes Risicoatlassen vogels en vleermuizen m.b.t. windturbines - versie 2015 (Instituut voor natuur- en bosonderzoek, INBO) (zie Figuur 40 - Figuur 43)	<u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode</u> • Vogels: aangeduid als mogelijk risicogebied • Vleermuizen: onvoldoende informatie (grenst aan mogelijk risicogebied) <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • Vogels: aangeduid als mogelijk risicogebied • Vleermuizen: onvoldoende informatie (grenst aan mogelijk risicogebied) <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Vogels: onvoldoende informatie • Vleermuizen: deels onvoldoende informatie, deels mogelijk risicogebied (gelegen tussen twee grote risicogebieden)

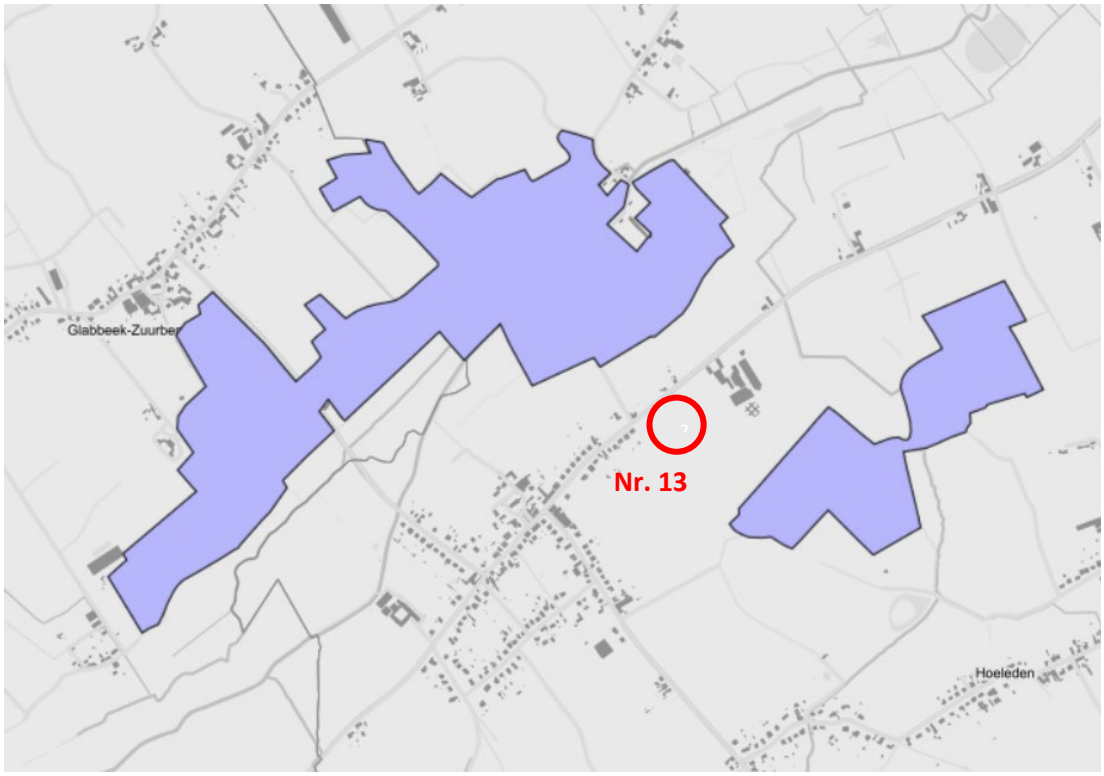
Figuur 31 Habitatrichtlijngebied in de nabijheid van voorkeurslocaties zoekzones nrs. 01 en 02

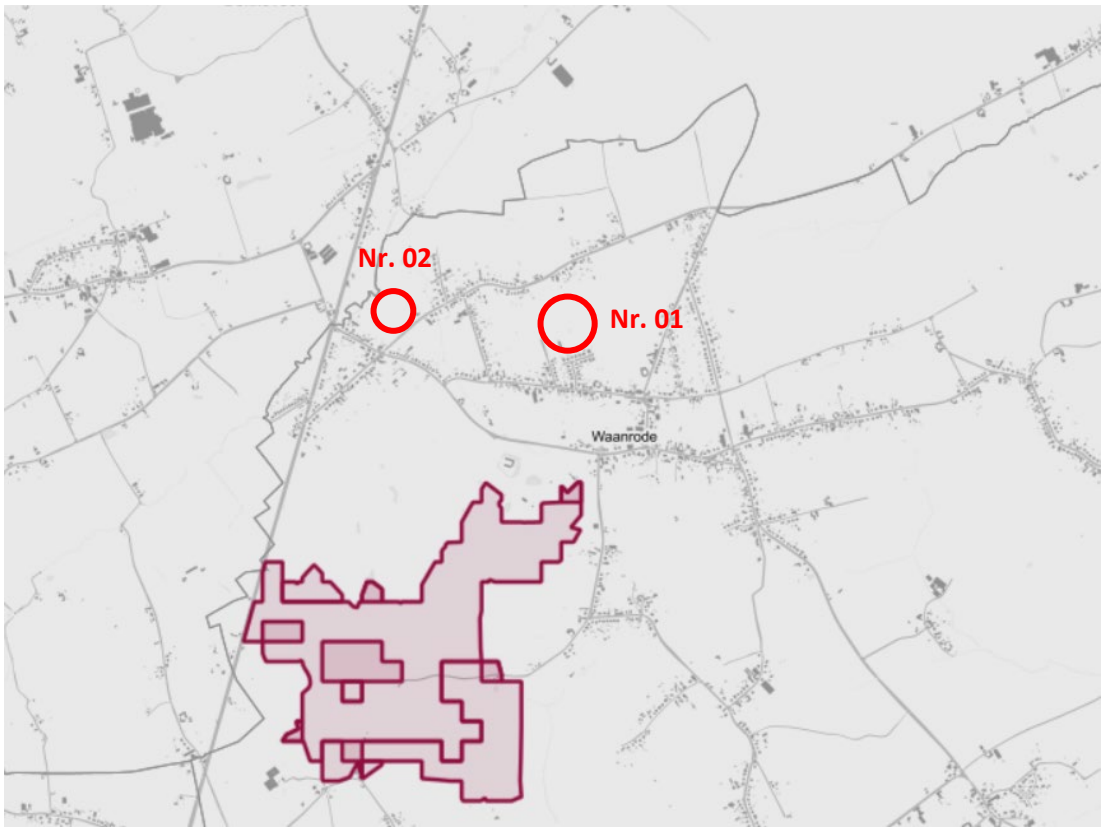
Figuur 32 Habitatrichtlijngebied in de nabijheid van voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

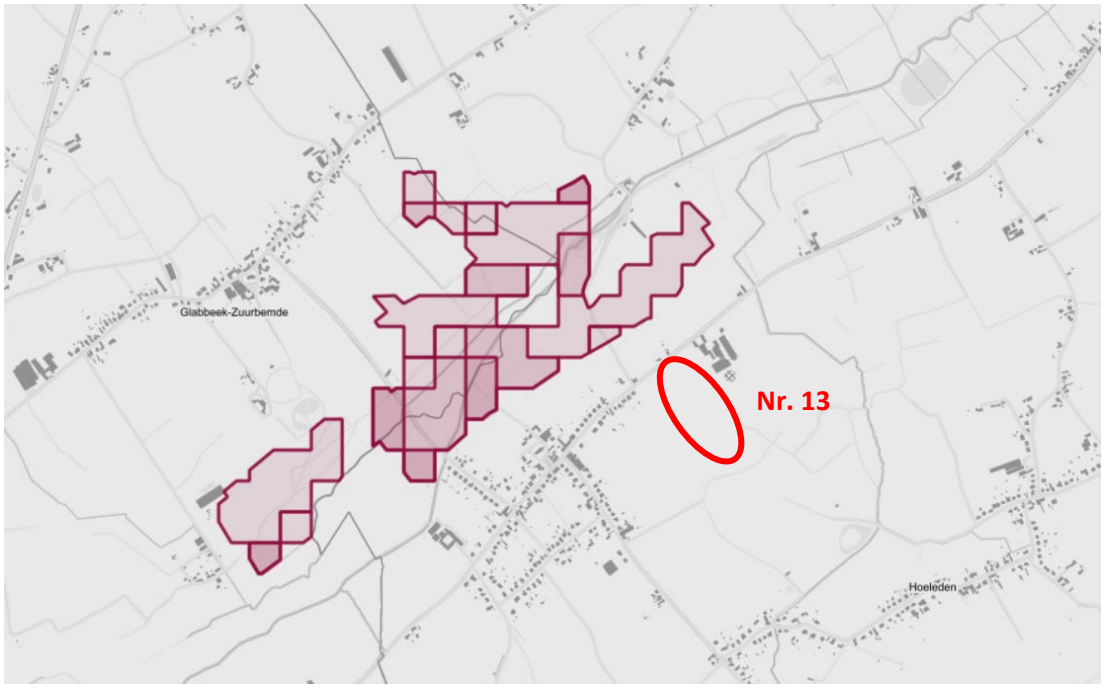
Figuur 33 VEN- en IVON-gebieden in de nabijheid van voorkeurslocaties zoekzones nrs. 01 en 02

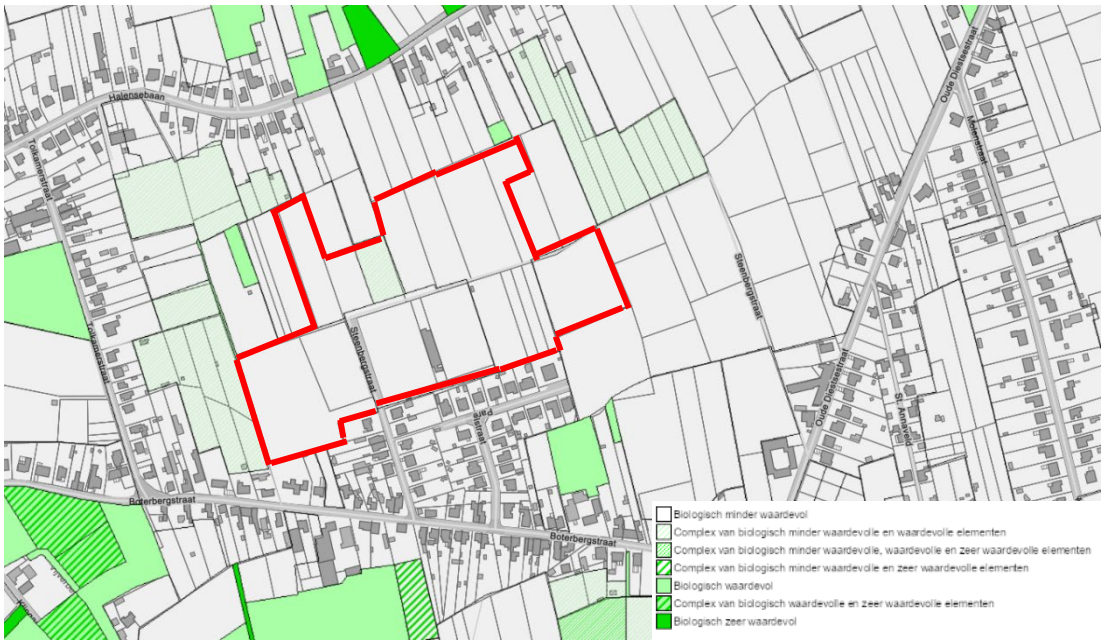
Figuur 34 VEN- en IVON-gebieden in de nabijheid van voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

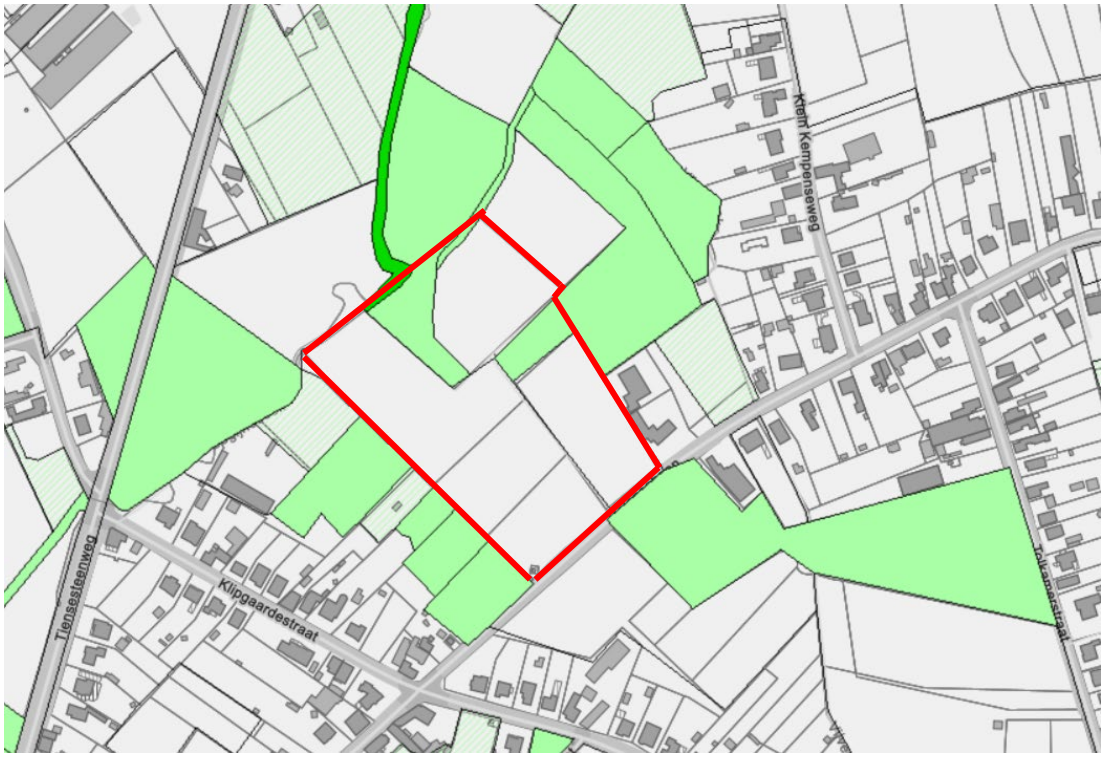
Figuur 35 Voorlopige zoekzones instandhoudingsdoelen Natura 2000 (versie 2014) nabij voorkeurslocaties zoekzone nrs. 01 en 02

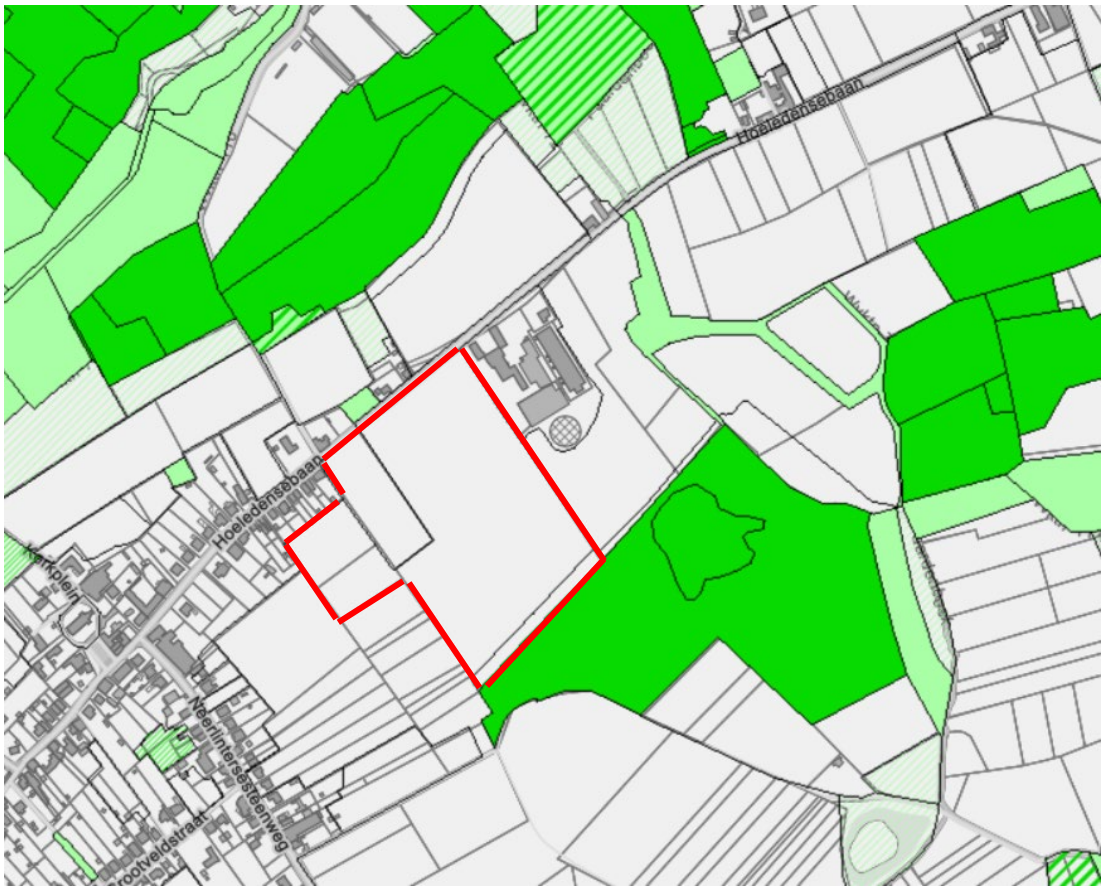
Figuur 36 Voorlopige zoekzones instandhoudingsdoelen Natura 2000 (versie 2014) nabij voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

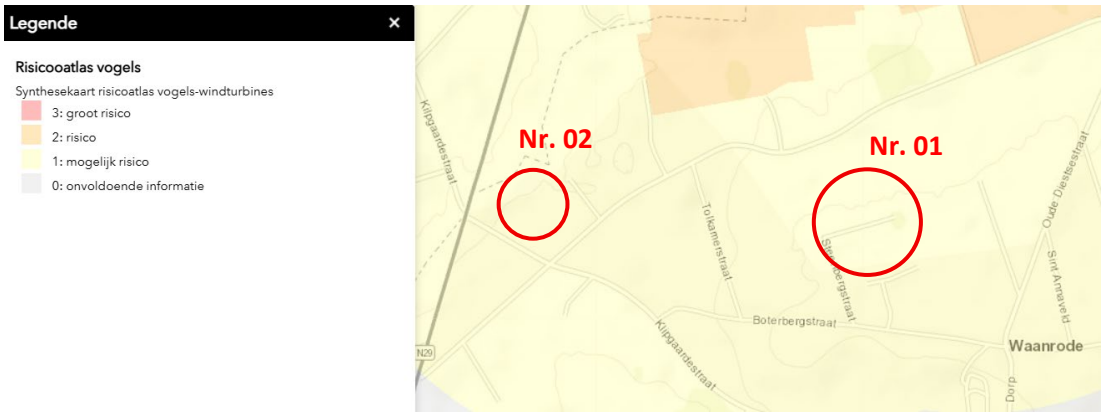
Figuur 37 Biologische waarderingskaart (versie 2) ter hoogte van voorkeurslocatie zoekzone nr. 01

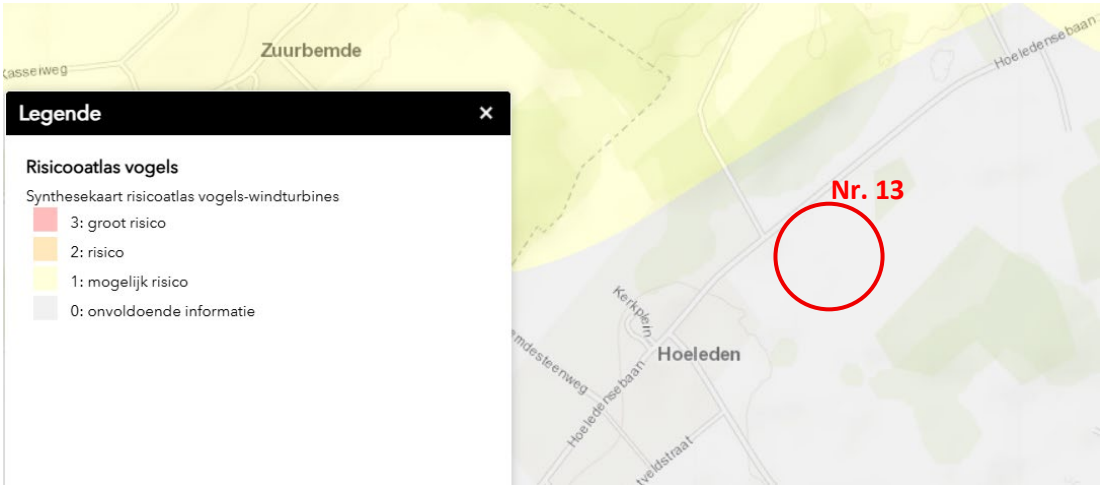
Figuur 38 Biologische waarderingskaart (versie 2) ter hoogte van voorkeurslocatie zoekzone nr. 02

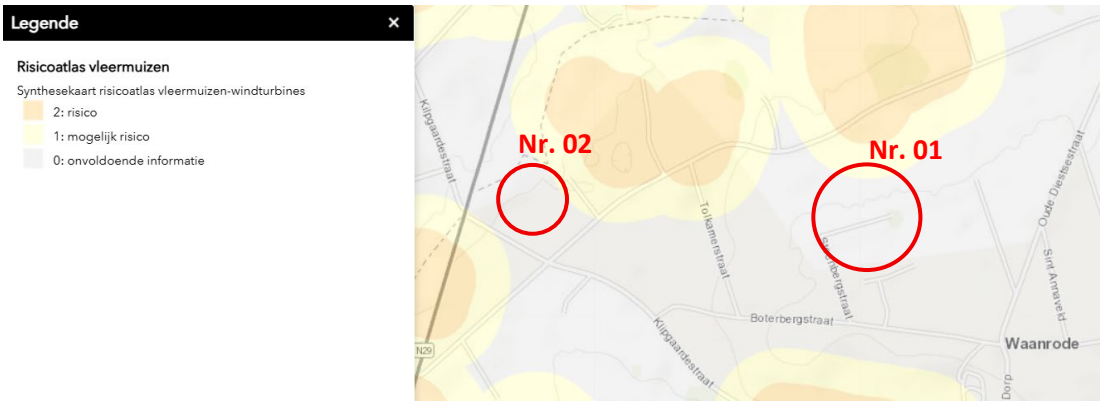
Figuur 39 Biologische waarderingskaart (versie 2) ter hoogte van voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

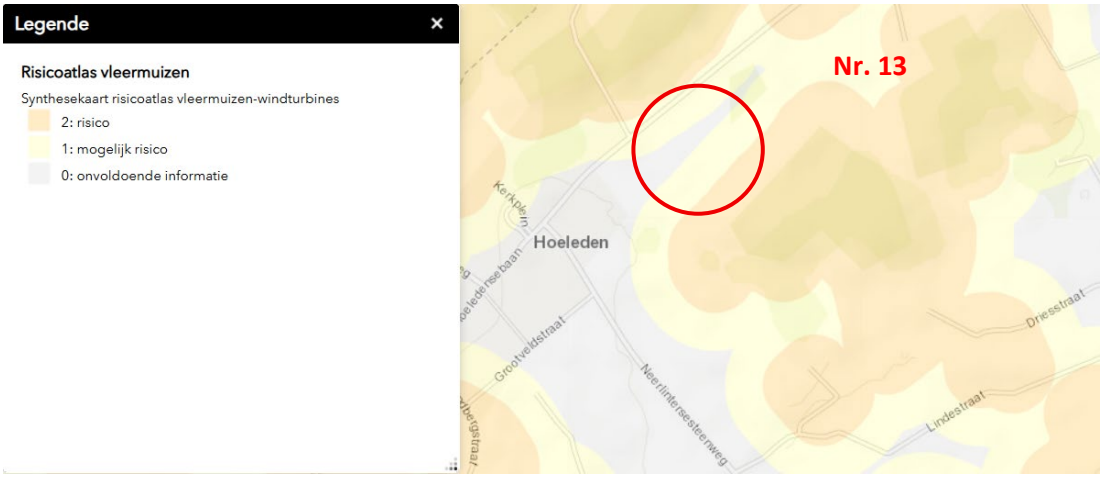
Figuur 40 Risicoatlas voor vogels t.h.v. zoekzones voorkeurslocatie 01 en 02

Figuur 41 Risicoatlas voor vogels t.h.v. zoekzone voorkeurslocatie 13

Figuur 42 Risicoatlas voor vleermuizen t.h.v. zoekzones voorkeurslocatie 01 en 02

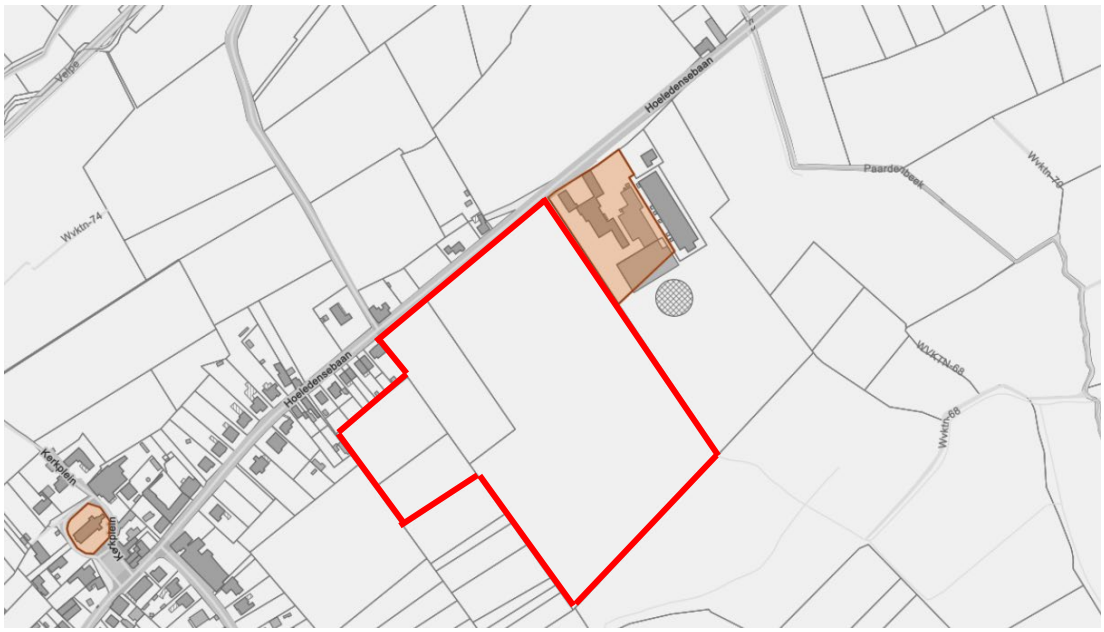

Figuur 43 Risicoatlas voor vleermuizen t.h.v. zoekzone voorkeurslocatie 13

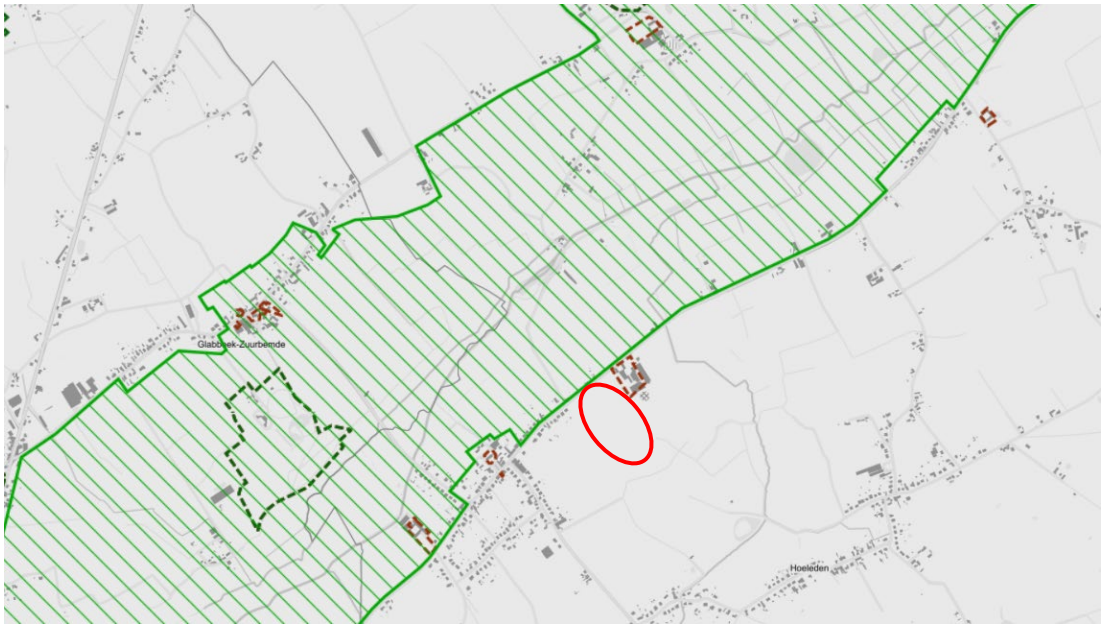
5.4 Landschap en erfgoed

Tabel 4 Synthese bestaande feitelijke toestand landschap en erfgoed

	Studiegebied en omgeving
Beschermd onroerend erfgoed	/
Vastgestelde inventarissen (Figuur 44)	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • / Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan • / Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • De zoekzone van de voorkeurslocatie grenst in het noorden aan het vastgesteld bouwkundig erfgoed (ID: 115927) Gesloten hoeve
Wetenschappelijke inventarissen (Figuur 45)	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • / Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan • / Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • De zoekzone van de voorkeurslocatie grenst in het noorden aan het bouwkundig erfgoed (ID: 43332) Gesloten hoeve • Ten noorden van de Hoeledensebaan, aan de overkant van de straatzijde, situeert zich het landschappelijk geheel (ID: 135104) Vallei van de Velpe tussen Dalemse molen en Kortenaken
Erfgoedlandschappen	/
Unesco werelderfgoed	/
Beheersplannen	/
Gebieden geen archeologie	/
Centrale Archeologische Inventaris (CAI)	/

Figuur 44 Vastgestelde inventaris t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

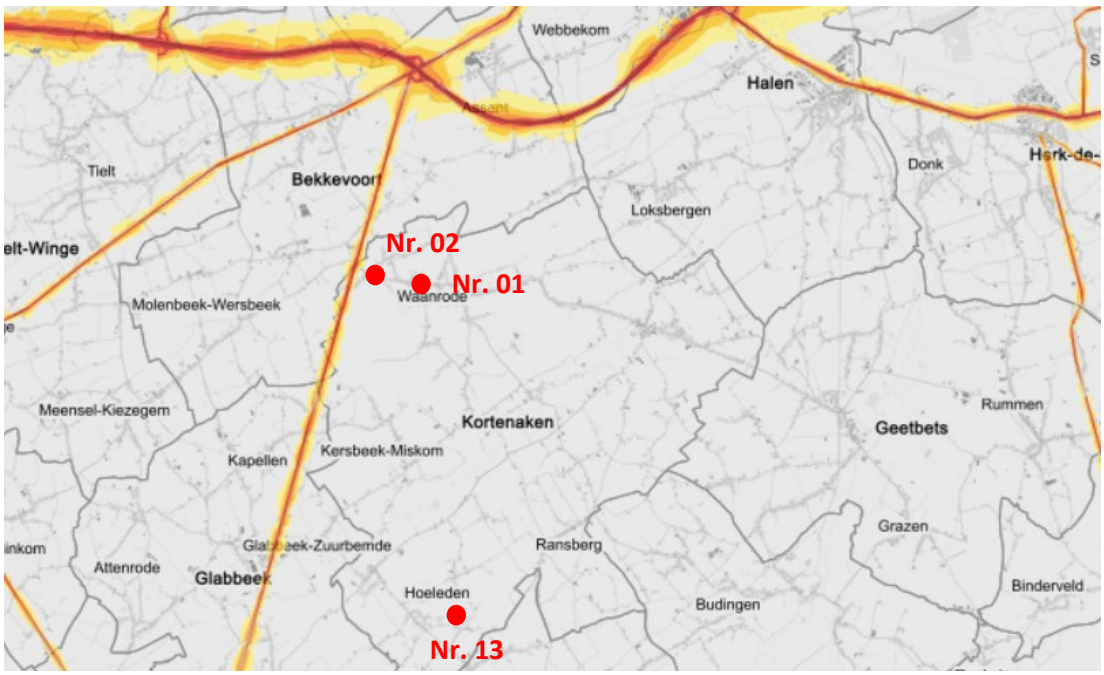

Figuur 45 Wetenschappelijke inventaris t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

5.5 Geluid, lucht, gezondheid en veiligheid

Tabel 5 Synthese bestaande feitelijke toestand geluid, gezondheid en veiligheid

	Studiegebied en omgeving
Geluid	
Strategische geluidsbelastingskaart - wegverkeer - Lden - 2021	De N29 situeert zich aan de westelijke gemeentegrens, op voldoende afstand van de voorkeurslocaties
Strategische geluidsbelastingskaart - spoorverkeer – Lden - 2021	/
Strategische geluidsbelastingskaart - luchtverkeer – Lden - 2021	/
Gezondheid	
Ultrafijn stof PM_{10} (2022)	Voor alle voorkeurslocaties geldt 16-20 microgram/m^3
Fijn stof $PM_{2,5}$ (2022)	Voor alle voorkeurslocaties geldt 10,6-12,5 microgram/m^3
Stikstofdioxide NO_2 (2022)	<u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode</u> • 8-10 microgram/m^3 <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • 8-10 microgram/m^3 <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Tussen 8-10 en 11-15 microgram/m^3
Veiligheid	
Veiligheid	Geen seveso-inrichtingen binnen een straal van 10km rondom de voorkeurslocaties
Hoogspanningslijnen (2022)	Parallel aan de N29, al dan niet binnen grondgebied Kortenaken, loopt een hoogspanningslijn van 70 kV

Figuur 46 Strategische geluidsbelastingskaart – wegverkeer – Lden 2021

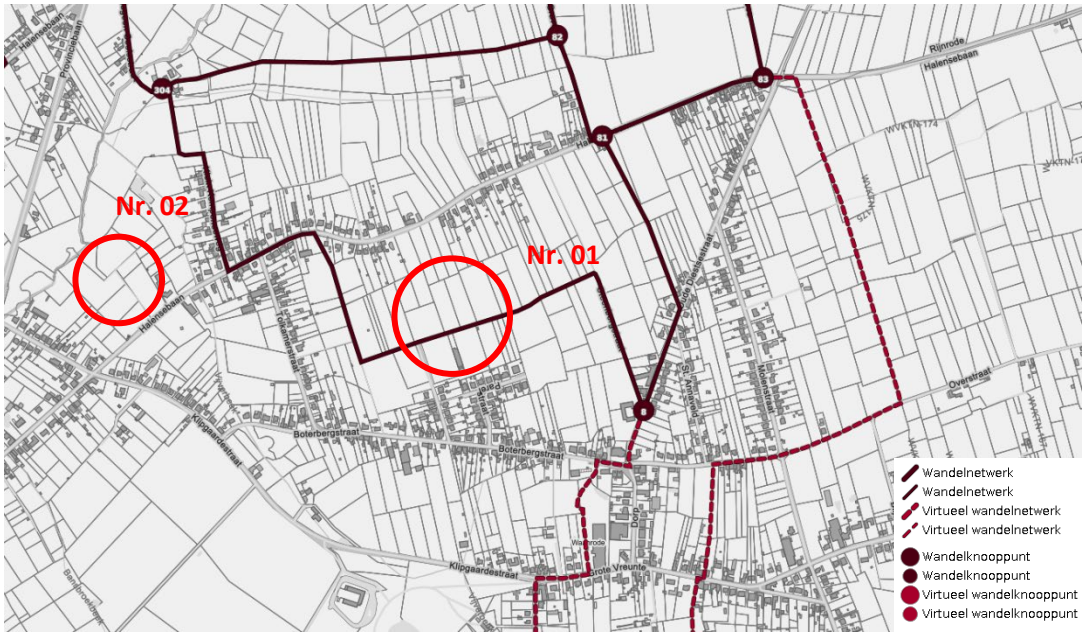
5.6 Mobiliteit

Tabel 6 Synthese bestaande feitelijke toestand mobiliteit

	Studiegebied en omgeving
Zachte weggebruiker	
Recreatief wandelknooppuntnetwerk	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • De huidige voetbalterreinen worden in het noorden begrensd door het wandelnetwerk tussen knooppunten 8 en 304 Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan • Voorliggend gedeelte van de Halensebaan is niet opgenomen binnen het wandelnetwerk, en situeert zich op ca. 170m van het dichtstbijzijnde punt van het netwerk Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • Voorliggend gedeelte van de Hoeledensebaan is niet opgenomen binnen het wandelnetwerk, en situeert zich op ca. 450m van het dichtstbijzijnde punt
Bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • Wordt niet rechtstreeks ontsloten op een functionele fietsroute. De voorliggende Boterstraat ontsluit in het westen op de Klipgaardestraat en is aangeduid als functionele fietsroute. Ook de noordelijk gelegen Halensebaan is een functionele fietsroute Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan • Voorkeurslocatie 2 is gelegen langs een functionele fietsroute Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • De voorliggende Hoeledensebaan is aangeduid als functionele fietsroute
Recreatief fietsroutenetwerk	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode • De voetbalterreinen worden in huidige toestand ontsloten via de Boterbergstraat die deel uitmaakt van het recreatief fietsroutenetwerk tussen knooppunten 39 en 40 Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan • Voorliggend gedeelte van de Halensebaan is niet opgenomen binnen het recreatief fietsroutenetwerk, en situeert zich op ca. 170m van het dichtstbijzijnde punt van het netwerk Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C • De Hoeledensebaan is niet opgenomen binnen het recreatief fietsroutenetwerk
Openbaar vervoer	
Treinverkeer	Kortenaken heeft geen treinstation, het dichtstbijzijnde station bevindt zich in Diest
Busverkeer	Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode

	Studiegebied en omgeving
	De dichtstbijzijnde bushalte is “Waanrode Nieuwe Wijk” en ligt op ca. 130 m van de voorkeurslocatie ter hoogte van Boterbergstraat X Dorp. De volgende lijnen worden bediend door deze halte: • Lijn 69 (Rummen – Bekkevoort) • Lijn 375 (Diest – Tielt), in 2025 vervangen door lijn 407 (Tielt-Winge-Assent-Diest) • Lijn 391 (Tienen – Tielt), in 2025 vervangen door lijn 647 (Bekkevoort-Tienen) • Lijn 565 (Herk-de-Stad – Kortenaken) <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> De dichtstbijzijnde bushalte is die van “Waanrode Boterbergstraat” op ca. 1400m van de voorkeurslocatie <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> De dichtstbijzijnde bushalte is “Hoeleden Kerk” en ligt op ca. 640m ten westen van de voorkeurslocatie ter hoogte van Hoeledensebaan X Kerkplein. De volgende lijnen worden bediend door deze halte: • Lijn 561 (Oplinter – Zoutleeuw) • Lijn 639 (Kortenaken – Tienen)
Gemotoriseerd verkeer	
Mobiliteitsplan	Op 30 augustus 2018 werd het nieuwe mobiliteitsplan Kortenaken door de gemeenteraad goedgekeurd. Het mobiliteitsplan vormt de basis voor het gemeentelijk mobiliteitsbeleid. Volgende wegencategorisering is opgenomen: <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 01 Uitbreiding SK Waanrode</u> • Steenbergstraat en Boterbergstraat zijn geselecteerd als lokale weg type III • De Boterbergstraat sluit in het westen aan op de Klipgaardestraat geselecteerd als lokale weg type I • De achterliggende Halensebaan in het noorden is geselecteerd als lokale weg type II <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 02 Halensebaan</u> • Halensebaan geselecteerd als lokale weg type II <u>Voorkeurslocatie zoekzone nr. 13 Hoeledensebaan C</u> • Voorliggende Hoeledensebaan geselecteerd als lokale weg type II
Regionaal mobiliteitsplan	Het decreet basisbereikbaarheid (2019) maakt dat Vlaanderen werd ingedeeld in 15 vervoerregio’s. Kortenaken maakt deel uit van de vervoerregio Leuven. Het regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Leuven werd goedgekeurd in mei 2024. Het wegennetwerk wordt uitgewerkt in drie lagen: hoofdwegennet (Europese en Vlaamse wegen), dragend wegennet (regionale en interlokale wegen) en lokaal netwerk (ontsluitingswegen

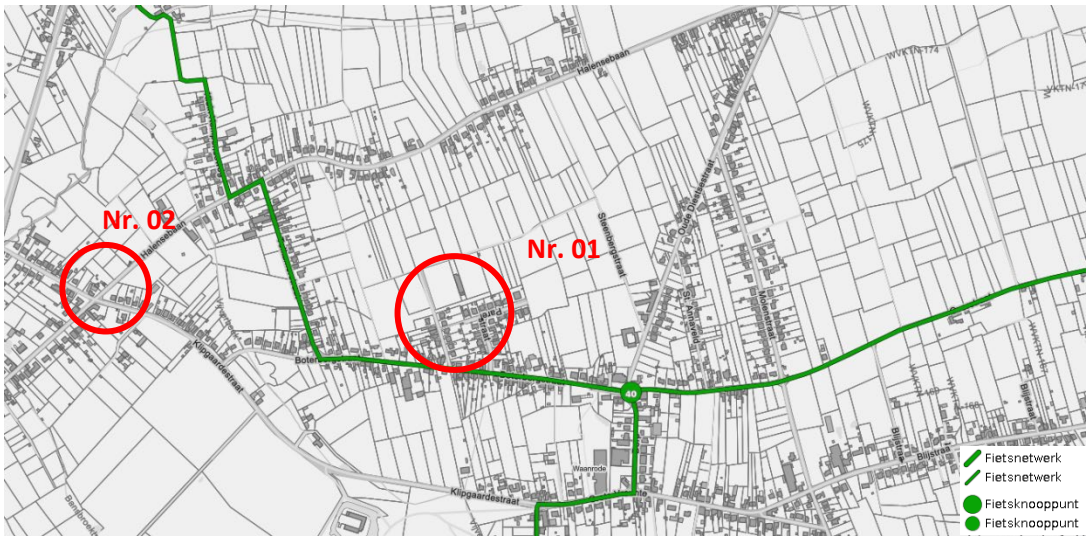
	Studiegebied en omgeving
	en erftoegangswegen). Daarbij blijkt het lokaal wegennet de bevoegdheid van de gemeente. De gemeente heeft echter nog geen selectie gemaakt volgens de nieuwe wegencategorisering, waardoor alle door het RMP niet geselecteerde wegen behoren tot het lokaal wegennet, maar er nog geen onderscheid is tussen ontsluitingswegen en erftoegangswegen.

Figuur 47 Recreatief wandelknooppuntnetwerk t.h.v. voorkeurslocatie zoekzones nrs. 01 en 02

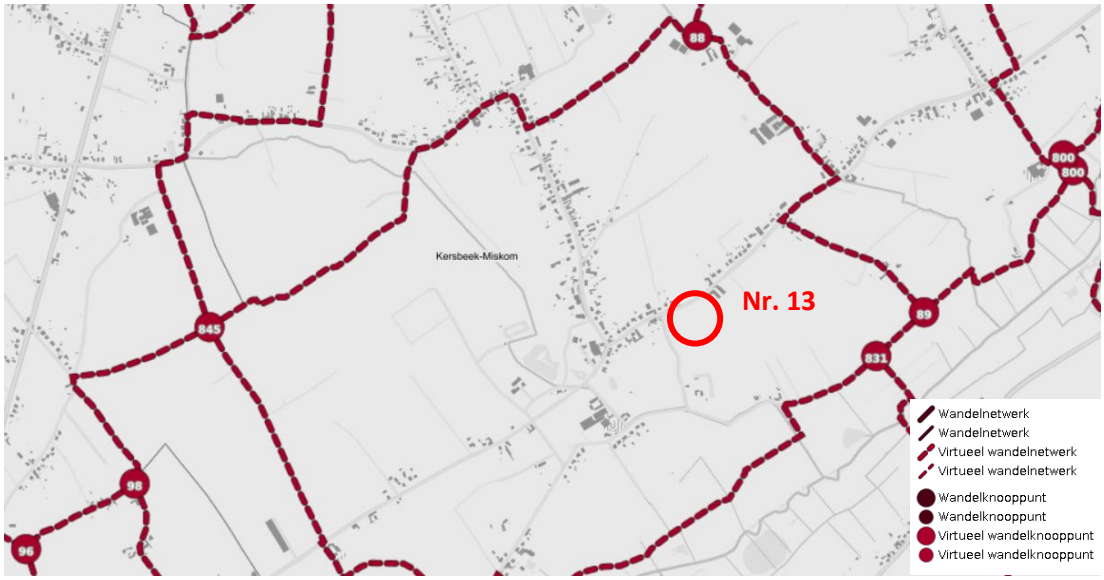
Figuur 48 Bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk t.h.v. voorkeurslocatie zoekzones nrs. 01 en 02

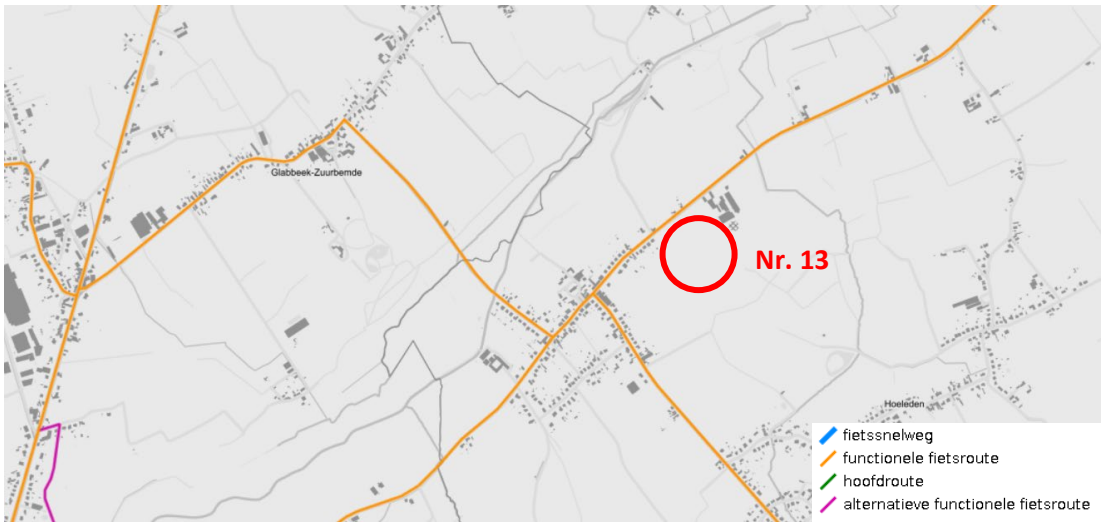
Figuur 49 Recreatief fietsnetwerk t.h.v. voorkeurslocatie zoekzones nrs. 01 en 02

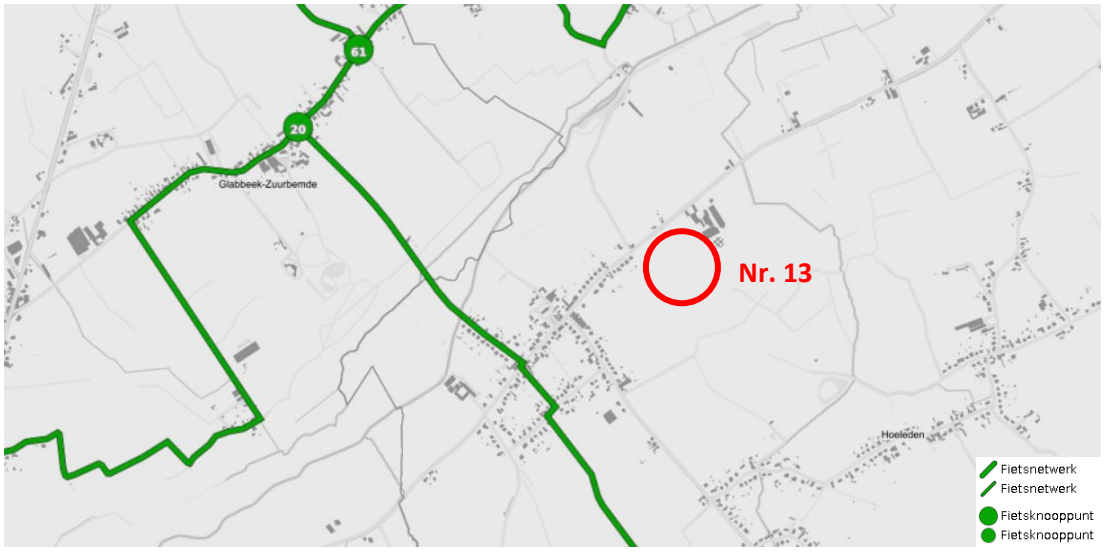
Figuur 50 Reiswegen en haltes De Lijn t.h.v. voorkeurslocatie zoekzones nrs. 01 en 02

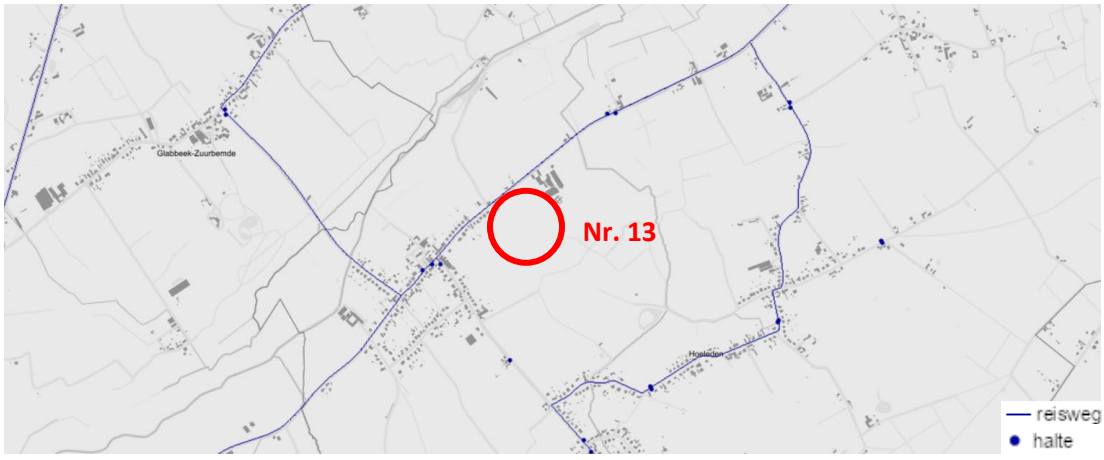
Figuur 51 Recreatief wandelknooppuntnetwerk t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

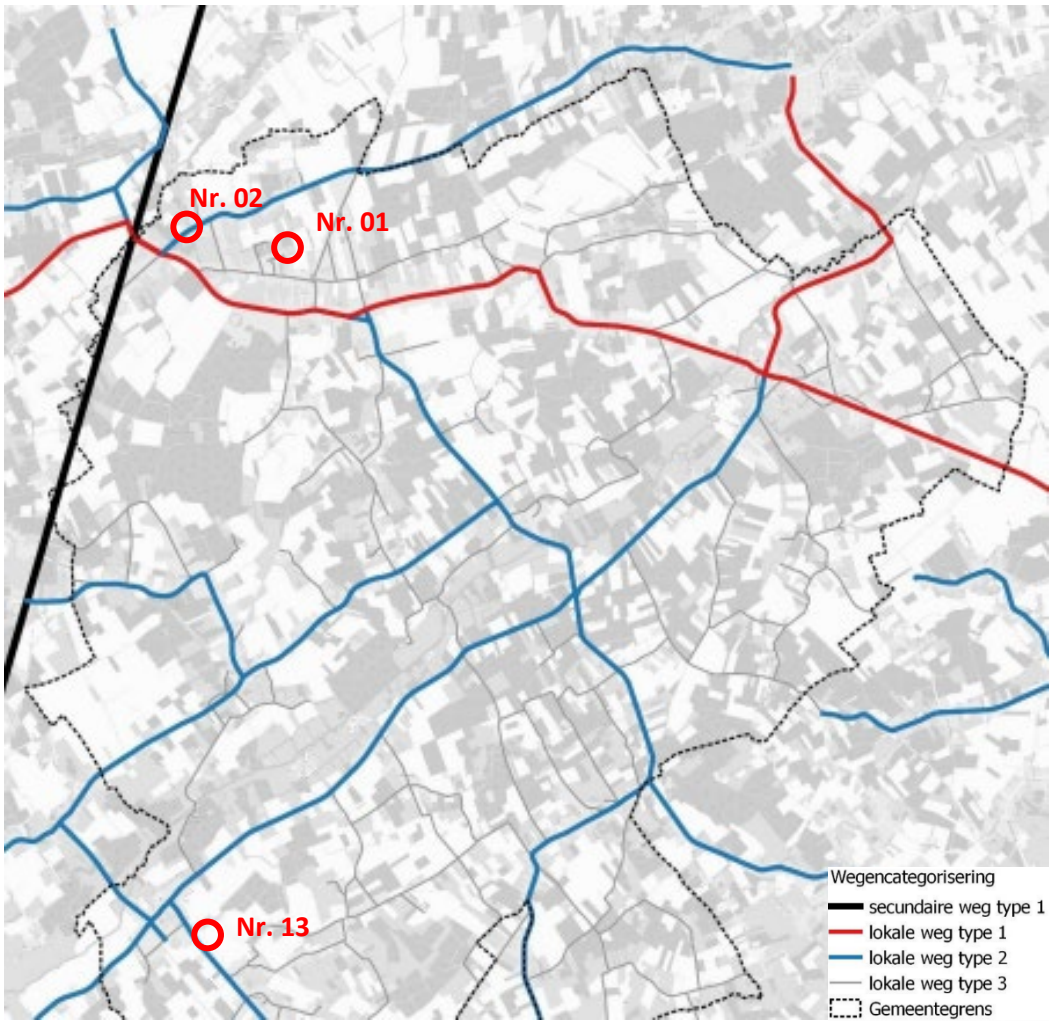
Figuur 52 Bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

Figuur 53 Recreatief fietsnetwerk t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

Figuur 54 Reiswegen en haltes De Lijn t.h.v. voorkeurslocatie zoekzone nr. 13

Figuur 55 Aanduiding van de wegencategorisering uit het mobiliteitsbeleidsplan

Figuur 56 Aanduiding van de wegencategorisering uit het Regionaal mobiliteitsplan van de vervoerregio Leuven

5.7 Synthese fysisch functioneren

De disciplines in hogervernoemde paragrafen zijn voor de drie voorkeurslocaties samengevat in onderstaande tabel.

Tabel 7 Synthese fysisch functioneren voor de drie voorkeurslocaties

	Voorkeurslocatie 01	Voorkeurslocatie 02	Voorkeurslocatie 13
BODEM			
Terreinverschil	+/- 3,50 m	+/- 3 m	Nagenoeg vlak
Bodemkaart	Droog zand / zandleem tot zwak gleyige klei	Natte zandleem	Droge tot natte zandleembodem
Erosiegevoeligheid	Laag tot zeer laag	Zeer laag	Zeer laag
WATER			
Bekken en deelbekken	Demerbekken, deelbekken Begijnebeek	Demerbekken, deelbekken Begijnebeek	Demerbekken, deelbekken Velpe
Waterlopen	/	Begijnebeek op de grens	/
Polder / watering	/	/	Gelegen in watering 'Velpedal'
Pluviaal overstromings-gevoelig	Kleine kans in een lokale depressie in het westen van de zoekzone	Middelgrote kans voor een brede oeverzone langs de Begijnebeek	Kleine kans langs de Hoeledensebaan
Recent overstroomd	Nee	Deels	Nee
Zoneringsplan	Individueel te optimali-seren buitengebied	/	Collectief geoptimaliseerd buitengebied
Zuiveringsgebied	Bekkevoort	Bekkevoort	Kortenaken – Kersbeek-Miskom
BIODIVERSITEIT			
Vogelrichtlijngebied	7,5 km naar NO	8,2 km naar NO	12 km naar NO
Habitatrichtlijngebied	620m naar Z	850m naar Z	140m naar W
VEN-gebieden	620m naar Z (GEN)	420m naar N (GEN)	140m naar W, 140m naar O
Bos (2021)	/	/	140m, Heibos-Schrabaardebos
IHD-zoekzones	1 km naar Z	800m naar ZW	190m naar NW
Biol. waardering	Minder waardevol	Deels biologisch waardevol	Minder waardevol
Trekroutes vogels	Mogelijk risicogebied	Mogelijk risicogebied	Onvoldoende informatie
Trekroutes vleermuizen	Mogelijk risicogebied	Mogelijk risicogebied	Mogelijk risicogebied
LANDSCHAP EN ERFGOED			
Vastgestelde inventaris	/	/	Grenst aan bouwkundig erfgoed
Wetenschappelijke inventaris	/	/	Landschappelijk geheel Vallei van de Velpe
LUCHT EN GEZONDHEID			
Ultrafijn stof PM10	16-20 µg/m³	16-20 µg /m³	16-20 µg/m³
Fijn stof $PM_{2,5}$	10,6-12,5 µg/m³	10,6-12,5 µg/m³	10,6-12,5 µg/m³
Stikstofdioxide NO_2	8-10 µg/m³	8-10 µg/m³	Tussen 8-10 en 11-15 µg/m³
MOBILITEIT			
Recreatief wandelnetwerk	Knooppunten 8 en 304 aan huidige voetbalvelden	Knooppunt op 170m	Knooppunt op 450m
Bovenlokale fietsroutes	Via Boterbergstraat op functionele route van Klipgaardestraat	Halensebaan is functionele fietsroute	Hoeledensebaan is functionele fietsroute
Recreatieve fietsroutes	Boterbergstraat tussen 2 knooppunten	Knooppunt op 170 m	Geen recreatief netwerk
Busverkeer	Halte op 130m, 5 lijnen	Halte op 1.400m	Halte op 640m, 2 lijnen
Wegcategorisering mobiliteitsplan	Lokale weg type III	Lokale weg type II	Lokale weg type II

6 Selectie en afbakening van de plancontouren

6.1 Van drie voorkeurslocaties naar één plangebied

Om van drie voorkeurslocaties tot één voorkeurslocatie voor de recreatiezone te komen, werden de adviezen en reacties uit de eerste consultatieronde verwerkt en gemotiveerd. Zowel de buurtbewoners als de adviesinstanties, maar ook de voetbalclub zelf als gebruiker gaven hun argumenten waarom een locatie al dan niet geschikt is. De volledige verwerkingsnota hiervan is terug te vinden als bijlage. De aangehaalde argumenten zijn in volgend hoofdstuk samengevat om tot een finale voorkeurslocatie te komen.

6.1.1 Standpunt omwonenden en burgers

Tijdens het participatie- en inspraaktraject werden heel wat bezorgdheden geuit die eigen zijn aan de uitbating van een voetbalsite en het planproces om dit te realiseren. Naast vragen over de gevolgde methodologie, procedure en locatiekeuze, hadden de reacties betrekking op de relatie met bestaande beleidskaders en engagementen, de communicatie en participatie, en de concrete invulling van het project. Daarnaast werden diverse mogelijke effecten op de omgeving aangehaald, waaronder hinder voor omwonenden (geluid, licht, verkeer en veiligheid), de impact op kwetsbare doelgroepen, natuur en milieu, biodiversiteit, landbouwgebruik en koolstofopslag. Ook de financiële, juridische en organisatorische haalbaarheid van het project vormde een terugkerend aandachtspunt, net als de mogelijke gevolgen voor eigenaars, grondverwerving en onteigening. Voor meer detail wordt verwezen naar de verwerkingsbundel in bijlage.

Bij **SK Waanrode** betreffen de bezorgdheden vooral de nabijgelegen zorgfunctie, waterhuishouding en verkeersveiligheid; bij de **Halensebaan** de impact op het paardenpension, natuurwaarden, overstromingsgevoeligheid en ontsluiting; en bij de **Hoeledensebaan** mogelijke natuurverstoring, wateroverlast en verkeersveiligheid. Het gaat telkens om persoonlijke inschattingen die op zich geen eenduidige voorkeurslocatie opleveren.

6.1.2 Standpunt voetbalverenigingen

Eind 2022 werd door de clubs VS Kortenaken en SK Waanrode een intentieverklaring opgemaakt om te fuseren of althans hun voetbalinfrastructuur te delen. Sinds 2025 wordt deze intentie echter niet langer onderschreven door SK Waanrode. Het wegvallen van deze intentieverklaring betekent niet dat het voorafgaande locatieonderzoek irrelevant wordt. De onderzochte locaties blijven immers dezelfde en de ruimtelijke beoordelingscriteria, zoals bereikbaarheid, relatie met de kernen, impact op open ruimte en landbouw, milieukundige randvoorwaarden en ruimtelijke inpasbaarheid, blijven relevant ongeacht de organisatorische samenwerking tussen beide verenigingen. De ruimtevraag voor het RUP wijzigt hierdoor dus niet, gezien dit sowieso was afgestemd op de noden van VS Kortenaken: hun werking is, met een uitgebreide jeugdwerking, meerdere competitieve ploegen en zo een nood aan meerdere speelvelden en ondersteunende infrastructuur, nl. een pak groter dan die van SK Waanrode, die slechts één ploeg bevat en geen jeugdwerking heeft. De intentieverklaring ging louter uit van het medegebruik van SKW van de noodzakelijke terreinen voor VSK. Het wegvallen van het scenario van gedeelde infrastructuur leidt dus niet tot een gewijzigde schaalorde van het project. Wel verschuift de focus van een gezamenlijke accommodatie naar de autonome herlokalisatie van VS Kortenaken.

VS Kortenaken heeft ook zelf de drie voorkeurslocaties tegenover elkaar afgewogen. Zij beoordelen vooral de **Halensebaan als minst geschikt**, wegens de moeilijke ontsluiting, natuur- en watergevoeligheid, mogelijke hinder voor de manege en een ongewenste concentratie van sportvoorzieningen in Waanrode. **SK Waanrode** biedt voordelen door de aanwezige infrastructuur, recreatiebestemming, beperkte landbouwimpact en lagere ontwikkelingskosten. Daartegenover staan de afhankelijkheid van SK Waanrode, de ontsluiting via één straat, de nabijheid van omwonenden, de schaalvergroting in de woonwijk en de verdere concentratie van sport in Waanrode. De **Hoeledensebaan** laat beide clubs autonoom functioneren, beperkt de impact op het ledenbestand en de vrijwilligerswerking van VS

Kortenaken en biedt ruimte voor buffering, uitbreiding en bijkomende buitensporten. Nadelen zijn de nabijheid van Natura 2000 en VEN, de inname van actief landbouwgebied en HAG, de impact op het landbouwbedrijf en het open landschap, en de perifere ligging. Hoewel buitensport er nieuw is, was de locatie eerder al deels als recreatiezone bestemd.

6.1.3 Standpunt adviesinstanties

6.1.3.1 Adviezen vanuit het ruimtelijk beleid

De adviezen benaderen de locatiekeuze vanuit ruimtelijke principes zoals de kernenhiërarchie, de aansluiting bij bestaande infrastructuur en de evenwichtige spreiding van recreatieve voorzieningen. De eerdere kernenhiërarchie en het streven naar kernversterking en medegebruik pleiten voor een goede aansluiting bij uitgeruste kernen en bestaande sportinfrastructuur. Tegelijk worden Waanrode en Hoeleden in het recente provinciale Beleidsplan Ruimte gelijkwaardig als landelijke dorpskern beschouwd én stelt het GRS zelf een evenwichtige spreiding van recreatieve infrastructuur voorop.

6.1.3.2 Adviezen vanuit milieu en klimaat

Voor de Hoeledensebaan wees ANB aanvankelijk op mogelijke verstorings- en versnipperingseffecten door de ligging nabij het Heibos-Schrabaardebos en De Zuurbemde. De daarop opgemaakte passende beoordeling en verscherpte natuurtoets tonen echter aan dat de planlocatie hoofdzakelijk bestaat uit biologisch minder waardevolle, intensief gebruikte landbouwgronden en dat geen waardevolle ecologische verbinding wordt doorsneden. Er worden geen betekenisvolle negatieve effecten op het Habitatrichtlijngebied, geen onvermijdbare en onherstelbare schade aan de omliggende VEN-gebieden en geen strijdigheid met het Soortenbesluit verwacht. De aanvankelijke natuurbezwaren tegen deze locatie worden daarmee inhoudelijk weerlegd.

Voor de Halensebaan vormt de ligging langs de Begijnebeek een belangrijke beperking. De locatie ligt deels in overstromingsgevoelig gebied en omvat natte bodems. Volgens de VMM zijn ophogingen er niet wenselijk, mag het eventuele structuurherstel van de waterloop niet worden gehypothekeerd en strookt permanente drainage om de sportvelden bespeelbaar te maken niet met het integraal waterbeleid. Bovendien grenst de locatie aan een biologisch waardevolle, niet te wijzigen taludvegetatie. Om die redenen wordt de Halensebaan slechts voorwaardelijk gunstig beoordeeld.

6.1.3.3 Adviezen vanuit landbouw

Alle locaties nemen agrarisch gebied in; de locaties SK Waanrode en Hoeledensebaan liggen bovendien in herbevestigd agrarisch gebied, waardoor compensatie vereist is. Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij benadrukt het behoud van een samenhangende landbouwstructuur en het vermijden van agrarische restpercelen. Bij SK Waanrode en de Halensebaan moet de contour daarom nauwer aansluiten bij de bestaande bebouwing. De Hoeledensebaan creëert geen restgebied, maar treft wel een actieve landbouwsite met kapitaalsintensieve fruitteelt, waarmee bij de vergoeding rekening moet worden gehouden. Vanuit landbouwkundig oogpunt moet dan ook worden gekozen voor een compacte afbakening met een zo beperkt mogelijke impact op professioneel landbouw-gebruik en met volwaardige planologische compensatie.

6.1.3.4 Adviezen vanuit mobiliteit

Volgens het Departement MOW kan de verkeersimpact van het gemotoriseerde verkeer bij alle drie de locaties binnen de bestaande infrastructuur worden opgevangen, mede doordat de meeste verplaatsingen buiten de spitsuren en in het weekend plaatsvinden. De locaties verschillen volgens MOW vooral inzake bereikbaarheid met de fiets, aansluiting bij de kernen en mogelijkheden voor ketenverplaatsingen. De site van SK Waanrode sluit goed aan op het centrum, de school Zonnebloem (800m) en de sporthal, terwijl aan de Halensebaan nog fietsinfrastructuur ontbreekt, al loopt hiervoor een fietsfondsdossier. Ook de Hoeledensebaan beschikt echter over fietsinfrastructuur en ligt nabij de basisschool Toverpotlood (300m). Een spreiding van de voetbalinfrastructuur over de verschillende kernen is bovendien ook vanuit mobiliteit relevant.

6.1.4 Synthese: locatie Hoeledensebaan als plangebied

6.1.4.1 Redenering

De keuze voor het plangebied vloeit voort uit een afweging van diverse, vnl. ruimtelijke en praktische, randvoorwaarden. Rekening houdend met de beschikbare mogelijkheden, de realiseerbaarheid en de betrokken belangen biedt de **locatie aan de Hoeledensebaan** het meest evenwichtige en toekomstgerichte perspectief. Deze keuze is vooral onderbouwd vanuit volgende redenen:

- Het wegvallen van het fusie- en deelscenario maakt een uitbreiding op de site van SK Waanrode organisatorisch moeilijk realiseerbaar. De intentieverklaring tussen SK Waanrode en VS Kortenaken wordt sinds 2025 niet langer onderschreven door SK Waanrode. Daardoor verschuift de opgave naar een autonome herlokalisatie van VS Kortenaken en is een gedeelde infrastructuur op de huidige site van SK Waanrode niet langer een realistisch uitgangspunt. Een uitbreiding op die locatie zou bovendien afhankelijk blijven van de medewerking en ruimtelijke integratie van SK Waanrode, terwijl VS Kortenaken zelf aangeeft dat die deelname onwaarschijnlijk is.
- Het behoud van VS Kortenaken in Hoeleden ondersteunt de lokale verankering en een evenwichtige spreiding van sportinfrastructuur. VS Kortenaken telt ruim 300 leden, verdeeld over 18 jeugdploegen en drie volwassenenploegen, waardoor sprake is van een structurele lokale behoefte. Volgens de club beperkt een herlokalisatie binnen Hoeleden bovendien de impact op het ledenbestand en de vrijwilligerswerking. Deze keuze sluit bovendien aan bij de GRS-ambitie om recreatieve infrastructuur evenwichtig over de kernen te spreiden. Ook de adviesafweging ondersteunt dit: bij een verhuis naar Waanrode zouden de sporthal en de grootste voetbalinfrastructuur in Waanrode worden geconcentreerd, terwijl Hoeleden zonder sportinfrastructuur achterblijft. De vroegere kernenhiërarchie vormt daarbij geen doorslaggevend tegenargument, aangezien Waanrode en Hoeleden in het recentere provinciale Beleidsplan Ruimte beide als landelijke dorpskern zijn aangeduid.
- De Hoeledensebaan biedt, rekening houdend met de onderzochte randvoorwaarden in het locatieonderzoek, een beter realiseerbaar alternatief dan de Halensebaan. Voor de Halensebaan wijzen zowel omwonenden als VS Kortenaken op een natte en plaatselijk overstromingsgevoelige ondergrond, de mogelijke nood aan permanente drainage, de aanwezige natuurwaarden en de moeilijke ontsluiting. De Vlaamse Milieumaatschappij bevestigt dat de zoekzone binnen het overstromingsgevoelige gebied van de Begijnebeek ligt, dat ophogingen er niet wenselijk zijn en dat permanente drainage niet strookt met het integraal waterbeleid. Daarnaast grenst de locatie aan een biologisch waardevolle taludvegetatie en leidt de perceelsstructuur volgens het Agentschap Landbouw en Zeevisserij tot ongewenste agrarische restpercelen. De Halensebaan werd daarom slechts voorwaardelijk gunstig beoordeeld.
- De aanvankelijke natuurbezwaren tegen de Hoeledensebaan zijn door bijkomend onderzoek inhoudelijk ondervangen. Omwonenden en het Agentschap voor Natuur en Bos wezen op mogelijke verstoring van fauna en op de ligging nabij VEN- en Natura 2000-gebieden. De daarop opgemaakte passende beoordeling en verscherpte natuurtoets stellen evenwel vast dat de planlocatie hoofdzakelijk bestaat uit een biologisch minder waardevolle, intensief gebruikte akker en een laagstamboomgaard, dat geen waardevolle ecologische verbinding wordt doorsneden en dat geen betekenisvolle negatieve effecten op het Habitatrichtlijngebied, onvermijdbare en onherstelbare schade aan de VEN-gebieden of strijdigheid met het Soortenbesluit worden verwacht.
- Ook vanuit ontsluiting en verkeersafwikkeling is de Hoeledensebaan voldoende geschikt. Het Departement MOW stelt dat de verkeersimpact van het gemotoriseerde verkeer op elk van de drie zoeklocaties binnen de bestaande infrastructuur kan worden opgevangen, aangezien

de meeste verplaatsingen buiten de spitsuren plaatsvinden. De mobiliteitsafweging levert dus op zichzelf geen doorslaggevende voorkeur op. De voordelen die voor Waanrode worden aangehaald, zoals de nabijheid van een school en fietsinfrastructuur, gelden bovendien ook voor de Hoeledensebaan: daar ligt een basisschool op kortere wandelafstand en is de fietsinfrastructuur minstens gelijkwaardig. Daar komt bij dat de Hoeledensebaan reeds een belangrijk deel van het verkeer naar de bestaande site van VS Kortenaken verwerkt, terwijl de Steenbergstraat in Waanrode slechts vanuit één richting ontsluit en de uitbreiding er een schaalvergroting van recreatie in een woonomgeving zou veroorzaken. De keuze voor de Hoeledensebaan vermijdt aldus dat het verkeer van beide clubs op één locatie en in één wooncluster wordt geconcentreerd.

6.1.4.2 Kadering locatiekeuze t.a.v. geldende beleidslijnen

De keuze voor de Hoeledensebaan wordt gekaderd t.a.v. beleidsprincipes uit het GRS. Ten eerste wordt de kernenhiërarchie uit het GRS niet langer doorslaggevend geacht, aangezien het recentere Provinciaal Beleidsplan Ruimte Waanrode en Hoeleden beide als landelijke dorpskern aanduidt (zie §3.1.3, §3.2.2 en §6.1.3.1). Ten tweede stelt het GRS enerzijds de bundeling bij bestaande voorzieningen en anderzijds een evenwichtige spreiding van recreatieve infrastructuur voorop. Nu een gedeelde infrastructuur met SK Waanrode niet langer haalbaar is, weegt het behoud van de lokaal verankerde voetbalwerking in Hoeleden en de spreiding over de kernen zwaarder door (zie §6.1.2 en §6.1.3.1).

Op provinciaal niveau vertrekt het ruimtelijk beleid inzake voorzieningen vanuit drie uitgangspunten: nabijheid en bereikbaarheid, een voldoende groot gebruikerspotentieel en het optimaal benutten en versterken van de bestaande voorzieningenstructuur. Binnen dat kader wordt ruimtelijke uitbreiding slechts als uitzondering beschouwd en enkel verantwoord wanneer:

- Een maatschappelijke behoefte aantoonbaar is: De omvang van de bestaande werking van VSK toont aan dat er een structurele en duurzame vraag bestaat naar kwalitatieve voetbalinfrastructuur in de gemeente.
- Redelijke alternatieven via optimalisatie van bestaand ruimtebeslag onvoldoende blijken: het ruimtelijk meest voor de hand liggende alternatief hiervoor zou afhankelijk zijn van de medewerking van SK Waanrode, wat vanuit de actuele context onzeker is.
- De ontwikkeling gebeurt op een ruimtelijk goed gelegen locatie: De motivering hiervoor is beschreven onder §6.1.4.1.

6.2 Afbakening van het plangebied en compensatiegebied

Voorkeurslocatie Hoeledensebaan is geselecteerd als plangebied voor de recreatiezone. Vanuit het locatiealternatievenonderzoek was een ruimere zoekzone ingetekend. Binnen dit hoofdstuk wordt de plancontour van het plangebied ingetekend, vanuit volgende motivatie:

- De zoekzone omvat een zone voor recreatie zoals bestemd door het BPA 'Zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten'. Deze recreatiezone is niet groot genoeg om de ruimtenood voor het programma van eisen te kunnen opvangen, waardoor bijkomende uitbreiding wordt gezocht. Tevens wordt bij de zoektocht van de plancontour rekening gehouden met een inplanting die zich het best laat inpassen in de omgeving.
- Bij het bepalen van de plancontour dient rekening te worden gehouden met de planologische compensatieplicht. Bij inname van HAG dient elders binnen de gemeente minstens een even grote oppervlakte aan agrarische bestemming te worden gecompenseerd (van niet-landbouw naar landbouw). De landbouwpercelen in recreatiebestemming ter hoogte van de site van SK Waanrode komen hiervoor in aanmerking.

6.2.1 Afbakening plangebied

6.2.1.1 Ruimtenood volgens programma van eisen

Voetbalinfrastructuur

De site van VS Kortenaken omvat vandaag reeds drie volwaardige voetbalvelden en enkele kleinere trapveldjes voor trainingen of duiveltjeswedstrijden (**3,5 ha**). Vanuit de intentieverklaring is een programma van eisen voorgelegd. Er wordt ruimte gevraagd voor drie voetbalterreinen (voor zover inpasbaar), waarvan één kunstgrasveld en twee natuurgrasvelden. Per terrein moet toch een bruto oppervlakte van **7.000 m² tot 9.000 m²** gerekend worden. Daarnaast is ondersteunende infrastructuur noodzakelijk zoals kleedkamers, kantine, ruimte voor toeschouwers, circulatie en parkeren.

Parkeren en ontsluiting

Het is aangewezen een voldoende ruime parking te voorzien, en de ontsluitende in- en uitritten voldoende breed te maken, gezien de sterke autogerichtheid van de activiteit en van Kortenaken in het algemeen. Anderzijds dient vanuit duurzaam mobiliteits- en ruimtelijk beleid voldoende aandacht te gaan naar alternatieve modi.

De voetbalvereniging heeft aangegeven minstens **120 parkeerplaatsen** nodig te hebben, om de parkeernood op piekmomenten te kunnen opvangen. Tellingen van de huidige bezetting door VSK op zaterdag gaan zelfs uit van 163 nodige parkeerplaatsen. Er wordt daarom ruimte gerekend voor 120 tot max. 140 parkeerplaatsen (verhouding permanente vs. tijdelijke/buffer parking nog te bepalen). Aan een gemiddelde van **25 tot 30 m² bruto per parkeerplaats** met ontsluitingsruimte, dient zo dus een maximale oppervlakte van **3.000 m²** tot **4.200 m²** aan **parkeerruimte** te worden ingecalculeerd.

Het dient benadrukt te worden dat dit de maximale ruimte-inname voor parkeren betreft: om een sturend beleid van duurzame mobiliteit te hanteren, dient in eerste instantie het autogebruik te worden ontmoedigd. In eerste vergunningsfase kan m.a.w. een beperktere parkeercapaciteit worden toegelaten. Op basis van kencijfers van het Fietsberaad (Cahier nr. 4) blijkt een parkeernood voor auto's van **80 parkeerplaatsen** en voor fietsers van **60 stalplaatsen**. Dit zijn m.a.w. de minimale cijfers. Indien na uitbating van de nieuwe voetbalsite een structureel parkeertekort voorkomt, kan een uitbreiding van de capaciteit worden vergund in de hiervoor voorziene ruimte.

Groene bufferruimte

De herlokalisatie gaat gepaard met een toename van de verharding op de site. Er dient bijgevolg voldoende ruimte te worden voorzien voor retentie en infiltratie van overtollig hemelwater. Conform de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening Hemelwater (GSVH) dient er 330 m³/ha buffering

en 8% infiltratieoppervlak te worden voorzien voor de afwaterende verharde oppervlaktes. Indien uit infiltratieproeven blijkt dat de bodem in het plangebied niet of weinig infiltratiegevoelig is, geldt de richtlijn van 430 m³/ha voor de buffervoorziening. Ruim gerekend dient er dus een buffervolume van ongeveer **1.000 m³** te worden voorzien, en ruim **2.200 m² infiltratieoppervlakte**.

Zulke bufferruimte voor opvang en infiltratie van hemelwater biedt tevens kansen voor een zachte recreatieve invulling van toekomstige noden. Zo kan de groenruimte naast infiltratie ook ruimte bieden voor flexibele invullingen in functie van de aanwezige recreatie, bv. als speelweide, picknickplek, laagdrempelige beweegruimte voor jong en oud, … of op termijn voor kleine oefen-terreinen of duiveltjesvelden.

6.2.1.2 Afbakening plangebied

Op basis van §6.2.1.1 kan de totale ruimtenood worden ingeschat. Dit betreft minstens **3 tot 3,5 ha**:

- 2,5 ha voor voetbalinfrastructuur (3 velden, kleedkamers, kantine) met marge voor inplanting
- 0,3-0,4 ha voor parkeren en ontsluiting
- 0,2 ha voor waterbuffering
- Marge voor groenbuffers en landschappelijke inrichting

Voor deze oppervlakte dient een afbakening te worden gezocht die wordt begrensd door logische (natuurlijke en/of administratieve) grenzen.

De huidige recreatiebestemming vanuit het BPA omvat het geheel van kadastrale percelen **209F**, **209E**, **205D**, een strook van ongeveer 2.000 m² van perceel **203E**, en de **achterste 20 m** van de tuinen aan Hoeledensebaan 103 tot 111 (+/- 1.900 m²). Zowel administratief als ruimtelijk is het echter wenselijker de recreatieve functie enkel op percelen 205D en 203E te voorzien; door 209F en 209E te vrijwaren als landbouwgrond (oranje contour op Figuur 57) zijn niet alleen minder landbouwers en eigenaars getroffen, maar worden ook de bestemming van de tuinen en het achterliggend landschappelijk zicht bewaard voor de woningen op de Hoeledensebaan 103 tot 111.

De boomgaard op perceel **205D** was reeds door het BPA bestemd voor recreatie, en wordt hiervoor behouden. Om te voorkomen dat er stukjes restperceel overblijven, worden zoveel mogelijk bestaande perceelsgrenzen gehanteerd als grenzen van de bestemmingszone. Daarom wordt de **achtergrens** van perceel 205D over perceel **203E** doorgetrokken tot aan perceel **198G**. Zo ontstaat de bestemmingszone, in rode contour aangeduid op Figuur 57. Deze is ongeveer 165m diep, wat meer dan genoeg is voor verschillende inrichtingsalternatieven. De totale oppervlakte hiervan is ongeveer **3,85 ha** die een recreatiebestemming zal krijgen.

6.2.2 Afbakening compensatiegebied

6.2.2.1 HAG-compensatie

Door het planvoornemen van het RUP zal een gebied dat vandaag in landbouwgebruik is én gelegen is binnen Herbevestigd Agrarisch Gebied, worden omgevormd tot recreatiegebied. Dit heeft implicaties voor de compensatie van HAG-inname cfr. de omzendbrief RO/2010/01 (zie § 3.3.2).

6.2.2.2 Compensatiegebied Hoeledensebaan

Het plangebied uit §6.2.1.2 herbevestigt een deel van de bestaande recreatiebestemming uit het BPA, nl. de fruitboomgaard op perceel 205D, en breidt vervolgens de recreatiebestemming met ongeveer **2,29 ha** uit naar het oosten. Binnen de nieuwe planafbakening zijn percelen **209F en 209E** echter niet langer nodig als recreatiebestemming; het hier aanwezige landbouwgebruik kan worden bestendigd door de onderliggende recreatiebestemming uit het BPA te herstellen naar landbouwbestemming. Op deze manier kan dit als **compensatiegebied** dienen om een deel van 203E van landbouw tot recreatie

te bestemmen. Dit is met ruim **1,18 ha** echter te weinig om 2,29ha uitbreiding tussen perceel 205D en 198G te kunnen compenseren, zodat een aanvullend compensatiegebied nodig is.

6.2.2.3 Aanvullend compensatiegebied Waanrode (deelgebied B)

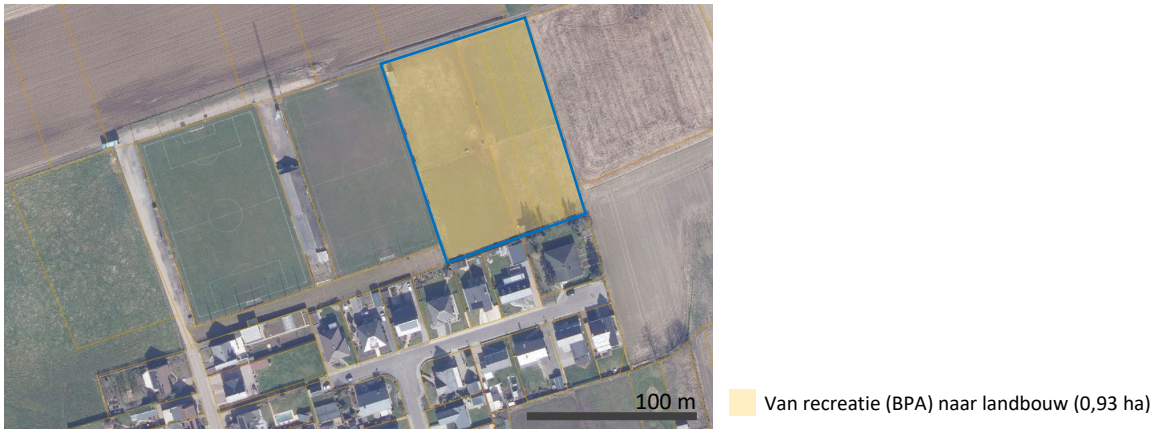
Er zal t.h.v. de Hoeledensebaan netto recreatiebestemming bijkomen. Conform de planologische compensatieplicht (zie §3.3.1) dient deze herbestemming van landbouw naar recreatie te worden gecompenseerd door elders in de gemeente een harde bestemming (bv. recreatie) naar een zachte bestemming (bv. landbouw) om te zetten.

De recreatiebestemming ter hoogte van SK Waanrode komt hiervoor in aanmerking. De recreatiebestemming was hier voorzien voor drie voetbalvelden, waarvan een derde nooit is gerealiseerd en nog steeds landbouwgrond is. Het gaat om het meest oostelijke deel (blauw in Figuur 58) en omvat **0,93 ha**. Een herstel van deze bestemming (recreatie) naar het eigenlijke gebruik (landbouw) is ongeveer voldoende om, samen met de **1,18 ha** compensatiegebied op percelen 205D en 205F, de recreatieve uitbreiding van **2,29 ha** binnen deelgebied A te realiseren.

De planologische ruil heeft tot gevolg dat niet alleen de zone aan de Hoeledensebaan, waar de sportinfrastructuur zal worden gerealiseerd, deel uitmaakt van het RUP, maar ook het gebied ter hoogte van SK Waanrode dat naar landbouw zal worden omgezet. Dit gebied is het aanvullend compensatiegebied ofwel **deelgebied B** (Figuur 58).

Figuur 57 Afbakening deelgebied A (rode contour = plangebied / oranje contour = compensatie)

Figuur 58 Deelgebied B t.h.v. locatie SK Waanrode als compensatiegebied (van recreatie naar landbouw)

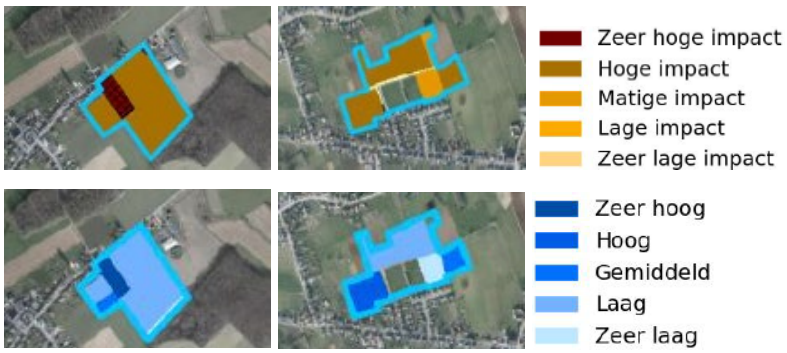
6.3 Randvoorwaarden bij de afbakening

6.3.1 Compensatie landbouwimpact

Beide deelgebieden zijn in gebruik als landbouwgrond; vnl. voor granen of maïs en voor een deel als boomgaard (deelgebied A) en als grasland (deelgebied B). Door uitvoering van het plan zal een zone binnen deelgebied A de landbouwfunctie verliezen, en treedt er dus een netto verlies aan beteelbaar landbouwgebruik op. Om de impact hiervan op de landbouwwaarde te bepalen, is een Landbouwimpactstudie (LIS) opgemaakt door het Agentschap voor Landbouw en Zeevisserij. Deze is toegevoegd in bijlage.

Volgens de landbouwimpactstudie is er één perceel, nl. de aanwezige boomgaard, waarbij de landbouwimpact door een gebruikswijziging 'zeer hoog' zou zijn. Agentschap Landbouw en Zeevisserij vraagt een billijke vergoeding te voorzien voor het rooien van deze perenplantage. Dit perceel is echter vandaag al gelegen binnen de door het BPA vastgelegde recreatiebestemming en betreft dus eigenlijk zonevreemde landbouw. Op de overige percelen binnen deze zoekzone is de landbouwimpact 'hoog'. Binnen het aanvullend compensatiegebied (voorkeurslocatie 01, percelen ten oosten van de twee huidige voetbalvelden SK Waanrode) is de landbouwimpact van een gebruikswijziging 'laag'. Ook dit gaat om zonevreemde landbouw, gezien de grondbestemming er recreatie is (uit het BPA Waanrode).

De landbouwimpactstudie bekijkt ook o.m. de bedrijfseconomische gegevens om de landbouwwaarde van de percelen te bepalen. De boomgaard is hierbij aangeduid als 'zeer hoge' landbouwwaarde, en er is een akker met 'hoge' landbouwwaarde (die echter buiten het plangebied valt en dus van gebruikswijziging wordt gevrijwaard). De overige akkers hebben een 'lage' landbouwwaarde. Binnen het aanvullend compensatiegebied (deelgebied B) hebben de percelen een 'zeer lage' landbouwwaarde.

Figuur 59 – Landbouwimpact (boven) en landbouwwaarde (onder) voor de zoekzones van het plangebied (links) en compensatiegebied (rechts) (bron: Landbouwimpactstudie ASA-2026000734, zie bijlage)

6.3.2 Herstel van zonevreemde site naar natuurgebied

De afbakeningen en herbestemmingen zoals vooropgesteld in §6.2 maken mogelijk dat de bestaande voetbalvereniging in Hoeleden kan herlokaliseren naar een zeer nabijgelegen locatie, met behoud van planologische ruimtebalans. Herlokaliseren betekent echter dat de huidige bestaande infrastructuur gesloopt dient te worden, zodat de natuurwaarden in de waardevolle beekvallei hersteld kunnen worden.

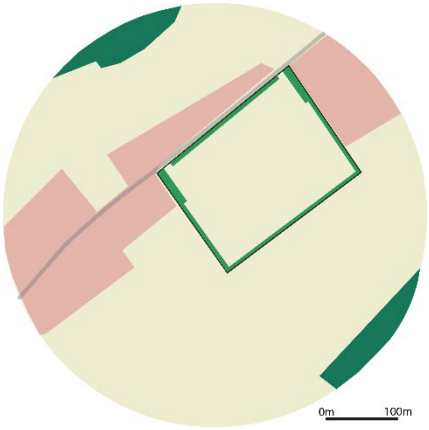
De site van de huidige zonevreemde infrastructuur van VSK is niet opgenomen als deelgebied in het RUP, gezien hier geen planologische herbestemming van toepassing is. Het herstel van deze site naar de vigerende planologische toestand staat voorop, met name natuurgebied. Nieuwe ontwikkeling van sportinfrastructuur langs de Hoeledensebaan mag enkel mogelijk zijn als de bestaande zonevreemde sportinfrastructuur wordt verwijderd.

7 Visie: inrichtingsprincipes voor het plangebied

Het RUP heeft niet de intentie als masterplan te fungeren, maar wel om de bestemmingszones en ruimtelijke principes rond bebouwing, verharding, clustering, ontsluiting etc. te bepalen. Het plangebied is vrij ruim gerekend, zodat er veel ruimte is voor landschappelijke inrichting en bufferzones. Er worden drie principes gedefinieerd die de uitgangspunten vormen voor de uiteindelijke inrichtingen en voorschriften van de recreatiesite in het plangebied.

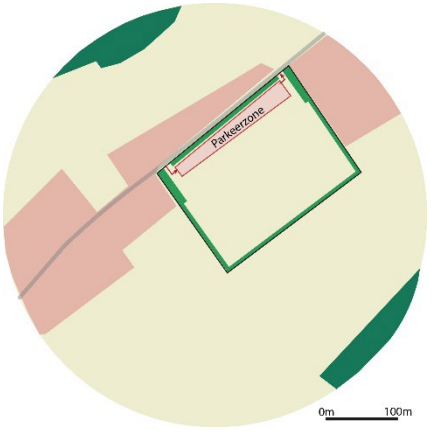
1) Bufferen naar de omgeving

Mogelijke overlast voor buurtbewoners op de Hoeledense-baan en de impact van de uitbating op het achterliggend VEN-gebied moeten worden beperkt. Hiervoor zijn beheers-maatregelen nodig (bv. speelschema's en gedragsregels), maar ook de ruimtelijke inrichting is van belang. Zo dient de recreatie-infrastructuur te worden omringd door groene buffers, die bestaan uit bomenrijen en hagen, om geluids-overlast en visuele hinder te verminderen. Geluidswallen of schuttingen kunnen extra bescherming bieden tegen geluid, en strategische plaatsing en doofregimes van verlichting voorkomt lichthinder voor buurtbewoners en fauna.

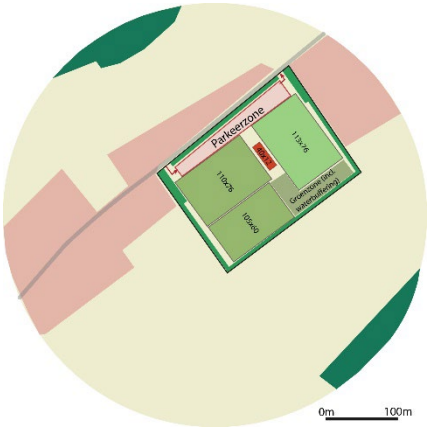
2) Ontsluiting en parkeren

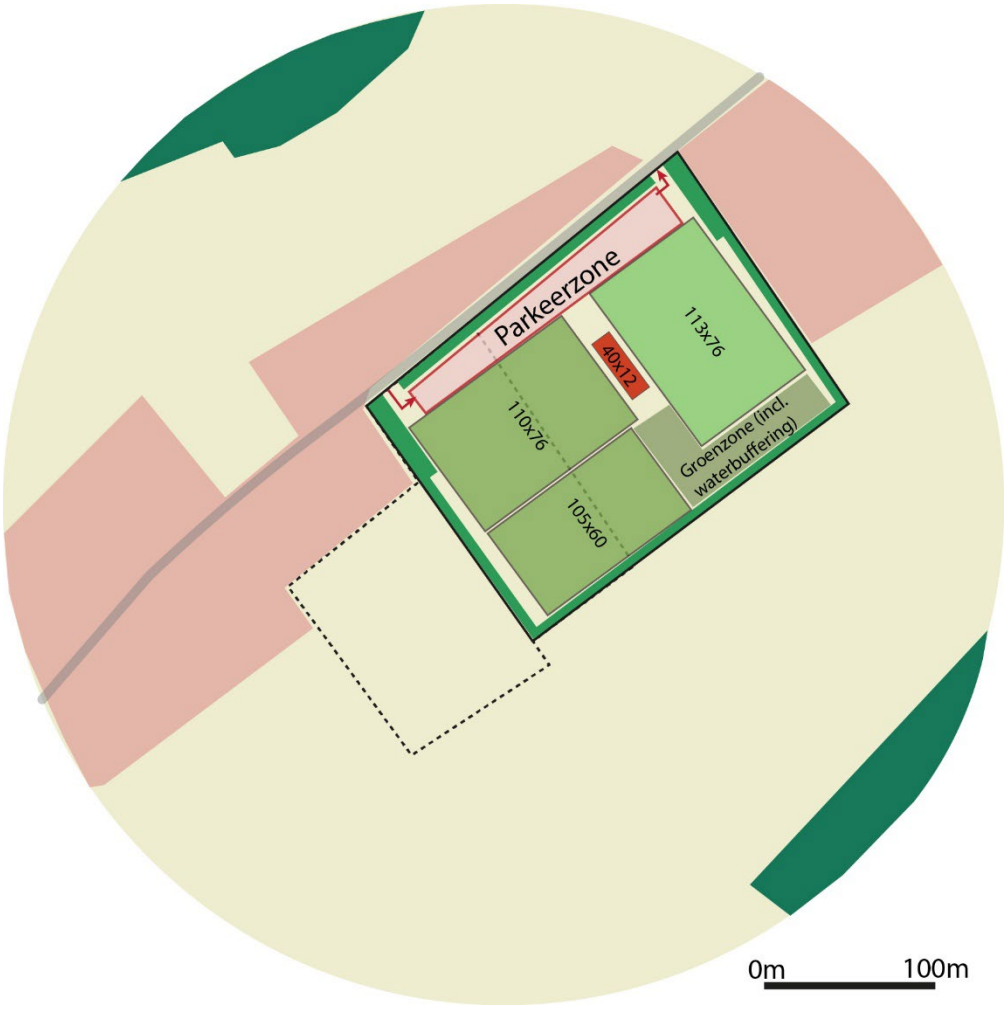
Door de lengtewerking langs de Hoeledensebaan is er de mogelijkheid om op verschillende plekken de ontsluiting tot de site te realiseren. Aan de N-W hoek sluit de Nieuwstraat (waarlangs de huidige site van VSK gelegen is) aan op de Hoeledensebaan. Dit kleine kruispunt is een aanknopings-punt voor een extra kruising als toegang tot (of uitgang van) de site. Door het andere uiteinde als afrit te voorzien, kan de circulatie op de parking en op- en afrit beperkt worden tot één richting. Er dient daarnaast ook een toegang voor landbouwvoertuigen tot de achterliggende akkers te worden bewaard, indien nodig geïntegreerd met een groenbuffer langs de plangrens.

3) Gebundelde sportinfrastructuur, ecologische inkleding

Door het clubhuis, als figuurlijk hart, centraal te situeren vormt het ook het letterlijke hart van de site, en staat het voldoende ver verwijderd van de naburige woningen. Dit laat ook toe het clubhuis met kleedkamers en kantine te lokaliseren tussen de velden in, zodat er op zoveel mogelijk velden zicht is vanuit de kantine. Langs weerszijden van het clubhuis kunnen dan twee volwaardige terreinen worden voorzien, waarvan het hoofdterrein in kunstgras. De overige beschikbare ruimte laat slechts een kleiner oefenveld toe, maar dit is voldoende voor de jongere jeugdploegen. Door verder biologisch waardevolle groenzones en ecologisch beheer rond de velden te voorzien, wordt het open karakter benadrukt, en wordt voldoende waterinfiltrerende ruimte voorzien.

Figuur 60 Synthese structuurschets voetbalsite aan Hoeledensebaan (stippellijn = compensatiegebied)

8 Vertaling naar verordende delen

8.1 Planopties en bestemmingen

De elementen van de visie worden vertaald naar een verordend grafisch plan. Dit plan geeft aan voor welke gebieden de specifieke bestemmingen van toepassing zijn. Het grafisch plan moet gelezen worden samen met de erbij horende stedenbouwkundige voorschriften betreffende de bestemming, de inrichting en/of het beheer.

De stedenbouwkundige voorschriften worden weergegeven in een afzonderlijk verordend deel. Aanvullend hierop wordt in de voorschriften een toelichtende kolom voorzien.

In het RUP worden volgende bestemmingszones voorzien:

Deelgebied	Naam	Bestemmingscategorie
Deelgebied A	Art. 1 Zone voor dagrecreatie	Recreatie
Deelgebied A	Art. 2 Zone voor landschappelijke groenbuffers	Recreatie
Deelgebied A	Art. 3 Woongebied met landelijk karakter	Wonen
Deelgebied A + B	Art. 4 Zone voor landbouw	Landbouw

8.2 Op te heffen voorschriften

Volgende gewestplanbestemmingen worden opgeheven:

- Agrarisch gebied (art. 4.1);
- Gebied voor dagrecreatie (art. 5.1).

Volgende BPA-bestemmingen worden (gedeeltelijk) opgeheven:

BPA Zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten – deelplan 4

- Zone 1 – Zone voor sportvelden en andere openluchtrecreatie met uitsluiting van bebouwing en parkingaanleg (gedeeltelijk);
- Zone 4 – Zone voor buurt- en voetwegen (gedeeltelijk). Zone is bezwaard met buurtweg nr. 17.

BPA Zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten – deelplan 7

- Zone 1 – Zone voor sportvelden en andere openluchtrecreatie met uitsluiting van bebouwing en parkingaanleg;
- Zone 2 – Zone voor sportvelden en andere openluchtrecreatie met mogelijkheid tot bebouwing, parkingaanleg en circulatieruimte;
- Zone 3 – Zone voor groenbuffers.

8.3 Register planschade, planbaten, kapitaalschade en gebruikerscompensatie

Als onderdeel van de grafische plannen van dit RUP, geeft het Register van plancompensatie (RPC), zoals bepaald in artikel 2.2.2 §1, eerste lid, 7° en 8° van de Vlaamse Codex ruimtelijke ordening, de percelen weer waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenvergoeding, een kapitaalschadecompensatie of een gebruikers-compensatie. De figuur is opgemaakt conform de richtlijn ter zake (Richtlijn voor de digitale

uitwisseling van gegevens betreffende planbaten, planschade, kapitaalschade en gebruikersschade van 15 maart 2012).

Dit register geeft de percelen weer waarop een bestemmingswijziging gebeurt die aanleiding kan geven tot vergoeding of heffing. De opname van percelen in dit register houdt dus niet in dat sowieso een heffing zal worden opgelegd of dat een vergoeding kan worden verkregen. Voor elke van de regelingen gelden voorwaarden, uitzonderings- of vrijstellingsgronden die per individueel geval beoordeeld worden. Het register kan dus geen uitsluitsel geven over de toepassing van die voorwaarden, uitzonderings- of vrijstellingsgronden.

Dit register is opgemaakt door de deelplannen zoals deze gelden voor de bestemmingswijziging (digitaal) te vergelijken met het voorliggende plan. In een aantal gevallen verschilt de cartografische ondergrond waarop de bestemmingen werden ingetekend in de oude en nieuwe deelplannen. Daarom kunnen bij de (digitale) vergelijking beperkte fouten optreden. Het register moet met dat voorbehoud geraadpleegd worden.

8.4 Ruimteboekhouding

Volgende tabel geeft de wijziging in categorie van gebiedsaanduiding weer en de oppervlaktes die daarbij horen per deelgebied.

Deelgebied A

Categorie van gebiedsaanduiding	Gewestplan m²	BPA m²	Grafisch plan m²
Recreatie	/	29.383	38.504
Landbouw	22.860	/	11.811
Wonen	/	/	1.928
Totaal	**22.860**	**29.383**	**52.243**

Deelgebied B

Categorie van gebiedsaanduiding	Gewestplan m²	BPA m²	Grafisch plan m²
Recreatie	/	9.269	/
Landbouw	/	/	9.269
Totaal	**/**	9.269	9.269

Planologische neutraliteit

Categorie van gebiedsaanduiding	Verdwijnt m²	Komt bij m²	Netto m²
Recreatie	38.652	38.504	-148
Landbouw	22.860	21.080	-1.780
Wonen	/	1.928	+ 1.928
Totaal	**56.768**	**56.768**	**0**

9 Onderzoek naar de aanzienlijkheid van de milieueffecten

9.1 Bepalen van plan-MER-plicht

Conform het besluit betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's door de Vlaamse Regering op 24 oktober 2025, moet de initiatiefnemer van een plan met mogelijk aanzienlijke milieueffecten, zoals bijvoorbeeld ruimtelijke uitvoeringsplannen, deze milieueffecten en eventuele alternatieven in kaart brengen.

Conform de VCRO artikel 2.2.4 §3 worden in de scopingnota van het RUP de te onderzoeken ruimtelijke aspecten en de effectbeoordelingen die moeten worden uitgevoerd bepaald, alsook de methode ervan. Aan het Vlaams expertisecentrum m.e.r. (VECM) wordt gevraagd om een advies te verlenen naargelang het geval over de screening of over de reikwijdte, het detailleringsniveau en de inhoudelijke aanpak van het milieueffectrapport. De dienst, bevoegd voor veiligheidsrapportage, integreert zijn kwaliteitsbeoordeling over de inhoudsafbakening van het ruimtelijk veiligheidsrapport conform artikel 4/1.2.2, §2, van het voormelde decreet, in de scopingnota.

Het plan vormt een kader voor de toekenning van een vergunning voor een project opgesomd in de bijlagen van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, wat betreft de milieueffectrapportage.

Het plan valt tevens onder de definitie van een plan of programma zoals gedefinieerd in het DABM. Het valt eveneens onder de werkingssfeer van het DABM.

- Artikel 4.2.1 stelt dat dit hoofdstuk van toepassing is op ieder plan of programma dat het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project[1]. RUP's vallen alvast onder de definitie van een plan of programma zoals gedefinieerd in het Decreet houdende Algemene Bepalingen inzake Milieubeleid (DABM).
- Ruimtelijke uitvoeringsplannen vormen tevens het kader voor de toekenning van een stedenbouwkundige vergunning, die pas kan worden verleend als het voorgenomen project zich in de bestemming bevindt die overeenstemt met de bestemming vastgelegd in het ruimtelijk uitvoeringsplan. Het RUP vormt dus het kader op basis waarvan de stedenbouwkundige vergunning toegekend wordt. Het RUP valt bijgevolg onder het toepassingsgebied van het DABM.
- Overeenkomstig DABM artikel 4.2.3 §3 geldt, voor een plan of programma, dat overeenkomstig artikel 4.2.1, onder het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt, en dat het gebruik bepaalt van een **klein gebied op gemeentelijk niveau** of een kleine wijziging inhoudt, dat er geen plan-MER moet worden opgemaakt voor zover de initiatiefnemer aan de hand van de criteria die worden omschreven in bijlage I, die bij dit decreet is gevoegd, aantoont dat het plan of programma geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben.

Er kan geargumenteerd worden dat het voorliggende RUP betrekking heeft op een klein gebied op gemeentelijk niveau, waardoor er geen plan-MER-plicht geldt voor zover aan de hand van de criteria die worden omschreven in bijlage I bij het DABM, kan worden aangetoond dat het plan of programma geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Het plan omvat nl. twee deelgebieden met een totale oppervlakte van ca. 6.2ha. Dat is minder dan 0,2% van de totale oppervlakte van de gemeente Kortenaken. Het RUP handelt m.a.w. over een klein gebied op gemeentelijk niveau zodat overeenkomstig art. 4.2.3 §2 van het DABM **enkel een plan-m.e.r.-screening** mogelijk is.

[1] Dit hoofdstuk is eveneens van toepassing op ieder plan of programma, waarvoor, gelet op het mogelijke effect op gebieden, een passende beoordeling vereist is uit hoofde van artikel 36ter, § 3, eerste lid, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Dit wordt in de discipline biodiversiteit besproken.

9.2 Feitelijke vs. planologische toestand

In een screening voor een RUP dienen de effecten van het plan in principe vergeleken te worden met zowel de feitelijke als de planologische referentiesituatie. Vaak kunnen beide situaties gelijkgesteld worden.

De **planologische toets** houdt in dat de mogelijke milieu-effecten van de nieuwe bestemming worden afgewogen tegenover die van de huidige bestemming. Herbestemt men bv. landbouwgebied naar industrie zullen de effecten die door deze nieuwe bestemming mogelijk zijn verschillen t.o.v. die van de landbouwbestemming.

Voor het uitvoeren van een volledig en zorgvuldig effectonderzoek kan de planologische toets echter niet volstaan wanneer de betrokken percelen zich vanuit milieuoogpunt in een bijzondere feitelijke situatie bevinden, zoals o.m. bij de aanwezigheid van waardevolle natuurelementen. In dat geval moet ook worden nagegaan of er, gelet op die bestaande feitelijke toestand, milieueffecten kunnen zijn bij de realisatie van het voorgenomen RUP (d.i. de **feitelijke toets**). Daar waar in de feitelijke toestand geen aandachtspunten vanuit milieuoogpunt aanwezig zijn, kan de planologische toets volstaan.

9.2.1 Feitelijke referentiesituatie

Deelgebied A omvat een gebied dat **volledig in agrarisch gebruik** is. Één perceel (+/- 1 ha) hiervan is een fruitboomgaard, de overige zijn teeltakkers.

Deelgebied B omvat een gebied dat ook **volledig in agrarisch gebruik** is, m.n. als grasland.

9.2.2 Planologische referentiesituatie

Deelgebied A omvat een gebied dat **deels bestemd is voor recreatie** door het BPA uit 2005 (+- 2,9 ha), en **deels bestemd is voor landbouw** door het gewestplan (+/- 2,2 ha).

Deelgebied B omvat een gebied dat **volledig bestemd is voor recreatie** door het BPA uit 1987 (+/- 0,9 ha).

9.3 Bodem

Voor de feitelijke toestand van de bodem wordt verwezen naar §5.1.

Onderstaand schema bevat een checklist van de potentiële ingrepen in de discipline bodem. Enkel de effectgroepen en/of aspecten waarop 'ja' geantwoord werd, zullen verder meegenomen worden in de bespreking. Voor de effectgroepen waarop 'nee' geantwoord werd, kan redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen aanzienlijke effecten verwacht worden.

Checklist potentiële ingrepen discipline Bodem	**Ja**	**Nee**
***Bodemverstoring* en grondstofvoorraden**		
- Voorziet het plan vergraving of graafwerkzaamheden?	☒	☐
- Voorziet het plan een wijziging inzake verharding (aard en/of oppervlakte)?	☒	☐
- Wordt ingegrepen op de grondstoffenvoorraden? Voorziet het plan de uitbating van de diepe ondergrond (klei-, zand-, steen- of grinduitbating, ertswinning)?	☐	☒
Bodemkwaliteit en bodemverontreiniging		
- Voorziet het plan risico-activiteiten voor verontreiniging (zoals bijv. kmo-zone, bedrijvenzone)?	☐	☒
- Voorziet het plan herbestemmingen naar een ander bestemmingstype?	☒	☐
Erosie		
- Voorziet het plan een gewijzigd bodemgebruik waardoor bijkomende oppervlakte aan erosie het gevolg kan zijn of het plan aan erosie onderhevig kan zijn?	☐	☒

De bodems ter hoogte van het plangebied en compensatiegebied bestaan vnl. uit zandleembodems (zie Tabel 1). In of nabij de gebieden is geen bodemkundig erfgoed te vinden, en hebben geen bodem-onderzoeken plaatsgevonden. Daarnaast zijn beide slechts in beperkte mate gevoelig voor erosie.

Door uitvoering van het plan is het mogelijk dat door modificatie **bodemverdichting** en/of lichte profielverstoring optreedt in het plangebied. Bij het bouwen en de aanleg van verharding kan er tijdelijk verdichting optreden door het betreden van de bodem met zware machines, indien dit in verdichtingsgevoelige zones gebeurt; natte zandleembodems zijn niet ongevoelig voor verdichting. Het aanwezige bodemprofiel kan ook verstoord worden door modificatie. Het planvoornemen voorziet echter slechts beperkte bijkomende bebouwing, bijgevolg worden aanzienlijke effecten niet verwacht. Voor het compensatiegebied blijft de feitelijke toestand onveranderd, en ten aanzien van de juridische (potentiële) toestand is herbestemming positief wat betreft mogelijke bodemverstoring.

Uit de erosiegevoeligheidskaart blijkt dat het plangebied en compensatiegebied hoofdzakelijk een lage tot zeer **lage kans op erosie** hebben. Er worden bijgevolg geen aanzienlijke effecten verwacht op het vlak van erosie. Voor de aanvoer en afvoer van grond en in geval van calamiteiten dient de geldende regelgeving gevolgd te worden, waardoor geen aanzienlijke effecten verwacht worden t.a.v. bodemverontreiniging en bodemkwaliteit. Rekening houdend met de aard van het plan, kan er worden geconcludeerd dat er geen aanzienlijke effecten inzake bodemkwaliteit zullen optreden. Bestaande regelgeving dient sowieso in acht genomen te worden op projectniveau.

Planologische toets: Door herbestemming van landbouw naar recreatie kan er ontwikkeling mogelijk zijn met een sterker effect op bodemverdichting of profielverstoring t.o.v. landbouwbestemming. Echter wordt in het compensatiegebied een gelijkwaardige herbestemming van recreatie naar landbouw voorzien, waardoor de potentiële effecten op de bodem vanuit planologisch oogpunt niet wijzigen.

Feitelijke toets: De gevoeligheid voor bodemverdichting is groter bij leem- en kleihoudende gronden dan bij zandgronden. Deelgebied B bevat voor een deel kleihoudende bodem waardoor de effecten van het betreden met zware machines hier mogelijks groter zijn. Behoud van de feitelijke toestand als grasland is in dat opzicht een verbetering t.o.v. ontwikkeling die volgens de recreatiebestemming mogelijk zou zijn.

Conclusie: Er zijn vanuit de discipline bodem geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten van voorliggend plan. Er worden dan ook geen milderende maatregelen of aanbevelingen ten aanzien van de discipline bodem voorgesteld.

9.4 Water

Voor de feitelijke toestand van het water wordt verwezen naar §5.2.

In Vlaanderen vormt het 'decreet integraal waterbeleid' van 18 juli 2003 het kader waarbinnen het waterbeleid moet gevoerd worden. Het is een kaderdecreet dat de grote lijnen voor het beleid uitzet. De concretisering gebeurt via uitvoeringsbesluiten. Onderstaand schema bevat een checklist van de potentiële ingrepen in de discipline water. Enkel de effectgroepen en/of aspecten waarop 'ja' geantwoord werd, zullen verder meegenomen worden in de bespreking. Voor de effectgroepen waarop 'nee' geantwoord werd, kan redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen aanzienlijke effecten verwacht worden.

Checklist potentiële ingrepen discipline Water	**Ja**	**Nee**
Grondwater		
- Voorziet het plan omvangrijke ondergrondse constructies?	☐	☒
- Voorziet het plan bijkomende verharding van niet verharde zones?	☒	☐
- Kan het plan aanleiding geven tot permanente wijziging van grondwaterstanden of –stromen (bv. t.b.v. natuur of landbouw)?	☐	☒
- Worden bestemmingen voorzien die aanleiding kunnen geven tot risico-activiteiten voor grondwaterverontreiniging (zoals bijv. kmo-zone, bedrijvenzone)?	☐	☒
Oppervlaktewater		
- Zijn er binnen het plan ingrepen op waterlopen of oevers mogelijk (afgraven of aanleggen oevers/dijken, openleggen of overwelven van waterlopen, hermeandering/rechttrekking, verharden oeverzones)?	☐	☒
- Komen als gevolg van het planvoornemen ingrepen voor die een invloed kunnen hebben op overstromingszones of signaalgebieden, zoals: verharding, bebouwing, ophoging?	☐	☒
Afvalwater		
- Genereert het plan afvalwater (huishoudelijk afvalwater of bedrijfsafvalwater)?	☒	☐

Grondwater

De grondwaterkwetsbaarheidskaart geeft de risicograad aan van verontreiniging van het grondwater in de bovenste waterlaag door stoffen die van op de bodem in de grond dringen. Hiermee wordt de bovenste laag bedoeld waaruit eventueel op commerciële wijze water kan onttrokken worden. De drie belangrijkste factoren die de kwetsbaarheid kunnen bepalen zijn: de doorlaatbaarheid van de watervoerende laag, de dikte/doorlaatbaarheid van de deklaag en de dikte van de onverzadigde zone. Het plangebied is gelegen waar dit 'matig kwetsbaar' is, ter hoogte van het compensatiegebied is dit 'weinig kwetsbaar'. Gezien er geen activiteiten met een risico op grondwaterverontreiniging worden uitgevoerd, worden geen effecten verwacht op de kwetsbaarheid van het grondwater.

Er zijn volgens Databank Ondergrond Vlaanderen geen grondwaterwinningen, of aanvragen voor de vergunning ervan, ten behoeve van de huidige activiteiten in het plangebied en compensatiegebied. Momenteel zijn er dan ook geen effecten relevant. Indien er in de toekomst winningen worden aangevat, zullen deze sowieso via de vergunningsprocedure door de Vlaamse Milieumaatschappij worden geëvalueerd.

Ondergrondse constructies zoals funderingen e.d. zijn niet uitgesloten in het plangebied. Gezien de beperkte bebouwingsgraad en bijgevolg de beperkte omvang van de ondergrondse constructies en gezien de beperkte gevoeligheid van het gebied voor grondwaterstroming, kan aangenomen worden dat het grondwater zich rond of onder de constructies kan verplaatsen. Het voorgenomen plan vormt geen kader voor omvangrijke ondergrondse constructies of risicoactiviteiten voor grondwaterverontreiniging. De geplande bijkomende verharding is beperkt en de hemelwaterverordening dient te worden gevolgd. Daarnaast is er ruimte binnen het plangebied om water te infiltreren omdat er nog groene (én onverharde) ruimte wordt voorzien. In het compensatiegebied blijft de feitelijke toestand onveranderd. Aanzienlijke effecten ten aanzien van de grondwaterstroming of grondwaterkwaliteit worden bijgevolg niet verwacht.

Oppervlaktewater

Binnen het plangebied en compensatiegebied is geen overstromingsgevoelig gebied aanwezig. Ten gevolge van het planvoornemen is in beperkte mate bijkomende verharding mogelijk in het plangebied. Er dient sowieso voldaan te worden aan de hemelwaterverordening, en vanuit het duurzaamheidsprincipe wordt aanbevolen om verharding zoveel mogelijk waterdoorlatend aan te leggen, zodat de infiltratie van hemelwater bevorderd wordt. Ook voor kunstgrasvelden, die vaak een verharde ondergrond hebben, dienen waterdoorlatende of goed gedraineerde opties gekozen te worden. Op die manier kunnen aanzienlijke effecten ten aanzien van oppervlaktewater worden beperkt. Voor het compensatiegebied blijft de feitelijke toestand ongewijzigd, en ten aanzien van de juridische (potentiële) toestand is de herbestemming positief wat betreft infiltratie van oppervlaktewater.

Signaalgebieden zijn gebieden waar een tegenstrijdigheid kan bestaan tussen de bestemmingsvoorschriften en de belangen van het watersysteem. Bij ontwikkeling is een evaluatie vereist naar effectief huidig bodemgebruik en eventuele aanpassingen m.b.t. de bestemming ervan. Het plangebied is niet gelegen in een signaalgebied of omgekeerd, zodat deze evaluatie niet nodig is.

Afvalwater

Het afvalwaterbeleid wordt gestuurd via de gemeentelijke zoneringsplannen, waarin afgebakend wordt welke zones te rioleren zijn en in welke zones IBA's moeten komen (al dan niet collectief beheerd). Het plangebied behoort tot het zuiveringsgebied van Kortenaken – Kersbeek-Miskom en het compensatiegebied tot het zuiveringsgebied van Bekkevoort. Gezien de beperkte grootte van het plangebied, worden er geen capaciteitsproblemen verwacht voor de RWZI, maar het afvalwater zal wel aangesloten moeten worden op het gescheiden rioleringsnet. Dit wordt o.a. mogelijk gemaakt via nieuw aan te leggen toegangswegen. Afspraken met de rioolbeheerder zullen gemaakt moeten

worden. Dit zal op projectniveau verder bekeken worden. Er is echter voldoende ruimte aanwezig binnen het plangebied om eventueel een eigen waterzuivering te voorzien waardoor op planniveau geen aanzienlijke effecten verwacht worden.

Watertoetsadvies

Het deelgebied met het **plangebied** ligt in het werkingsgebied van de Watering Het Velpedal. Zij benadrukken volgende aandachtspunten:

- Eventuele permanente grondwaterdrainages om sportvelden bespeelbaar te maken stroken niet met de doelstellingen van het decreet integraal waterbeleid.
- Bezwaar tegen eventuele terreinophogingen omdat deze aanleiding kan geven tot verhoogd risico op overstromingen op naburige percelen, door afname van de waterbergingsruimte. Het ruimteverlies voor water doet, ook buiten de overstromingsgevoelige gebieden, de kans op wateroverlast in de omgeving toenemen.
- Bezwaar tegen eventuele terreinophogingen omdat het natuurlijk watersysteem kan worden verstoord nadat de werken zijn gerealiseerd. De afwatering verandert en elders dient er opvang van het boven- en ondergrondse water te gebeuren. In principe verschuift men het probleem naar de belendende percelen wat vanuit het oogpunt van de goede ruimtelijke ordening niet aanvaard kan worden.
- In alle bestemmingszones zijn handelingen toegelaten in functie van de retentie en infiltratie van hemelwater en gescheiden behandeling en afvoer van huishoudelijk afvalwater.
- Stedenbouwkundige vergunningen kunnen enkel verleend worden wanneer uit de vergunnings-aanvraag onvoorwaardelijk blijkt dat er geen negatieve impact bestaat voor het waterbeheer. Dit houdt in dat regenwaterafvoer zoveel als mogelijk beperkt wordt door opvang en hergebruik en dat er voldoende mogelijkheden aangewend worden om het water in de grond te laten infiltreren. De volledige waterinfiltratie van de gebouwen/constructies en verhardingen binnen het RUP, dient binnen de contouren van het RUP te worden opgevangen. Bij het uitvoeren van bergingsmaatregelen moet steeds gekozen worden voor open waterstructuren.
- De ruimte voor water dat wordt ingenomen dient gecompenseerd te worden. Bouwen in overstromingsgevoelig gebied kan alleen gunstig geadviseerd worden indien de ruimte, die vóór de ontwikkeling van het initiatief door het watersysteem werd ingenomen, beschikbaar blijft. In specifieke gevallen kan de verloren ruimte voor water gecompenseerd worden door een afgraving van het terrein. Het te compenseren volume wordt bepaald op basis van het overstromingspeil van T100 HCC 2050. Het compenserend systeem moet naast hetzelfde volume, ook dezelfde overstromingskarakteristieken (vb. start overstroming, overstromingsduur, …) hebben. In de meeste gevallen impliceert dit dat de oppervlakte en het volume gecompenseerd moeten worden. Dergelijke afgravingen dienen een permanent karakter te hebben en moeten in het project geïncorporeerd worden.
- Wat betreft de aanleg van verhardingen moet rekening gehouden met het volgende:
  - De aanleg van de waterdoorlatende verhardingen moeten in overeenstemming zijn met het technisch achtergrondinstrument.
  - De oppervlakte van de verhardingen moet beperkt blijven tot het strikt noodzakelijke.
  - Niet-functionele verharde oppervlakten dienen vermeden te worden.

Het deelgebied met het **compensatiegebied** watert gedeeltelijk af naar de Vijverbeek, die beheerd wordt door de gemeente, en de Begijnenbeek, die onder het beheer van de dienst waterlopen van de provincie Vlaams-Brabant valt. In onderstaande beoordeling geeft de dienst waterlopen van de Deputatie hun opmerkingen en voorstellen weer:

Wanneer er gekozen wordt voor een locatie die belast is met een overstromingsgevoelig gebied, moet er rekening worden gehouden met deze zone.

- De aanleg van de sportvelden mag niet leiden tot ophoging, nivellering en/of drainering van het terrein. Het waterbergend vermogen van het gebied moet zoveel mogelijk gevrijwaard blijven, en het ontwerp moet hiermee rekening houden om de natuurlijke waterhuishouding te behouden.
- Vloerpeilen van nieuwe gebouwen moeten zich minstens 30 cm boven het overstromingspeil T100 bij toekomstig klimaat (te evalueren per perceel) bevinden.

Planologische toets: Het planvoornemen voorziet in de herbestemming van enkele percelen landbouwgebied naar recreatiegebied. Dit zorgt voor de mogelijkheid tot meer verharding en bebouwing t.o.v. landbouwbestemming, met mogelijke impact op de waterhuishouding. Echter is de oppervlakte voor bebouwing beperkt, en dient verharding zoveel mogelijk waterdoorlatend te worden aangelegd, zodat de impact op infiltratie en overstromingsgevoeligheid als beperkt kan worden beschouwd. Tevens wordt in het compensatiegebied een gelijkwaardige herbestemming van recreatie naar landbouw voorzien, waardoor de potentiële effecten op de waterhuishouding vanuit planologisch oogpunt niet wijzigen.

Feitelijke toets: Noch deelgebied A noch deelgebied B worden gekenmerkt door aandachtszones voor water zoals fluviale of pluviale overstromingsgevoelige zones, zodat de impact van kleinschalige bebouwing en waterdoorlatende verharding als beperkt kan worden gezien. Gezien de ontwikkeling van sportinfrastructuur gekoppeld wordt aan de ontharding van bestaande infrastructuur in het overstromingsgevoelig gebied van de Velpevallei (huidige site VSK), kan geoordeeld worden dat er voor de feitelijke toestand netto zelfs een verbetering van de waterhuishouding zal optreden.

Conclusie: Er zijn vanuit de discipline water geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten van voorliggend plan. Er worden dan ook geen milderende maatregelen of aanbevelingen ten aanzien van de discipline water voorgesteld.

9.5 Biodiversiteit

Voor de feitelijke toestand van de biodiversiteit wordt verwezen naar §5.3.

Onderstaand schema bevat een checklist van potentiële ingrepen in de discipline Biodiversiteit. Enkel de effectgroepen en/of aspecten waarop 'ja' geantwoord werd, zullen verder meegenomen worden in de bespreking. Voor de effectgroepen waarop 'nee' geantwoord werd, kan redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen effecten verwacht worden.

Checklist potentiële ingrepen discipline Biodiversiteit	**Ja**	**Nee**
Biotoopverlies / biotoopwijziging		
Biotoopverlies door ruimtebeslag		
- Voorziet het plan bijkomende bodemverstoring zoals verharding, verdichting en vergraving?	☒	☐
Biotoopwijziging		
Verdroging / vernatting: - Voorziet het planvoornemen een permanente bemaling of is het mogelijk dat er door uitvoering van het planvoornemen een lange tijdelijke bemaling (zoals bijvoorbeeld bij ondergrondse infrastructuren zoals tunnels of ontginningen dieper dan het grondwater) of grondwaterpeilsturing (bijvoorbeeld i.f.v. irrigatie voor landbouwgebruik) zal plaatsvinden waardoor er toch permanente effecten op bestaande biotopen te verwachten zijn?	☐	☒
Verzurende en vermestende depositie (belangrijkste = stikstofdepositie)	☐	☒

- Zal uitvoering van het plan zorgen voor een relevante toename van verzurende en/of vermestende deposities (meest relevant is vaak de stikstofdepositie): enerzijds via water (bijv. bemesting die afvloeit naar de waterloop) en anderzijds via lucht (industriële emissies zoals energiebedrijven en raffinaderijen of via een hoge toename in verkeersemissies)?		
Rustverstoring (door geluid en lucht)		
- Voorziet het planvoornemen geluidsproducerende functies/ activiteiten (zoals door recreatie, installaties, bedrijvigheid met buitenactiviteiten, sportstadium/sportpleinen in open lucht, enz)?	☒	☐
- Voorziet het plan in een bestemming/functie waardoor er een bijkomende recreatiedruk te verwachten valt?	☒	☐
- Voorziet het plan relevant aandeel bijkomende lichtbronnen (zoals bijvoorbeeld voor sport- en recreatieactiviteiten, i.f.v. veiligheid op bedrijfsterreinen)?	☒	☐
Barrièrevorming en versnippering		
- Kan het plan zorgen voor het doorbreken van een verbinding(szone) voor fauna of flora (zoals bermen, waterlopen, groene zones)?	☐	☒
- Kan het plan zorgen voor een fysische scheiding tussen biologisch waardevolle zones (zoals een verkeersweg, waterweg, ontwikkeling)?	☐	☒
- Kan het plan een potentieel obstakel voor vogeltrek toelaten (bijvoorbeeld windturbines) of een obstakel voor foerageerroutes (bijvoorbeeld door inname of versnipperen van waterlopen, boszones, kleine landschapselementen)?	☐	☒

Aandachtsgebieden (Natura-2000 gebieden, Ramsar-gebied, VEN-gebied, natuur- en bosreservaten)

Er zijn binnen het plangebied en compensatiegebied geen gebieden van Natura 2000, VEN of IVON, Vlaamse of erkende natuurreservaten of bosreservaten terug te vinden. Gelet op de beperkte al dan niet bijkomende bebouwing en de aard van de activiteiten, wordt niet verwacht dat eventueel voorkomende fauna een negatieve impact zou ondervinden door uitvoering van het planvoornemen. Dit werd bevestigd in de passende beoordeling met verscherpte natuurtoets die werd uitgevoerd voor de locatie.

Ook inzake verdroging of vernatting worden geen aanzienlijke effecten verwacht, aangezien de nodige voorzieningen zullen getroffen worden om het water afkomstig van de extra verharding op te vangen en te infiltreren of vertraagd af te voeren.

Stikstof

Door uitvoering van het plan kunnen in de toekomst zeer beperkte bijkomende stikstofdeposities optreden, als gevolg van bijkomende verkeersbewegingen die gepaard gaan met de ontwikkeling en mogelijks ook gebouwenverwarming. Het valt niet uit te sluiten dat een verwaarloosbaar aandeel daarvan zal neerslaan ter hoogte van de verafgelegen VEN en Natura 2000-gebieden. Op 3 mei 2021 werd een Ministeriële instructie gepubliceerd, volgens dewelke een passende beoordeling niet vereist is wanneer het aandeel van de voorziene depositie t.o.v. de kritische depositiewaarde (KDW) van het meest gevoelige habitatrichtlijngebied minder dan 1% bedraagt.

Uit eerdere modelleringen vanuit een worstcasebenadering (o.a. oriëntatie en verkeersnelheid) met 300 bijkomende verkeersbewegingen per dag, blijkt dat de stikstofdepositie vlak naast de weg (0-20m) minder dan 0,01 kg N/ha/jaar bedraagt (referentiejaar emissiefactoren 2025). De meest gevoelige

habitat in Vlaanderen heeft een kritische depositiewaarde (KDW) van 6 kg N/ha/jaar, waardoor de 1% drempelwaarde uit de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS, in werking sinds 23/02/2024) zelfs vlak naast de weg niet wordt overschreden. De bijkomende verkeersbewegingen in exploitatiefase van het planvoornemen o.b.v. het huidig programma wordt geschat op minder dan 300 voertuigbewegingen per dag (zie ook effectbespreking mobiliteit). Bijgevolg kan gesteld worden dat het planvoornemen niet zal leiden tot een aanzienlijke toename van de stikstofdeposities ter hoogte van waardevolle habitats binnen de beschermde gebieden, en dat de bijkomende stikstofdeposities door het planvoornemen niet tot onvermijdbare en onherstelbare schade binnen VEN-gebieden zal leiden. Gelet op de beperkte grootteorde van de depositie worden verder geen aanzienlijke effecten ten aanzien van eventueel nabij gelegen biologisch waardevolle percelen verwacht.

Biotoopverlies / biotoopwijziging

Volgens de biologische waarderingskaart zijn er beperkt biologisch waardevolle zones terug te vinden:

- Deelgebied A: geheel biologisch niet waardevol (Figuur 39)
- Deelgebied B: één perceel met complex van biologisch minder waardevolle en waardevolle elementen (ten noorden van het bestaande voetbalterrein), en een biologisch waardevolle strook langsheen het perceel t.h.v. de westelijke grens van de zoekzone (Figuur 37).

Gelet op het planvoornemen om de beperkte waardevolle elementen en aanwezige opgaande vegetatie (bomen) maximaal te behouden, alsook om geen (invasieve) fauna of flora te introduceren, kan er redelijkerwijze worden geconcludeerd dat er geen aanzienlijke effecten op biotoopverlies of -wijziging zullen optreden. Bovendien wordt er volop ingezet op het behoud en de versterking van bestaande groenstructuren, alsook op de aanplanting van nieuwe groenbuffers.

Rust- en lichtverstoring

De sportterreinen die ’s avonds worden verlicht in het plangebied, kunnen mogelijks lichtoverlast creëren, m.n. voor vogels en verscheidene insectensoorten. Alternatieven zoals reflectoren, bleek-kleurig wegdek, actieve wegmarkering, … en technologische mogelijkheden die de impact zoveel mogelijk beperken (tijdelijk doven, dimmen, dynamische verlichting, afgeschermde armaturen tegen lichtverstrooiing, aangepast lichtspectrum) zullen als milderende maatregelen gehanteerd worden waar deze nodig blijken. De passende beoordeling stelt hiervoor een doofregime voorop, met een dagelijkse volledig donkere buitenomgeving tussen 00.00u en 6.00u, en uitschakeling van de hoogste terreinverlichting vanaf ten laatste 23.00u. Bovendien dient de sportsite langs alle zijden te worden omgeven door een hoogstammige groenbuffer, om de geluids- en lichtoverlast te milderen. Daarnaast blijft de bestaande relevante regelgeving (o.a. Vlarem II) steeds van kracht.

Door de komst van de bijkomende sportterreinen zal er mogelijks een verhoogde geluidsproductie zijn door de functie en het toenemende verkeer. De bijdrage van deze geluidstoename als negatief effect op de biodiversiteit wordt echter als beperkt aanzien. Beheersmaatregelen om geluidsoverlast door sporters en bezoekers te voorkomen dienen op projectniveau te worden vastgelegd. Verder worden er geen aanzienlijke verstoringseffecten verwacht.

Planologische toets: Het planvoornemen voorziet in de herbestemming van enkele percelen landbouwgebied naar recreatiegebied. Dit kan risico op verhoogde stikstofdepositie en biotoop-wijziging meebrengen t.o.v. landbouwbestemming. Er worden echter geen zones met waardevolle natuur of belangrijke biotopen herbestemd, en er wordt geen aanzienlijke toename van stikstofdeposities verwacht, zodat de impact op de biodiversiteit als beperkt wordt gezien. Tevens wordt in het compensatiegebied een gelijkwaardige herbestemming van recreatie naar landbouw voorzien, waardoor de potentiële effecten op de biodiversiteit vanuit planologisch oogpunt niet wijzigen.

Feitelijke toets: Deelgebied A wordt niet gekenmerkt door aandachtszones voor biodiversiteit, zodat de impact van kleinschalige bebouwing als beperkt kan worden gezien. Gezien de ontwikkeling van

sportinfrastructuur gekoppeld wordt aan het herstel van natuurwaarden in het natuurgebied van de Velpevallei (huidige site VSK), kan geoordeeld worden dat er voor de feitelijke toestand netto zelfs een verbetering van de biodiversiteit zal optreden.

Conclusie: Er zijn vanuit de discipline biodiversiteit geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten van voorliggend plan. Er worden dan ook geen verdere milderende maatregelen of aanbevelingen ten aanzien van de discipline biodiversiteit voorgesteld.

9.6 Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie

Voor de feitelijke toestand van het landschap en erfgoed wordt verwezen naar §5.4.

Onderstaand schema bevat een checklist van de potentiële ingrepen in de discipline Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie. Enkel de effectgroepen en/of aspecten waarop 'ja' geantwoord werd, zullen verder meegenomen worden in de bespreking. Voor de effectgroepen waarop 'nee' geantwoord werd, kan redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen effecten verwacht worden.

Checklist potentiële ingrepen discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie	**Ja**	**Nee**
Landschap		
Landschapsstructuur en -erfgoedwaarde		
- Komen als gevolg van het planvoornemen ingrepen voor die landschappelijke structuren of erfgoedwaarden kunnen verstoren of vernietigen? Zoals: o Fysieke ingrepen (bv. reliëfwijzigingen, ophogingen, afgravingen, rechttrekken van waterlopen, dempen van holle wegen, afgraven van taluds, aanleggen of wijzigen van dijken en bermen, rooien van KLE's, …)? o Ontbossing of rooiwerkzaamheden (met bijzondere aandacht voor historische bossen)? o Wijziging van historische percelering, kavelstructuren, waterlopen, wegenpatroon?	☐	☒
Uitzicht		
- Komen als gevolg van het planvoornemen ingrepen voor die uitzichten kunnen verstoren? Zoals: o Mogelijkheden tot een harde invulling/bouw van constructies (bv gebouwen) of infrastructuren (zoals wegen, masten, turbines) of voor het oprichten van omvangrijke volumes of belangrijke wijzigingen in het bodemgebruik.	☒	☐
Bouwkundig erfgoed (+zie ook aandachtsgebieden)		
- Komen als gevolg van het planvoornemen ingrepen voor die bouwkundig erfgoed kunnen verstoren of vernietigen? Zoals: o Afbraak van bouwkundig erfgoed. o Het renoveren/verbouwen van het bouwkundig erfgoed waardoor het karakter, de herkenning,… van het erfgoed mogelijks verdwijnt. o Nieuwe ontwikkelingen (nieuwbouw of infrastructuuraanleg)	☐	☒
Archeologie		
- Komen als gevolg van het planvoornemen ingrepen voor die archeologisch erfgoed kunnen verstoren of vernietigen? Zoals:	☒	☐

- Werkzaamheden die gepaard gaan met ingrepen in de bodem (graafwerkzaamheden)
- Permanente veranderingen in de grondwatertafel
- Samendrukking van onderliggende lagen ten gevolge van (permanente) ophogingen van het terrein

Landschap & erfgoed

Het planvoornemen maakt de oprichting van nieuwe (of de uitbreiding van bestaande) voetbal-infrastructuur mogelijk in het plangebied. Het uitzicht van het landschap kan hierdoor wijzigen indien een nieuwe ontwikkeling zal plaatsvinden. Voor bebouwing dient een gepaste visuele buffering te worden voorzien, bestaande uit de vandaag reeds aanwezige groenstructuren en nieuwe groen-buffers. Het aandeel bebouwde oppervlakte kan uitgebreid worden, maar alle bebouwing zal geclusterd worden en in de voorschriften wordt opgenomen dat alle gebouwen dienen afgewerkt te worden met duurzame materialen. Voor het compensatiegebied blijft de feitelijke toestand ongewijzigd, en ten aanzien van de juridische (potentiële) toestand is de herbestemming positief wat betreft visuele hinder.

Het plangebied en compensatiegebied situeren zich in een dorpsagglomeratie. Ze zijn niet gelegen binnen een relictzone of ankerplaats uit de landschapsatlas, en er is ook geen beschermd noch vastgesteld erfgoed te vinden. Beide gebieden zijn niet gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied volgens het gewestplan, maar zijn wel gelegen in herbevestigd agrarisch gebied (HAG) zoals bepaald in de omzendbrief RO/2010/01. Als een overheid een planningsinitiatief neemt om de bestemming van een herbevestigd agrarisch gebied te wijzigen, dient die in de mate van het mogelijke en bij voorkeur binnen hetzelfde planningsinitiatief de nodige acties op te nemen om het planologisch evenwicht te herstellen.

Archeologie

Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat verborgen zit in de ondergrond, is het niet mogelijk om zonder specifiek onderzoek uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen. Er zijn geen zones vastgesteld waar met zekerheid geen archeologie te verwachten valt. De ondergrond binnen de gebieden kan beschouwd worden als bodemarchief, waar voorzichtig mee moet omgesprongen worden in functie van de potentieel archeologische waarden. Door uitvoering van het plan is in beperkte mate vergraving mogelijk in het plangebied. Hierdoor bestaat een potentiële kans op het verstoren van archeologische waarden. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen kan enkel met verder onderzoek worden vastgesteld.

Sinds 1 juni 2016 is het onderdeel archeologie van het Onroerend Erfgoeddecreet van kracht. Door het in werking treden van dit decreet is het mogelijk dat bij de vergunningsaanvraag een bekrachtigde archeologienota moet zitten. De verplichting is afhankelijk van een aantal criteria en drempels. Dit dient in de projectfase onderzocht te worden. Of je verplicht bent een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag is onder meer afhankelijk van de totale oppervlakte van de percelen, de oppervlakte van de geplande bodemingrepen, de ruimtelijke bestemming van het terrein en de ligging binnen of buiten een archeologische zone uit de vastgestelde inventaris of binnen een beschermde archeologische site. Daarnaast is ook de vondstmeldingsplicht binnen 3 dagen van toepassing. Iedereen die, op een ander moment dan bij het uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek, een archeologische opgraving of het gebruik van een metaaldetector, een roerend of onroerend goed vindt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het archeologische erfgoedwaarde heeft, is verplicht daarvan binnen drie dagen aangifte te doen bij het agentschap. De Vlaamse Regering kan de nadere regels daarvoor bepalen.

Planologische toets: Het planvoornemen voorziet in de herbestemming van enkele percelen landbouwgebied naar recreatiegebied. Dit zorgt t.o.v. landbouwbestemming voor een mogelijke verstoring van rust bij naburige percelen d.m.v. geluid en afname van een landschappelijk uitzicht. Het plan voorziet echter in groenbuffers (visueel en auditief) om rustverstoring te milderen, zodat de impact als beperkt wordt gezien.

Feitelijke toets: Deelgebied A wordt niet gekenmerkt door aandachtszones voor erfgoed en archeologie, zodat de impact van kleinschalige bebouwing als beperkt kan worden gezien, mits geldende regelgeving in acht wordt genomen en er aandacht is voor mogelijke vondsten bij de aanleg van het sport- en recreatiegebied.

Conclusie: Er zijn vanuit de discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie geen significante effecten te verwachten van het plan. Er worden geen verdere milderende maatregelen of aanbevelingen ten aanzien van deze discipline voorgesteld.

9.7 Mens – Mobiliteit

Voor de feitelijke toestand van de mobiliteit wordt verwezen naar §5.6.

Onderstaand schema bevat een checklist van de potentiële ingrepen in de discipline mens-mobiliteit. Enkel de effectgroepen en/of aspecten waarop 'ja' geantwoord werd, zullen verder meegenomen worden in de bespreking. Voor de effectgroepen waarop 'nee' geantwoord werd, kan redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen effecten verwacht worden.

Checklist potentiële ingrepen discipline mens-mobiliteit	**Ja**	**Nee**
Mobiliteit		
- Zal het plan een wijziging in de verkeersgenereratie teweegbrengen (zoals bij wonen, bedrijvigheid, recreatie, school, kantoor, winkels, …)?	☒	☐
- Zal het plan een wijziging in de (ontsluitings)infrastructuur teweeg brengen/vereisen?	☐	☒

Om de mobiliteitseffecten in te schatten dienen twee elementen te worden bekeken:

a) Bereikbaarheidsprofiel: van het plangebied en de ontsluitende wegen dient de **verkeerdrukte** in relatie tot het type weg en gebruikers te worden ingeschat (bv. een brede steenweg met gescheiden fietspaden kan meer verkeer dragen dan een lokale woonstraat met gemengd verkeer).

b) Mobiliteitsprofiel: van het voorgenomen plan dient het **bijkomende verkeersgeneratie** te worden ingeschat. Dit wil zeggen het aantal nieuwe voertuigen die door de gebruikers van de voetbalsite op de ontsluitende wegen rijden.

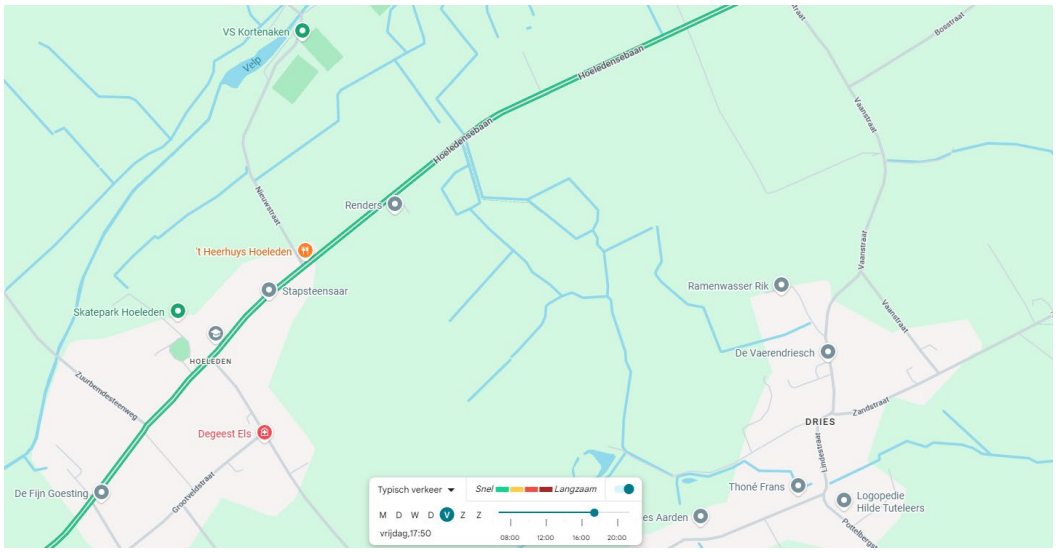
Als de bijkomende verkeersdrukte de restcapaciteit van de ontsluitende wegen niet overschrijdt, zijn er geen aanzienlijke mobiliteitseffecten te verwachten en zijn er dus ook geen alternatieve maatregelen nodig. Indien de restcapaciteit niet voldoet voor de verwachte bijkomende verkeersdrukte, zijn maatregelen zoals bijkomende ontsluiting of verhoging van de capaciteit nodig.

Bereikbaarheidsprofiel

Voor mobiliteit is enkel deelgebied A relevant, omdat in deelgebied B (compensatiegebied) geen bijkomend verkeer gepland is.

Deelgebied A wordt ontsloten door de Hoeledensebaan – Donkelstraat – Tiensestraat, dat is een lokale ontsluitingsweg met afgescheiden fietspaden en een rijbaan die breed genoeg is voor kruisend

autoverkeer. De capaciteit van dergelijk type weg bedraagt ca. 1000 auto's/u/rijrichting. Volgens het typische druktebeeld op Google Maps verloopt de huidige verkeersafwikkeling er vlot (groene lijnen op beeld werkdagavond avondspits). De relevantie van openbaar vervoer is zeer beperkt, gezien het in Kortenaken vnl. flexbussen betreft.

Figuur 61 typisch druktebeeld (bron: Google Maps)

Mobiliteitsprofiel

Om een inschatting te maken van de verkeersgeneratie door de voetbalsite zijn drie parameters relevant: i) het aantal gebruikers van de faciliteiten, ii) de ritdistributie voor activiteiten op de sportsite, en iii) de vervoerswijze waarmee de gebruikers zich naar de sportsite begeven ofwel de modal split.

Aantal gebruikers

De gebruikers van een site van deze aard zijn in de eerste plaats de voetballers. VS Kortenaken telt vandaag ruim 300 leden, verdeeld over 18 jeugdploegen en 3 volwassen ploegen. Deze zijn uiteraard niet allemaal op dezelfde momenten aanwezig op de site, maar op wedstrijdmomenten waarbij er ook bezoekende ploegen aanwezig zijn, kan het wel druk worden. Voor één 11v11 wedstrijd (vanaf U15) kunnen er al een 30-tal spelers, en een 5-tal stafleden verwacht worden. Daarnaast zijn er ook nog bezoekers en toeschouwers waarvan de aantallen heel moeilijk te voorspellen zijn, en die ook sterk van ploeg tot ploeg verschillen. Afgaande op de beschikbare informatie van VS Kortenaken ligt dit doorgaans tussen de 100 à 200 personen die op matchdagen aanwezig zijn.

Ritdistributie

De ritdistributie is gerelateerd aan de tijdstippen waarop de activiteiten plaatsvinden. Voor sportactiviteiten is dit vooral na de avondspits en in het weekend. Ook voor VSK is dit het geval; de beschikbaarheid van de medewerkers op weekdagen is voor 90% pas vanaf 17u45, waardoor trainings-momenten vanaf 18u worden ingepland.

Modal split

Voor de mobiliteitsimpact van de voetbalsite is vooral het aandeel autogebruikers relevant. Uit de tellingen van het aantal geparkeerde auto's en fietsen (zie tabel hieronder) blijkt de wagen veruit het belangrijkste vervoersmiddel van de gebruikers; ook de carpooling is minimaal (naar schatting van de club slechts 5% op trainingsdagen). Het aandeel bezoekers dat te voet of met OV komt is verwaarloosbaar.

Impact op de afwikkeling en verkeersveiligheid

Zelfs indien aangenomen wordt dat telkens de volledig getelde parkeerbezetting telkens in het uur of zelfs halfuur voor de training of wedstrijd toekomt (of vertrekt na de training of wedstrijd). Zijn dit geen aanzienlijke aantallen en tevens rekening houdend met de aanwezige fietspaden wordt daarom verwacht dat de Hoeledensebaan voldoende uitgerust is om het extra verkeer vanwege de voetbalactiviteiten op te vangen zonder significant risico of afwikkelingsproblemen of verkeersongevallen; temeer gezien de drukste momenten zich buiten de spitsuren bevinden én een groot deel van de huidige verkeersafwikkeling van VSK vandaag ook langs deze baan plaatsvindt. Ook voor het bijkomend aantal gebruikers dat te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer komt, zijn geen significante effecten te verwachten.

Vermits op deze locatie momenteel geen verkeersgenererende activiteiten plaatsvinden, geldt dit zowel voor de feitelijke referentiesituatie als de planologische.

Cijfers van parkeergebruik

De voetbalclub VSK heeft a.d.h.v. tellingen een inschatting gemaakt van parkeerbezetting op de huidige site. Deze kan naar verwachting ook gehanteerd worden voor de nieuwe site.

Op trainingsdagen is er vooral tussen 17u45 en 21u30 parkeerbezetting. Maandag & woensdag zijn vooral dagen dat er drop-off en pick-up van jeugdspelers gebeurt door de ouders, dinsdag en donderdag zijn de trainingsdagen van de senioren en vooral deze komen met de wagen.

In het weekend verschillen de uren van de parkeerbezetting; welke ploegen in welk weekend (1 of 2) spelen heeft VS Kortenaken niet zelf in de hand, maar wordt door Voetbal Vlaanderen bepaald in augustus. Op zaterdagen is er vaak wel 'overlap'; wanneer de resterende auto's van de laatste voormiddagwedstrijden nog niet vertrokken zijn bij de aansluiting van de nieuwe toestroom van de namiddagwedstrijden.

Conform het Richtlijnenboek MOBER (dec 2025) wordt best ook met wat extra marge gerekend i.f.v. een vlotte werking van de parking (orde 5% à 10% voor auto's en minimum 25% voor fietsen). Op basis van onderstaande tellingen kan geconcludeerd worden dat een **aantal van +/- 140 parkeerplaatsen** nodig is, en een **minimum aantal van +/- 25 tot 30 fietsstalplaatsen.**

Trainingsdagen	maandag & woensdag		dinsdag & donderdag	
	auto staf /spelers/ouders	fiets staf /spelers/ouders	auto staf /spelers/ouders	fiets staf /spelers/ouders
tijdslot 17u45-19u30	45	0	30	6
tijdslot 19u45-21u15	18	21	62	3

Weekend 1	Vrijdag		zaterdag		zondag	
	auto staf /spelers/ouders	fiets staf /spelers/ouders	auto staf /spelers/ouders	fiets staf /spelers/ouders	auto staf /spelers/ouders	fiets staf /spelers/ouders
tijdsslot 9u tot 11u15	0	0	105	14	0	0
Overlap	0	0	48	14	0	0
Tijdsslot 13u30 tot 16u	0	0	65	0	132	10
Tijdsslot 18u30 tot 23u	35	2	0	0	0	0

Weekend 2	Vrijdag		zaterdag		zondag	
	auto staf /spelers/ouders	fiets staf /spelers/ouders	auto staf /spelers/ouders	fiets staf /spelers/ouders	auto staf /spelers/ouders	fiets staf /spelers/ouders
tijdsslot 9u tot 11u15	0	0	131	11	0	0
Overlap	0	0	80	11	0	0
Tijdsslot 13u30 tot 16u	0	0	48	0	0	0
Tijdsslot 18u30 tot 23u	0	0	0	0	0	0

Figuur 62 Parkeerbezetting (wagen en fietsen) van huidige voetbalsite

Aanbevelingen tot optimalisatie

Ook al zijn er geen significante effecten te verwachten, toch is het zinvol om in te zetten op verplaatsingen met de fiets, maar zeker ook te voet of per openbaar vervoer. Zo kan de verkeersdrukte in de omliggende straten nog meer beperkt blijven. Om de impact van (gemotoriseerd) verkeer in de directe omgeving te beperken, kunnen (vnl. flankerende) maatregelen genomen worden i.f.v. duurzame mobiliteit. Een beleid voor duurzame mobiliteit bestaat uit vier pijlers:

- Voorkomen (1) en verkorten (2) van (auto)verplaatsingen: Hoe meer functies in de onmiddellijke omgeving van een woongebied zijn gesitueerd, hoe meer mensen zich te voet of met de fiets gaan verplaatsen. Gezien de ligging van de zoekzones nabij dorpskernen, is alvast aan deze twee criteria voldaan.
- Verschonen van de voertuigen: Dit vergt een technologische verandering die niet op planniveau uitgerold kan worden. Het gebruik van elektrische wagens kan evenwel gefaciliteerd worden door oplaadpunten te voorzien. Dit wordt reeds geregeld via sectorale regelgeving en moet dus niet in het RUP opgenomen te worden.
- Veranderen van de vervoerswijze keuze: Autoverkeer blijft soms noodzakelijk, dus blijft ook de autobereikbaarheid belangrijk. Het veranderen van de vervoerswijzekeuze kan echter wel gestimuleerd worden. Dit is vooral voorwerp van flankerende maatregelen die niet in het RUP kunnen verankerd worden. Op planniveau zijn de mogelijkheden eerder beperkt tot het opleggen van veilige loop- en aanrijroutes voor fietsers en voetgangers en kwalitatieve fietsenstallingen vlakbij de ingang van de kantine en kleedkamers.

Planologische toets: Het planvoornemen voorziet in de herbestemming van enkele percelen landbouwgebied naar recreatiegebied. Dit kan een toename in verkeersgeneratie en parkeernood meebrengen t.o.v. landbouwbestemming. De Hoeledensebaan is echter voldoende uitgerust om de verkeersgeneratie op te vangen, en de parkeernood wordt volledig op eigen terrein opgevangen, zodat de impact op de mobiliteit als beperkt wordt gezien. Tevens wordt in het compensatiegebied een gelijkwaardige herbestemming van recreatie naar landbouw voorzien, waardoor de potentiële effecten op de mobiliteit vanuit planologisch oogpunt niet wijzigen.

Feitelijke toets: De Hoeledensebaan is beter uitgerust dan de Steenbergstraat (deelgebied B) en de Nieuwstraat (huidige site VSK) om verkeersgeneratie door de sportuitbating op te vangen, en dient vandaag al als ontsluitende weg voor toegang tot de site van VSK op de Nieuwstraat. Gezien de ontwikkeling van sportinfrastructuur gekoppeld wordt aan het uitdoven van de site langs de kleinere Nieuwstraat (en het verkeer hier dus verdwijnt), kan geoordeeld worden dat er voor de feitelijke toestand netto zelfs een verbetering van de mobiliteit zal optreden.

Conclusie: Er zijn vanuit de discipline mobiliteit geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten van voorliggend plan. Er worden dan ook geen verdere milderende maatregelen of aanbevelingen ten aanzien van de discipline mobiliteit voorgesteld.

9.8 Mens – Ruimtelijke aspecten, veiligheid en gezondheid

Voor de feitelijke toestand van ruimtelijke aspecten wordt verwezen naar §5.5.

Onderstaand schema bevat een checklist van de potentiële ingrepen in de discipline mens-ruimtelijke aspecten, veiligheid en gezondheid. Enkel de effectgroepen en/of aspecten waarop 'ja' geantwoord werd, zullen verder meegenomen worden in de bespreking. Voor de effectgroepen waarop 'nee' geantwoord werd, kan redelijkerwijze aangenomen worden dat er geen effecten verwacht worden.

Checklist potentiële ingrepen discipline mens-ruimtelijke aspecten, gezondheid en veiligheid	**Ja**	**Nee**
Ruimtelijke aspecten		
Ruimtegebruik (er wordt tevens verwezen naar de plandoelstellingen en beschrijvingen)		
- Zullen er landbouwfuncties en structuren wijzigen ten gevolge het planvoornemen (door bijvoorbeeld bestemmingswijzigingen, wijzigingen in ruimtebeslag en functioneren)?	☒	☐
Ruimtebeleving		
- Genereert het plan een potentieel gewijzigde ruimtebeleving (visueel, licht/schaduw, wind, privacy, veiligheidsgevoel)?	☒	☐
Gezondheid		
- Genereert het plan bijkomende geluids- en luchtemissies (incl. geur) (zoals bij een toename van verkeer, bepaalde bedrijfsbestemmingen, e.a.)?	☒	☐
- Voorziet het plan kwetsbare[2] functies (scholen, woningen, zorgvoorzieningen, …)?	☐	☒
Veiligheid		
- Voorziet het plan een wijziging in het voorkomen of toelaten van risicovolle installaties (bijvoorbeeld Seveso-inrichtingen, hoog-spanningslijnen, infrastructuren (weg-spoorweg-waterweg-pijpleiding) voor transport van gevaarlijke stoffen…)?	☐	☒

Ruimtelijke aspecten

Door goede inrichtingsprincipes voor bebouwing en groenbuffers dient de visuele hinder van de ontwikkeling te worden beperkt. Bebouwing dient te worden geclusterd zodat de omgeving eromheen open kan blijven. Bovendien wordt in de voorschriften opgenomen dat alle gebouwen dienen afgewerkt te worden met duurzame materialen en dat voor de parking enkel waterdoorlatende verharding mogelijk is. Ten aanzien van het ruimtegebruik en beleving worden er geen aanzienlijke effecten verwacht.

Gezondheid

Voor de luchtkwaliteit wordt gefocust op de concentraties van stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10} en $PM_{2.5}$) omdat het naleven van de Europese grenswaarden voor deze polluenten het meest kritiek is in Vlaanderen. De Europese drempelwaarden voor de maximaal toegelaten concentraties van deze

[2] Hieronder worden gebieden met woonfunctie (woongebied volgens juridisch planologische bestemming of groep van minstens 5 bestaande, niet onteigende of in onteigeningsplannen opgenomen wooneenheden die een ruimtelijk aaneengesloten geheel vormen) en kwetsbare locaties (alle terreinen waarop zich scholen, ziekenhuizen en rust- en verzorgingstehuizen bevinden) verstaan.

polluenten zijn resp. 40 µg/m³, 40 µg/m³ en 20 µg/m³. Uit de waarden voor het plangebied (zie Tabel 5) blijkt dat de luchtkwaliteit voldoet aan de luchtkwaliteitsdoelstellingen. Er kan dus gesteld worden dat er nog milieugebruiksruimte aanwezig is, waardoor geen aanzienlijke effecten verwacht worden ten aanzien van de luchtkwaliteit.

Het plan kan een beperkte bijkomende verkeersgeneratie met zich meebrengen wat een toename van geluids- en luchtemissies als gevolg kan hebben. Er kan echter redelijkerwijze aangenomen worden dat de toename van het verkeer beperkt zal zijn, en dat de toename minder dan 25% zal zijn, waardoor er geen waarneembaar geluidseffect door een toename van het verkeer wordt verwacht (toename < 1dB). Ook voor lucht kan gesteld worden dat de toename van het verkeer beperkt zal zijn. Bovendien is de globale luchtkwaliteit binnen het plangebied goed, waardoor nog voldoende milieugebruiks-ruimte over is voor de nieuwe functies.

Veiligheid

Wat de veiligheid betreft werd er gekeken naar de database van de overheid die de SEVESO-bedrijven weergeeft in de omgeving. Onder een SEVESO-bedrijf wordt verstaan:

- Site waar gevaarlijke stoffen worden geproduceerd
- Site waar zulke stoffen behandeld worden
- Site waar gevaarlijke stoffen opgeslagen en verdeeld worden.

Uit de RVR-toets blijkt dat er zich geen SEVESO-inrichtingen in of in de nabije omgeving van de zoekzones bevinden. Er valt geen enkele seveso-consultatiezone binnen het grondgebied van Kortenaken. De inplanting van nieuwe SEVESO-inrichtingen wordt in het RUP uitgesloten.

Planologische toets: Het planvoornemen voorziet in de herbestemming van enkele percelen landbouwgebied naar recreatiegebied. Dit kan een wijziging van de van de ruimtelijke kwaliteit en luchtkwaliteit teweegbrengen t.o.v. landbouwbestemming. Deze wordt echter als zeer beperkt verwacht. Tevens wordt in het compensatiegebied een gelijkwaardige herbestemming van recreatie naar landbouw voorzien, waardoor de potentiële effecten vanuit planologisch oogpunt niet wijzigen.

Feitelijke toets: Deelgebied A wordt niet gekenmerkt door aandachtszones voor luchtkwaliteit of veiligheid, zodat de impact van kleinschalige bebouwing en sportactiviteiten als beperkt kan worden gezien.

Conclusie: Er worden ten aanzien van de discipline ‘mens – hinder en gezondheid’ geen aanzienlijke negatieve effecten verwacht van het voorliggende plan. Er worden ten aanzien van deze discipline dan ook geen maatregelen voorgesteld.

9.9 Klimaat

Rekening houdend met de aard van het planvoornemen en de effecten, kan er redelijkerwijze worden geconcludeerd dat er geen aanzienlijke effecten vanuit het planvoornemen op het klimaat optreden:

- Het plan heeft geen aanzienlijke impact op de grondwatervoorraden.
- Het plan heeft geen aanzienlijke impact op de oppervlaktewater- en grondwaterhuishouding.
- Het plan heeft geen aanzienlijke impact op biotoopverlies.
- Het plan heeft geen aanzienlijke impact op hitte-eiland effecten
- Het plan heeft geen aanzienlijke impact op het klimaat vanuit een relevante verhoging van (CO2-)emissies

Planologische toets: Het planvoornemen voorziet in de herbestemming van enkele percelen landbouwgebied naar recreatiegebied. Dit zorgt voor de mogelijkheid tot meer verharding en bebouwing t.o.v. landbouwbestemming. Echter is de oppervlakte voor bebouwing beperkt, en kan een groene inkleding van het gebied een mogelijk hitte-eilandeffect beperken. Uit voorgaande disciplines is ook gebleken dat de waterhuishouding en biotoopverlies als beperkt kunnen worden beschouwd.

Feitelijke toets: Gezien de ontwikkeling van sportinfrastructuur gekoppeld wordt aan het uitdoven van de infrastructuur en activiteit in het natuurgebied van de Velpevallei (huidige site VSK), kan geoordeeld worden dat er voor de feitelijke toestand netto zelfs een verbetering van de valleistructuur zal optreden, wat bevorderlijk is voor de klimaatadaptieve inrichting van de omgeving.

Conclusie: Er worden ten aanzien van de discipline klimaat geen aanzienlijke negatieve effecten verwacht van het voorliggende plan. Er worden ten aanzien van deze discipline dan ook geen maatregelen voorgesteld.

9.10 Leemten in de kennis

Er zijn geen leemten vastgesteld die ervoor zorgen dat de aanzienlijkheid van bepaalde effecten niet beoordeeld kan worden.

9.11 Grensoverschrijdende effecten

Het plangebied bevindt zich op ca. 16,5 km van de gewestgrens met Wallonië en op ca. 41,3 km van de landsgrens met Nederland. Er vinden aldus geen grensoverschrijdende effecten plaats.

9.12 Globale conclusie over de aanzienlijkheid van milieueffecten

Uit het effectenonderzoek blijkt dat het voorgenomen plan geen aanzienlijke milieueffecten zal hebben. Voor het RUP ‘Recreatiezone’ dient overeenkomstig artikel 4.2.3 paragraaf 3 van het DABM geen plan-MER te worden opgemaakt.

10 Bijlagen

10.1 **Locatie-alternatievenonderzoek**

10.2 **Procesnota**

10.3 **Verslag van het infomoment van de publieke raadpleging van de startnota**

10.4 **Verwerking van de adviezen en reacties op de startnota**

10.5 **Advies m.b.t. MER-screening**

10.6 **Passende beoordeling en verscherpte natuurtoets**

10.7 **Landbouwimpactstudie LIS**